Bugün 16 sahife

AKŞAM

Bugün 16 sahife

Sene 19 — No. 6532 — Fiatı her yerde 5 kuruş

PERŞEMBE — 24 KÂNUNUEVVEL 1936

(Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24243 (Matbaa) - 20113 (Klişe

Hariciye vekilimiz dönüyor

Fransa Türkiyenin çok makul ve çok insanî olan son teklifini de kabul etmedi

Fransa, Türk, Arap, Hristiyanlar arasında tam müsavi muamele yapmağa temayül ederse ancak o zaman müzakerelerin yeniden başlaması mümkün olabilir

Paris 23 (Hususî muhabirimizden) — Bu sabahki gazetelerde çıkan bir tebliğ, Türkiye ile Fransa arasında cereyan eden müzakerelerin bir itilâfa müncer olamadığını ve şayet iki taraf arzu ederse konuşmalara sefirler vesatatile devam olunabileceğini bildiriyor. Bu demektir ki Sancak meselesinde bir anlaşma olmamıştır.

Fransız gazetelerinin neşriyatından da anlaşılıyor ki Türkiye itilâfperverlikte bir adım daha atarak Sancağın sadece istiklâli yerine üç tam müstakil devletten, Suriye, Lübnan ve Sancaktan mürekkep bir konfederasyon teşkilini Fransaya teklif etmiştir. Sancak silâhtan tecrit olunacak ve Türikey ile Fransanın müşterek garantisi altında bulunacaktır.

Bu telkin gençliğini oralarda geçirdiği için o havaliyi pek iyi tanıyan Ataürkün görüş, bilgi ve Suriyelilere karşı dahi muhabbetinin bir tebarüzü sayılabilir. Çünkü bu teklif tam mânasile müstakil, kendi kendilerini idare eden üç devletin kuvvetli bir rabıta ile birleşmesini, Türk, Arap, hıristiyan arasında tam müsavi bir muamele yapılmasını istihdaf ediyordu. Bu birlik Türkiyeni yegâne arzusu olan müstakbel büyük inkişafın temelini teşkil edecekti. Başvekil İsmet İnönünün geçen haftaki harikulâde nutku da Türkiyenin bu teklifinin ruhunu teşkil ediyordu.

Fransızlar bu teklifimizi kabul etmediler. Fransa hükûmeti Sancak havalisine tam ve fiilî istiklâle muadil en geniş mânasında bir muhtariyet vermeği kabul etti. Daha ileriye bir adım atmadı. Bilhassa üç müstakil devletin müsavi birleşmesi üzerindeki teklifimize cevaben her hangi bir fikir beyanından ihtiraz etti.

Suriye ve Lübnan ile imza ettikleri son muahedelerin hakikî ruh ve mânasına göre bu mıntakanın neresinde ve ne suretle her hangi bir rabıtayı daha esaslı bırakmak istedikleri malûm olmadığı için Türkiyenin bu makul ve insanî telkinini kabul etmemelerinin sebebini anlamak güçtür.

Müzakereler Pariste inkitaa uğradı. Hariciye vekilimiz memlekete avdet ediyor. Eğer Fransa hükûmeti bütün bu mıntaka ehalisine Sancak Türklerile beraber müsavi bir muamele yapmağa mütemayil görünürse o zaman müzakerelerin yeniden başlaması ve 18 kânunusanide toplanacak konseyden evvel bir neticeye varılması mümkün olabilir. — Kâmi

Parti kongresi dün ikinci toplantısını yaptı

Dilekler hakkındaki mazbata okundu, idare heyeti âzası seçildi

Parti binası ve kongre reisi B. Ziya Erdem

Halk partisi vilâyet kongresi dün ikinci ve son toplantısını yaptı. Celse, kongre birinci başkanı bay Ziya Erdemin başkanlığında açıldı. Yoklama yapıldı ve zabıt okundu. Ve bazı tashihler yapıldıktan sonra dilek encümeninin mazbatası okundu.

Encümen, her kazadan gelen dilekler üzerinde birer birer duruyordu. Encümen bu diklerden bir kısmının ufak tefek işlere taallûk ettiğini başkanlarile mahallî hükûmet adamları arasında halledileceğini kaydettikten sonra asıl mühim dileklere geçmiştir.

Encümenin tasvip ettiği dilekler şunlardır: Adaya işleyen vapurların bilet ücretlerinde tenzilât yapılması, adaların imarı için Şirketi Hayriyenin yaptığı gibi adalara nakledilecek malzemenin nakil ücretlerinde tenzilât yapılması, adalara daha süratli vapurlar tahsis edilmesi için İktisat vekâletine müracaat edilmesi.

Beşiktaşta bir parti ve Halkevi binası inşası bunun için parti tarafından 4 bin lira yardım edilmesi ve üst tarafının da mahallince temini, Beşiktaşa bağlı Dikilitaş semtindeki parti binasının ikmali, Beşiktaş - Fatih arasında işleyen tramvay arabalarından çoğu birinci mevki olduğu için bu hatta ikinci mevki arabaların arttırılması, Bebek - Eminönü arasında halkın sığınacağı tramvay durak mahalleri tesisi, umumî helâlar yapılması, Beşiktaş ile Taksim arasında işleyen otobüs ücretlerinin tenzili için belediyenin teşebbüste bulunması.

Elektrik, hava gazı şirketleri tarafından tamir maksadile açılan bacaların caddeleri tahrip ettiğinden bunun önüne geçilmesi.

Mazbatada bundan sonra parti işlerine temas ediliyordu. Sarıyer kazası dilekleri arasında partiye devam etmeyenler için parti tüzügüne bazı cezaî maddeler konması vardı. Bu hustaki maddelerin partinin büyük dördüncü kurultayında zikredildiği tasrih ediliyordu.

(Devamı 5 inci sahifede)

Ulusun mühim bir makalesi

"İstediğimiz, Suriye ve Lübnana olduğu gibi Sancağa da istiklâl verilmesidir„

"Teahhütlerin Iskenderun ve Antakyadaki Türk ekalliyetlerine aid bazı garantiler suretinde telâkki edilmesine isyan etmemek imkânı var mıdır„

Ankara 24 (Telefon) — Ulus gazetesi bugünkü nüshasında B. Falih Rıfkı Atayın şu makalesini neşretmektedir:

«Pariste Dr. Tevfik Rüştü Aras ve delege arkadaşları ile Fransiz salâhiyettarları arsaında müzakere, Anadolu ajansının aşağıya naklettiğimiz telgraf haberinden anlaşılacağı üzere akim kalmıştır.

Sancak anlaşmazlığı esasının tedkikini Türk ve Fransız hükûmetlerinin mutabıklığı ile, ikinci kânun toplantısına bırakan Milletler Cemiyeti konseyinin, iki hükûmete, bu müddet zarfında ve raportörle sıkı bir temas muhafaza ederek konuşmağa devam etmek tavsiyesinde bulunduğunu biliyoruz.

Fransanın daveti üzerine vukubulan Paristeki ilk temas, iki taraf arasındaki görüş ayrılığının tesbit edilmesinden başka bir netice vermemiştir. Telgraftan anlaşılacağı üzere bizim istediğimiz, Sancağa, tıpkı Suriye ve Lübnana olduğu gibi istiklâl verilmesidir. Sancak bu iki yeni devlet arasındaki rabıtayı her üçünün müsavi şartlarla vücut verdiği bir konfederasyon şeklinde pek iyi temin edebilir.

Fransaya göre, bu, Suriyenin parçalanması demektir ve Fransanın gerek Şam, gerek Beyrutta imzalamış olduğu muahedeleri ihlâl eder.

Eğer bu muahedeler, Fransa ile Türkiye arasındaki 1921 taahhütlerinin mânası ve ruhu bir tarafa bırakılarak akdedilmiş ise, bunun me-

(Devamı 11 inci sahifede)

Bu akşam Paristen Ankaraya hareket edeceği bildirilen Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Aras

Nahoş sürprizler olabilir

Türk - Fransız dostuluğundan bahsediliyor. Bahsedilen dostluk bir tarafa çok pahalıya mal olan ve bir tarafın tavizlerini icabettiren bir rabıta olmasa gerektir.

Bizi bu kadar yakından ve derinden alâkalandıran bir hak davasının hakikat ve zaruretleri karşısında ısrar nahoş sürprizlere sebeb olabilir.

Atatürk

Dün mareşal Fevzi Çakmakla iki saat görüştüler

Ankara 23 (A.A.) — Reisicumhur Atatürk, yanlarında, başvekil İsmet İnönü olduğu halde bugün erkânı harbiyeye giderek iki saat kadar mareşal Fevzi Çakmakla görüşmüşlerdir.

Ankara 23 (Telefon) — Vekiller heyeti bugün Meclis içtimaından sonra başvekil İsmet İnönünün riyasetinde toplandı ve geç vakte kadar müzakerede bulundu.

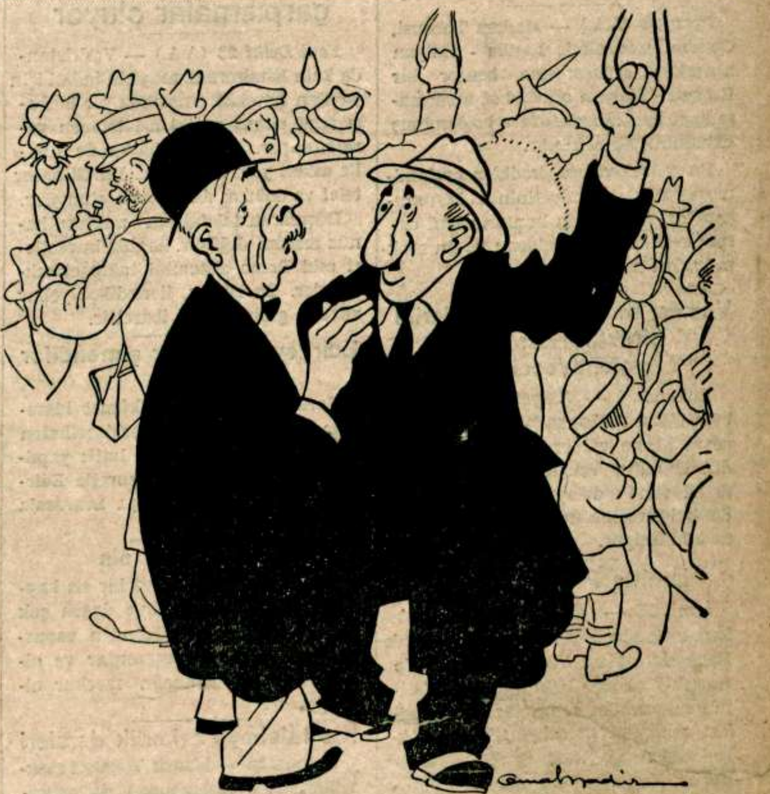
Pariste son toplantı kısa sürdü

Bu toplantıya dair Havas ajansının verdiği malûmat

Paris 23 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Öğleden sonra Hariciye bakanlığında toplanan Fransız - Türk konferansı kısa sürmüş ve İskenderun Sancağı hakkında pazartesi günü başlayan noktainazar teatilerine her iki taraf ta bidayetteki vaziyetlerini muhafaza ettiklerinden nihayet verilmiştir. Milletler cemiyeti konseyinin son içtima devresindeki kararına tevfikan mezkûr konseyin gelecek toplantısından evvel bir anlaşmaya erişilmek üzere konuşmaların tekrar ele alınması ve bu bapta konseyin mazbata muharriri Sandlerin iki taraf arasında yeni bir müzakere açması muhtemeldir.

Fransız - Türk konuşmaları sırasında Türk murahhasları İskenderun

(Devamı 11 inci sahifede)

— Ahmet dünyanın en namuslu, en iyi adamıdır!...

— O öleli on beş gün oluyor yahu!...

— Ya!... Herifin alçaklığına, kötülüğüne de diyecek yoktu hani!...

Son dakika

Almanya İspanyada yerleşmek istiyormuş

Ingiltere ve Fransa buna müsamaha edemiyeceklerini bildireceklermiş

Paris 24 (Akşam) — Taymis gazetesinin yazdığına göre Fransa hariciye nazırı M. Delbos, İngiltere ve Fransanın Almanya nezdinde müşterek bir teşebbüste bulunmaları için İngiltereye teklifte bulunmuştur. Bu teşebbüste İspanyanın Almanya tarafından istilâsına müsamaha edilemiyeceği bildirilecektir.

MADRİD BOŞALTILIYOR

Paris 24 (Akşam) — Madridden bildirildiğine göre kadın ve çocukların şehirden çıkarılmasına faaliyetle devam ediliyor. Hergün yüzlerce kişi Akdeniz sahillerine gidiyor. Bunların büyük bir kısmı Fransaya iltica ya çalışıyor.

Âsilerin bir tebliğinde Endülüste mühim muvaffakiyetler elde ettikleri bildiriliyor. Tebliğ diğer cephelerde değişiklik olmadığını, Madrid cephesinde 3 bayrak ele geçirildiğini bunlardan biri üzerinde rusça «beynelmilel üçüncü alay» yazılı olduğunu bildiriyor.

Bu Sabahki Telgraflar

Madridde harp kızıştı

Hükûmet, tebliğinde mühim muvaffakıyetler elde edildiğini bildiriyor

Madrid 23 (A.A.) — Cumhuriyetçiler, Boadilla del Monte'yı istirdad etmişlerdir. Asilerin beş gündeberi devam eden şiddetli taarruzlarına karşı müessir bir mukavemet gösterdikten sonra cumhuriyetçi kuvvetler, Madrid cephesinin muhtelif noktalarında ve payitahtın şimali garbî mıntakasında 24 saattenberi mukabil taarruzlara geçmişlerdir. Bu kuvvetler, her tarafta tam bir muvaffakıyet elde etmişlerdir.

Cumhuriyetçi kuvvetler, asiler tarafından işgal edilmiş olan Madridin üsera varoşundaki son evleri işgal etmişler ve Falanjistlerin Carabancheldeki bir çok müfrezelerini tardetmişlerdir.

Humera-Pozuelo mıntakasında cumhuriyetçi kuvvetler, Boadillayı istirdad etmişler ve asilerin taarruzlarından evvel işgal etmekte bulundukları hatların daha ilerisine varmışlardır.

ŞİDDETLİ BİR MUHAREBE

Madrid 23 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden: Pozuelo etrafındaki muharebe, dün akşam da devam ediyordu. Fakat henüz sarih malûmat elde edilmesine imkân yoktur. Yalnız bu muharebenin birkaç gündenberi kâh bir tarafın kâh öteki tarafın lehine olarak devam etmekte olduğu bilinmektedir. Muhakkak olan bir şey varsa o da bu muharebenin bidayetindenberi Madridin etrafında yapılmış olan muharebelerin en mühimi olduğudur.

Asilerin bataryaları, dün saat 16 ya doğru büyük telefon binasını bombardıman etmiştir. Üç obüs, binanın gazetecilerin gündelik haberleri yazmakta oldukları cephesine isabet etmiştir. İlk obüs altıncı katın bir penceresinin üstüne düşmüş, büyük bir delik açmış, diğerler de on birinci ve on ikinci katlara düşmüştür. Buralarda hiç kimse bulunmuyordu. Yoldan geçen bir adam, hafif surette yaralanmıştır.

BİR SİPER UÇURULDU

Madrid 23 (A.A.) — Dinamitçiler, dün öğleden sonra Madridin sekiz kilometre cenubunda kâin Villaverde'de asilerin işgal etmekte oldukları bir siperi berhava etmişlerdir. Asilerden 60 kişi telef olmuştur.

ASİLERİN TEBLİĞİ

Sevilla 23 (A.A.) — Radyo ile neşrolunan bir tebligde şöyle denilmektedir: Endülüste kıtaatımız, el Corpio, Pedro Abad ve Villafranca de Cordoba mevkilerini zaptetmişlerdir. Bu son mevki Cordoue-Bajalence yolu üzerindedir.

Bu harekât, büyük bir mukavemete maruz kalmıştır, fakat düşman gerek insanca ve gerek mühimmatça mühim zayiata uğratılmıştır. Diğer bütün mıntakalarda bir güne değişiklik yoktur.

Boadilla del Monte'nin istirdadı sırasında kıtaatımız, düşmanın üç bayrağını ele geçirmiştir. Bunlardan birisi anarşist teşekküllere, biri mesai konfederasyonuna ve üçüncüsü de beynelmilel müfrezeye aid idi. Baodillada ölen düşman miktarı, tam 126 kişidir, bunlardan yalnız bir tanesi İspanyoldur.

Troçki Meksikaya gidiyor

Bir Norveç vapurile Norveçe hareket etti

Oslo 23 (A.A.) — Gazetelere göre, Troçki kendisine Norveçde ikameti için verilmiş olan mezuniyet müddetinin bitmesinin ertesi gün, Meksikaya gitmek üzere bir Norveç vapuruna bindirilmiştir. Troçkinin ikametgâhı yakınındaki muhafızlar, meraklıları şaşırtmak için ibka edilmiştir.

Geminin hiç bir yere uğramıyacağı zannedilmektedir.

Ademi müdahale komitesi mesaisini bitirdi

Londra 23 (A.A.) — Bu sabah toplanan İspanya işlerine ademi müdahale komitesi saat 13 de mesaisini bitirmiştir. Bu toplantı esnasında komite, tâli komite tarafından teklif edilen bir çok karar suretlerini kabul etmiştir.

M. Stoyadinoviç Romanyaya gidiyor

Bükreş 24 (A.A.) — 26 ve 27 kânunuevvelde Transilvanyanın garbında Reşidza fabrikaları arazisinde büyük bir av toplantısı vukubulacak ve bu toplantıda Yugoslavya başvekili Dr. Stoyadinoviç Romanya başvekili Tataresco ile hükûmet azasından birçok kişi ve bazı diplomatlar bulunacaklardır.

Fransa - Italya

Iki hükûmet arasında müzakereye başlanmış

Paris 23 (A.A.) — Madam Tabousi, Oeuvre gazetesinde İngiliz - İtalyan muvakkat anlaşmasına benzer bir Fransız - İtalyan muvakkat anlaşması akdi için müzakerelere başlanılmış olduğunu yazmaktadır.

Bu müzakerelere şimdiden başlanılması milletler cemiyetinin 23 kânunusanideki içtimaında bunların kâfi derecede ilerlemiş olmalarını temin maksadından münbaistir.

Valiler mubayaa heyetlerile birlikte İstanbula gelemiyecekler

Ankara 23 — Vilâyetlerden İstanbula giden mübayaa heyetlerinin başında bazan valiler de bulunmaktadır. Dahiliye Vekâleti valilerin ita âmiri olmak dolayısile bu heyetlerde bulunmalarının doğru olmadığını bildirmiştir.

Izmitte Parti kongresi

İzmit 23 — C. H. Partisi vilâyet kongresi dün toplanmıştır. Kongrede Balıkesir saylavı Vasıf Somyürek de müşahit olarak bulunmuştur. Valinin nutkundan sonra tazim telgrafları çekilmesi kararlaştırılmış, dilekler sözden geçirilmiş ve seçim yapılmıştır. Seçimde yeni vilâyet heyetine bayan Saadet, bay Mehmed, Ali Kâğıtçı, Dr. Ali Riza, Ziya Saim, Şerif Ulusoy Asım ve Zihni Kaman intihap edilmişlerdir.

Alman - Sovyet münasebatı

Almanya Sovyetlere karşı noktai nazarını değiştiriyormuş

Varşova 23 (A.A.) — Pat ajansının Londra muhabirinin iyi malûmat almakta olan bir menbadan öğrendiğine göre M. Fon Ribbentrop'un M. Edenle yaptığı son görüşmeler esnasında ittihaz ettiği hattı hareket, Almanyanın bir Fransız - Sovyet misakı hakkındaki noktai nazarını değiştirmiş olduğunu göstermektedir. Ancak Almanya, noktai nazarını, mütecavizin tarifinin değiştirilmesi şartiyle değiştirmiştir.

Ayni muhabir bir İngiliz - Alman mukareneti vücude geleceği mütaleasında bulunmaktadır ki, bu da Fransanın temayül etmesi takdirinde yeni bir Lokarnoya yol açacaktır.

Sovyet Rusya büyük elçisi M. Maiskye Almanyanın teklifleri hakkında şimdiden malûmat verilmiştir.

Diğer taraftan M. Fon Ribbentropun İngiltere hükûmetinin İspanya vekayiinden Almanya, Rusya ve İtalyayı mesul tutmasından ve Fransayı bu meyanda zikretmemesinden dolayı hayret izhar etmiş olduğu haber verilmektedir.

Söylendiğine göre bu hal, Almanya hükûmetini Fransa ile İngiltere arasında bu meselede gizli bir ittifak bulunduğu mütaleasında bulunmağa sevketmektedir.

Şimalî Hindistanda

Ingiliz kuvvetlerile asiler arasında çarpısmalar oluyor

Yeni Delhi 23 (A.A.) — Veziristanda kâin Khaisorada asayişin iadesi için yapılan harekât esnasında bir binbaşı telef olmuş ve iki asi teymen yaralanmıştır. Bundan başka üç İngiliz askeri yaralanmış, iki Hindli asker telef ve dokuzu da mecruh olmuştur.

Düşmanın telefatının miktarı, henüz malûm değildir. İngiliz kuvvetleri eski Roma sistemini takip etmektedirler. Bu sistem, ilerledikçe yollar vücude getirmekten ibarettir.

Edirneye yeni bir şimendifer hattı

Şark demiryolları hükûmet idaresine geçtikten sonra Kırklarelinden Edirneye bir şimendifer hattı yapılması düşünülüyor. Bu suretle Edirne ile doğrudan doğruya muvasala kabil olacaktır.

Bu sabahki sis

Bu sabah limanı kesif bir sis kaplamıştır. Sis saat yediye doğru çok kalınlaşmıştır. Sis yüzünden vapurlar seferlerini yapamamışlar ve oldukları yerde kalmağa mecbur olmuşlardır.

Kız talebeye askerlik dersleri

Ankara 23 — Maarif Vekâleti mekteblerimizde kızlaıınızın da askerlik dersi görmeleri hakkında bir kararname projesi hazırlıyarak Başvekâlete vermiştir. Derslere gelecek ders yılından evvel başlanacaktır.

Hariciye vekilimiz

Bu akşam Paristen hareket edecek

Paris 23 (A.A.) — Türkiye büyük elçisi B. Suad Davaz, bugün Dr. Tevfik Rüştü Aras ve Türk heyeti âzası şerefine bir öğle ziyafeti vermiştir.

Dr. Aras bugün saat sekizde B. Daladier ile görüşecektir.

Türkiye hariciye vekilinin Ankaraya dönmek üzere yarın akşam Parisi terketmesi muhtemeldir.

Tuz kanunu dünden itibaren meriyete girdi

Ankara 23 (Telefon) — Tuz kanunu bugünkü Resmî gazete ile neşredilmiştir. Kanun bu suretle bugünden itibaren meriyet mevkiine girmiştir.

B. Raif üçüncü sınıf mülkiye müfettişliğine tayin edildi

Ankara 23 (Telefon) — Hakârı valiliğine tayin edilen ve bir haftadanberi vazifesine gitmeyen B. Raif üçüncü sınıf mülkiye müfettişliğine tayin edilmiştir.

Şark demiryolları

İmtiyazın devri mukavelenamesi vekiller heyetince tasvib edildi

Ankara 23 (A.A.) — Nafıa vekâleti ile Şark demiryolları şirketi delegeleri arasında imtiyazın devri ve mevcudatın satın alınması hususunda cereyan eden müzakere neticesinde hazırlanmış olan itilâf mukavelenamesi bugün Heyeti vekilede müzakere edilmiş ve hututu esasiyesi itibarile tasvip olunmuştur.

Ankara 23 (Telefon) — Devlet demiryolları umum müdürlüğü Şark demiryolları hattını teslim ettikten sonra ilk iş olarak Sirkeci garının etrafındaki barakaları yıktıracak ve istasyonu çirkin gösteren manzarayı ortadan kaldıracaktır.

Kânunusaninin birinci günü hareket edecek konvansiyonel katarı devlet demiryolları tarafından tahsis edilen yeni bir lokomotif ile çekilecektir. Bütün vagonlar o günden itibaren devlet demiryolları markasını taşıyacaktır.

Dokuzuncu işletme müdürlüğüne şark demiryolları nezdinde Nafıa baş müfettişi olan B. Salâhaddin tayin edilmiştir.

Boluda zelzele

Bolu 23 (A.A.) — Dün gece saat 4,45 de devamsız fakat şiddetli bir yer sarsıntısı Bolulular uykudan uyandırdı. Hasar yoktur.

Su işleri için 31 milyon lira

Hükûmet mühim bir kanun lâyıhası hazırladı

Ankara 3 — Nafıa vekâleti su işleri hakkında mühim bir kanun lâyıhası hazırlamıştır. Başvekil İsmet İnönü bu işle bizzat alâkadar olmuş ve nafıa vekâletine giderek hazırlanan lâyıhayı gözden geçirmiştir. Lâyıha Meclisin bu devresinde müzakere edilecektir.

Lâyıha mucibince şimdiye kadar çalışılan mıntakalardan başka Marmara havzasında Susığırlık ve tabileri, Ege merkez havzasında Bakırçay, Gediz, Kumçayı ve Büyük Menderes nehirlerile Adana havalisinde Seyhan, Ceyhan, Berban, Silifkede Göksu, Malataya havalisinde Harata, Haşma ve Derme, Karadeniz havzasında Yeşilırmakla tâbilerinden Çekerek, Tersakan, Kilkit ırmakları, Orta Anadoluda Sakarya ve tâbileri, Konyada Sille, Niğdede Gebere deresile bunlarla münasebetleri bulunan göl, nehir, dere, çay ve kollarında sulama yapılması, bataklıkların kurutulması ve hasarların meni gibi yapılacak bilûmum su işlerine beş senede 31 milyon lira sarfına ve gelecek senelere şamil taahhüdat icrasına Nafıa vekili mezundur.

Sincanköy nümune köyü oluyor

Haymanada da yüzer hanelik iki köy yapılacak

Ankara 23 (Telefon) — Ankaraya iki saat mesafede bulunan Sincanköyün bir nümune köyü haline getirilmesi hakkındaki tasavvur kuvveden file çıkmak üzeredir. Bu hususta vilâyetle Sıhhiye vekâleti arasında yapılan müzakereler son safhaya girmiştir.

Sincanköyünün modern bir köy haline getirilmesi İstanbuldan Ankaraya giriş dekorunu tamamile değiştirecektir.

Bundan başka Haymanada yüzer hanelik iki köy yapılması tekarrür etmiştir. Bu köyler de Haymananın muhtelif yerlerinde muvakkaten yerleştirilen muhacirler iskân edilecektir.

Ankara vilâyeti önümüzdeki senelerde Ankaraya yerleştirilecek muhacirler için şimdiden hazırlıklara başlamıştır. Muhacirlerin yerleştirilecekleri yerlerdeki arazinin randımanını arttiracak tedbirler alınmaktadır.

Erdek zeytincileri

Mahsulleri hasara uğrıyanlardan arazi vergisi alınmıyacak

Ankara 23 (Telefon) — Erdekde vukua gelen şiddetli fırtına yüzünden zeytin ağaçları kâmilen, meyva ağaçları da kısmen mahsul vermiyecek bir hale gelmişti.

Mahallinde yapılan tedkikatta, zeytin ağaçlarının bir iki sene daha mahsul vermiyecek halde bulunduğu anlaşılmıştır.

Arazi kanununun bir maddesine göre mahsulleri afakı tabiiye yüzünden hasara uğrayanlardan arazi vergisi kısmen veya tamamen affedilir.

Hükûmet bu maddenin Erdek zeytincileri hakkında tatbik edilerek bunlardan bu sene vergi alınmamasının tefsir suretile meclisten hallini istemiştir.

Bir deniz canavarı

Evvelki gün Boğaza Karadenizden bir canavar girmiştir. Bu büyük balık palamutları kovalamakta imiş. Balık Boğazdan Marmaraya geçmiştir.

Ingiltere kralı

Noel yortularını geçirmek için Sandringham şatosuna gitti

Londra 23 (A.A.) — Kral, kraliçe, prenses Margaret-Rose ve prenses Elisabeth, Noel yortusunu geçirmek için Sandrighama gitmek üzere Londradan hareket etmişlerdir.

Angeloenzadan kalkan ve sıhhati fevkalâde yerinde olan kraliçe, gülüyor ve Kingcrosse istasyonuna birikmiş olan halkı selâmlıyordu. Kral, kraliçe ve küçük prenseslere valde kraliçe de refakat ediyordu. Halk, valde kraliçeyi şiddetle alkışlamış ve geçirmiş olduğu mihnetlerin kendisinin halk arasındaki şöhreti ve mergubiyetini arttırmış olduğunu göstermiştir.

Kral hanedanının beraberinde sekiz asilzade ile damdönerler bulunuyordu. Bunların arkasından küçük prenseslerin Noel hediyelerini taşıyan iki hademe geliyordu. Kralın treni beşinci Jorjun vefatından beri ilk defa olarak istasyonu terkediyordu, çünkü sekizinci Edvard ya tayyare ile veya alelâde bir vagona binerek seyahat ediyordu.

Kral hanedanı, Londraya ihtimal kânunusanide avdet edecektir.

AKŞAMDAN AKŞAMA.

Gazeteci

Bizde gazetecilerin nasıl olduğundan, nasıl olması lâzım geldiğinden bahsedecek değilim. O, büsbütün ayrı mesele... Esasen bir memlekette her hadiseden - umumî muhitten, millî seviyeden, şundan bundan - tecerrüd ederek sadece gazete ve gazeteci denilen hadisenin «tek başına» muhakemesine aleyhtarım.

Benim mevzuum daha hazindir: Geçenlerde İspanyada general Frankonun bir avcı tayyaresi tarafından taarruza uğrayan bir sivil yolcu tayyaresinde ölen Fransız Paris - Soir gazetesi muhabirinden bahsetmek istiyorum. Şimdiye kadar İspanyada ihtilâl ateşi arasında vazifelerini yaparken can veren Fransız gazetecileri bununla üç oldu.

Paris - Soir Pariste çıkan bir akşam gazetesidir. Bir sene içinde satışı günde iki milyonu geçti. Bu gazetede siyaset, politika yok gibidir. Her hangi dahilî veya haricî bir meseleyi sütunlarca uzatarak mülâhaza ve muhakeme eden makaleler bu gazetede yer bulmaz. Paris belediye reisini tanımaz bile... Fransada gelip giden bir fırka hükûmetlerinden hiç birinin Fransayı fevkalâde surette idare ettiklerini, ne Herionun, ne Blumun, ne Flandinin Fransayı saadet ve refaha götürdüklerini, yahut sosyalist veya sol, sağ cenah partisinin vatanı mahvetmek üzere olduklarını yazmaz. Yalnız havadis verir. (Esasen Fransada gündelik siyasî makale yazan, hükûmetin icraatını tenkid yahut medheden siyasî fikirli, dahilî haricî meselere her gün yer ayıran gazeteler hiç satılmaz, fırkaların yahut hükûmetin parasile çıkar.)

Paris - Soir öyle bir havadis gazetesi oldu ki, dünyanın hangi köşesinde mühim bir hadise olsa, oraya en seçme muharrirlerden üçünü dördünü birden yolluyor. Öyle muharrirler ki gitmek istedikleri yere gidebilmek için ne mesafe, ne iklim, ve zorluk, ne masraf hiç bir şey tanımıyorlar. Bir sinema artistinin evlenme merasiminde bulunup yazmak için Amerikanın en uzak köşelerine, Habeş harbini takib edebilmek için Afrikanın kızgın çöllerine, İspanya isyanını yazmak için ateş saflarına sokuluyorlar. Vazifelerini yapmak için, hiç bir teşebbüs, hiç bir cüret, hiç bir tehlike, hiç bir fedakârlık gözlerine çok görünmüyor. Hayat fedakârlığını bile çok görmedilekirini İspanyada ölen üç gazeteci isbat ettiler.

Demek ki sadece siyasî bir fikir uğruna, bir meslek ve mezhep yoluna fedakârlık değil iyi havadis alıp yazmak gibi, bize henüz basit gelen bir vazife için bile kendini feda eden insanlar var. Netekim İspanyada ölen bu gazeteciye Fransa hükûmeti Lejion donör nişanının en büyük rütbesini - ölümünden sonra - verdi.

Siyasî fikir kahramanları biliriz. Siyasî meslekleri uğruna ölen gazeteciler tarihte vardır. Fakat İspanya gibi bir cehennem içine, birbirini kıyasıya ifnaya çalışan mutaassıb bir ihtilâl sahasına, sırf haber ve havadis yazmak için, bu gazetecileri yollayan kuvvet nedir? Hiç şüphesiz vazife aşkı...

Paradan, kazançtan üstün olan, havadis muhbirlerini bile yanardağların içine daldırıp ölüme yollayabilen bu vazife aşkı, iyi görmek, doğru öğrenmek, çok bilmek, gördüğünü ve bildiğini yazabilmek, bildiğini öğretmek ne öğrendiğini bildirmek zevkinden doğsa gerek...

Ne faşist, ne nazist bir gazetecinin - hem de matbuatları bu derece yakından ve içinden alâkadar oldukları halde - o cehennemde öldüğünü duyduk mu?

Akşamcı

ŞEHİR HABERLERİ

Buğday fiatleri

Dün borsada 25 para kadar düştü

Dün buğday fiatlerinde düşüklük göze çarpıyordu. Zahire borsası kalabalık mübayaacı ve tacirlerle dolmuşsa da, piyasa mütereddid geçmiş, hararetli muameleler olmamıştır. Alıcılar dün evvelki günkü fiatlere nisbetle 20-30 para düşük fiat vermişler, Satıcılar ise bu fiate razı olmamışlardır. Satışların cansızlığı bundan ileri gelmektedir.

Dün yalnız üç cins yumuşak ve sert buğday üzerine gene üç muamele olmuştur. 6 kuruşla, 6 kuruş 15 ve 7 kuruş 10 para arasında yumuşak, 6-6,15-6,17,5 arasında sertler satılmıştır. 6 kuruş 17,5 para sert mal ile 7 kuruş 10 paradan satılan yumuşak buğday ekstra kalitedendir. Binaenaleyh asıl ekmeğin yapıldığı buğdaylar dün kiloda vasati bir hesapla 25 para kadar düşmüşlerdir. Dün 45 ton yumuşak ve 75 ton da sert buğday satılmıştır. Buna mukabil Anadoludan ve Trakyadan 489 ton buğday gelmiştir.

37 gün hapis

Nuruosmaniye camii avlusudan geçmekte olan Refika adında bir kadının parmağındaki yüzüğün üzerinden yere düşen 25 lira kıymetindeki taşı alarak başkasına 15 liraya satmaktan suçlu Ali adında bir boyacı dün Sultanahmed üçüncü sulh ceza mahkemesinde muhakeme edilmiştir.

Alinin taşı yerden aldıktan sonra kadının tekrar gelip isteyince inkâr ettiği ve taşı başkasına sattığı sabit olduğundan bir ay, 7 gün hapsine karar verilmiştir.

Hataylılar

Bayrak çekme resmi pazar günü yapılacak

İstanbudaki Hatay erginlik cemiyeti mensuplarının dün yapacakları bayrak çekme merasimi yeni taşındıkları binanın henüz tanzim edilememiş olması yüzünden pazar gününe bırakılmıştır.

Htaylılar pazar günü cemiyet binasına yeni bayraklarını çekecekler ve bu münasebetle Cumhuriyet âbidesine bir de çelenk koyacaklardır.

Adliye tayinleri

İstanbul asliye birinci ceza mahkemesi âzasından B. İsmail Hakkı Mersin asliy eceza hâkimliğine, üçüncü ceza mahkemesi âzasından Bürhaneddin Kırklareli ceza hâkimliğine terfian tayin olunmuşlardır.

Hayvan hastanesi

Tedavi için yılan da götürülmüş!

Fatihteki hayvan hastanesi 927 senesi nisanında açılmıştı. O seneden itibaren hastaneye beygir, merkep, sığır, koyun, keçi, kedi, kümes hayvanları gibi muhtelif cins hayvanların muayenesi yapılmıştır. İlk seneler pek az rağbet gören hastanede her sene muayene ve tedavi edilen hayvanların mikdarı artmıştır. Bu suretle 927 senesinde 790, 928 de 1609, 929 da 1899, 930 senesinde 5181, 931 de 5914, 932 de 6947, 933 de 8584, 934 de 10498, 935 de de 15224 hayvan muayene ve tedavi edilmiştir.

Bu hayvanlar arasında dikkate şayan olarak maymun, geyik ve hattâ 934 senesinde de sahibi tarafından tedaviye sevkedilen bir de yılan vardır.

Yaşıyan kimseleri ölü gibi gösterenler

Yaşıyan kimseleri ölmüş gibi göstererek sahte raporlarla Ünyon sigorta şirketinden dolandırıcılık yapmaktan suçlu Şemseddin, Viçino, Onnik, doktor Asaf, feyzi, Şevket, dişçi Karebet, Şerif ve Didar haklarındaki tahkikat ikmal edilmiştir. Netic e hâdise dolandırıcılık mahiyetinde görülmüş suçluların muhakemeleri yapılmak üzere evrak asliye dördüncü ceza mahkemesine verilmiştir.

Suçlulardan evvelce tevkif edilmiş olan doktor Asaf ve Onnik haklarındaki muhakemenin de gayri mefkuf olarak yapılmasına karar verilerek ikisi de serbest bırakılmışlardır.

Otomobilden inerken

Karanlıkta denize düştü, güçlükle kurtarıldı

Makbule adında bir kadın evvelki gece saat iki buçuk sıralarında Arnavutköydeki evine gitmek üzere Taksimden otomobile binmiştir. Otomobil Arnavutköyünde yolun kenarında durmuş, Makbule otomobilin deniz tarafındaki kapısını açarak çıkmak istemiştir. Etraf karanlık olduğundan Makbule otomobilden çıkarçıkmaz denize düşmüştür.

Makbule boğulmak üzere iken kurtarılmıştır.

Yürükali plâjı

Büyükadada, Yörükali plâjındaki tesisatın bir kısmı geçen sene ikmal edilmşiti. Diğer noksanların ikmali 936 bütçesine bırakılmıştı.

Belediye, plâjın bu sene bu noksanlarını tamamlamak ve yapacağı masrafı kira bedeline mahsup etmek şartile kiralamak fikrindedir. Bu hususta yakında bir karar verilecektir.

"En gülünç adam!,,

Karikatür müsabakamıza gönderilen mektupların seçilmesi bitti!.

Neticeyi:

Yarınki nüshamızda okuyunuz

Açık kuyular

Bir çocuk altı saat sonra kurtarıldı

Zeyrek caddesinde oturan Fatmanın beş yaşındaki kızı Şükriye dün evlerinin kapısı yakınındaki arsada oynarken ortadan kaybolmuştur. Bir müddet sonra annesi Şükriyenin eve gelmediğini görünce etrafı araştırmış ve zabıtaya haber vermiştir. Bu işler için aradan altı saat kadar zaman geçmiş ve nihayet arsada bulunan bir kuyuya bakıldığı zaman küçük Şükriyenin kuyunun içinde olduğu görülmüştür. Derhal kuyuya bir adam indirilerek Şükriye kurtarılmıştır.

Kaza zabıta ve Adliyeyi alâkadar ettiği cihetle Şükriye dün Adliyeye getirilerek Adliye doktoru bay Eenver tarafından muayene edilmiş ve çocuğun hiç bir yerinde yara ve saire olmadığı görülmüştür.

Küçük Şükriyenin anası Fatma hadiseyi şöyle anlatmaktadır:

— Çocuğum kayboldu. Her tarafı aradık, bulamadık. Aradan altı saat geçtikten sonra Şükriyeyi kuyuda bulduk. Kuyu çok derindir ve içinde su vardır. Çocuğum suyun içinde altı saat ölmeden kalmıştır. Yavrumu kuyuda melekler tuttular ve boğulmasına mâni oldular..

Gümrüklerin nakline dün başlandı

Gümrüklerin Çinili Rıhtım hanına nakline dünden itibaren başlanmıştır. Ayın yirmi sekizine kadar hafif eşya nakledilecek, 1 kânunusanide Çinili handa faaliyete geçilecektir. Baş müdür yeni binaya nakletmiş ve dünden itibaren idare çalışmağa başlamıştır.

Yağ fiatleri

Zeytinyağ son günlerde yükselmeğe başladı

Son günlerde zeytiyağı fiatleri yükselmiştir. Fabrikaların az mal göndermelerinin bu yükselmeye sebep teşkil ettiği ileri sürülüyor.

Belediyenin mahlût yağları satmak müsadesi üzerine fabrikatörler zarar etmemek için ve mahlût yağ imaline mâni olmak maksadile zeytinyağı sevkiyatını azaltmışlardır. Bunun neticesi olarak fiatler yükselmiş ve pamuk yağı ile zeytin yağı karıştırılarak mahlût bir yağ imaline imkân kalmamıştır.

Sabunluk yağlar yakın zamana kadar 33 kuruşa kadar satılırken 45 kuruşa yükselmiştir. Sabunlukların fiati artınca birinci yemeklik ve Ayvalık yağları da 60 kuruşa kadar çıkmıştır.

Umumiyetle yağ fiatlerinde son günlerde bir yükselme göze çarpıyor. Sade yağlar da mevsim dolayısile malın az gelmesi yüzünden biraz daha yükselmiştir. Urfa yağı 75 - 80 kuruşa satılmaktadır. Yükselme kilo başına 10 kuruş kadardır.

Diğer gıda maddelerinde umumiyetle bir yükseklik olduğu haberleri doğru değildir.

DOSYA

Kalem bezirgânlığı

Yıl 191...

Muharrirliğin Yenicami arzuhalciliği gibi bir meslek olacağını hiç tahmin etmezdim. Çocukluğumda benim için bir edip, bir gazeteci dünyanın en büyük adamı demekti. Hattâ bu gibi insanların para ve kazanç mefhumile bir alıp vereceği bulunacağına bile inanamaz gibiydim. Halbuki ne kadar yanlış düşünürmüşüm! Muharrirlik tıpkı ahçılık gibi, sütninelik gibi, lostracılık gibi bir sanat oldu. İşte o kadar.

Bir ahçı her hangi bir eve girip yemek pişirirken o evin siyasî akidesini sorar mı? Lostracı potinini boyadığı adamın sosyalist veya radikal olmasile alâkdaar mıdır?

Görüyorum ki edip ve muharrirlerin büyük bir bölüğü ayni vaziyette bulunuyor. Kendisini biraz himaye etsinler, beş on para alacak bir yere koysunlar da sonra ne yazdırırlarsa yazdırsınlar..

Zaten bir çoğumuzun kendi kendimize yazacağımız şey nedir? Duyula duyula öğürtü verecek hale gelmiş âdî nazımlarla zina masallarından başka?.. Fakat işin en gülünç tarafı memur - muharrirlerin azametidir. Bunlardan bir kaç tanesini bütün matbuat pek iyi tanıyor. Kendilerinin kiraya verilmiş bekâr odası gibi birer kafası var. Fakat - haydi hayat mecburiyetleri diyelim - kabul ettikleri işten sıkılacaklarına bilâkis onunla başkalarına çalımsatıyorlar. Bu ne anlayış cüceliği ve gönül düşkünlüğü yarabbi!

Serbes ve samimî bir arkadaşa pek az raslıyoruz. Zaten böyle bir adam, diğerlerinin bodurluğunu yerden yapma varlıklara duyurduğu için üzerine çok kızgınlık çekiyor. Kendisinin değil dostluk, etrafındakilerden fuzulî düşmanlık görmemesi bile pek büyük nimet! Zira küçük gönül ve kavurucu ihtiras o kadar çok ki ruh kibarlığını bir türlü çekemiyor. Bir adamın bugün serveti, mevkii, şöhreti nasıl hased mevzuu ise fazileti de ahlâk fıkarası için öyledir... Rahatı ve parası olan bir takım arkadaşlar şunu demek istiyorlar: «Biz bütün refahımıza rağmen temiz ve dürüs bir insan olmak lüksünü kendimize lâyik göremedik; sen kim oluyorsun ki yiyecek ekmeğin yokken ideal davasına kalkmışsın!.»

Pek iyi anlarım; her sisaysî fırka bir çok propagandacıya muhtaçtır. Ve elbette bunlraı her vasıta ile arıyacaktır. Dünya, realizm dünyası. Peki amma bu demekmidir ki ideal sancağı sokak kaşkarikocusuna teslim edilmek lâzım gelsin!

Abdülhamid devrildiği zamandanberi bana en büyük hüzün işte asıl bu mensup olduğum muhitten geliyor. Zira âdî kıskançlığı, küçük ruhluluğu, asil büyük mefkûreler bostanı olmak lâzım gelen meşrutiyet matbuatı içinde görüyorum.

Dün (...) de idim. Rasladığım manzarayı buraya bile yazmak kabil değil!.

Aylıklı muhaliflik ve aylıklı muvafıklık, işte pek sürümlü iki iş... Hani mahkemelerde birbirinin hasmı olarak görünüp dışarıya çıkar çıkmaz ahbap ve dost olan avukatlra yok mudur; parti ve gazete âle-

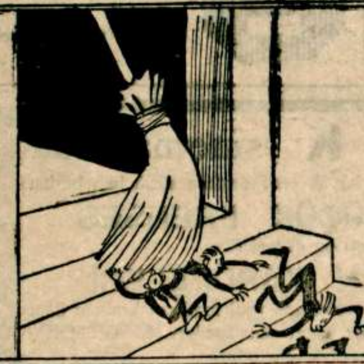
Fazıl Ahmed Aykaç

(Devamı 4 üncü sahifede)

Bay Amcaya göre...

— Güzel sanatlarımızı ıslah etmek için mühim bir program hazırlanmış bay Amca...

... Programa göre profesörlerden tutda...

... Talebeye...

... Akademi binasına varıncıya kadar her şey ıslah edilecekmiş...

B. A. — Oldu olacak, bari akademide bir de güzel sanatlardan anlıyan yurddaş yetiştirecek sınıf açsalar!...

Posta telgraf kanunu

İpka, terfi ve tayin edilen merkez müdürlerinin isimlerini yazıyoruz

Ankara 23 (Telefon) — 1 kânunusanide tatbik edilecek olan Yeni posta telgraf kanunu hazırlanmış vekiller heyetine verilmiştir.

Lâyihaya göre, yeni kadroda İstanbul, Bursa, İzmri, Seyhan, Edirne, Konya, Erzurum, Trabzon, Van, Kastamonu, Balıkesir, Çankırı, Giresun, Bolu, Afyon, Aydın, Denizli, Sinop müdür ve baş müdürleri merkez müdürü olarak yerlerinde ipka edilmişlerdir.

MERKEZDE TAYİNLER

Ankara posta telgraf umum müdürlüğü yüksek fen heyeti reisliğine İstanbul telsiz mühendisi Abdüllâtif, âzalıklarına fen müşavere heyeti reisi Hüseyin Kâzım, âzasından Bekir Vefa ve İstanbul fabrikası mühendisi Mehmed Ali, baş müfettişliklere, baş müfettişlerden Sabri ve Besim, posta işleri reisliğine Ankara baş müdürü İbrahim, reis muavinliklerine posta işleri müdürü Naci, ve muavinlerinden Tevfik ve Eyüp, telgraf işleri reisliğine telgraf işleri müdürü Necati muavinliklerine mühendis Fuad, telgraf işleri müdür muavinlerinden Hikmet ve Vasıf, telefon işleri reisliğine vekâleten telgraf işleri reisi Necati, telgraf işleri müdür muavinliklerine telgraf işleri mühendislerinden Kemal, telgraf işleri müdür muavini Cevdet ve Nuri, muamelât müdürlüğüne yine muamelât müdürü Tevfik, muavinliklerine İstanbul posta ve telgraf mektebi müdürü Şükrü, muamelât müdür muavinlerinden Nazif ve Hakkı, levazım müdürlüğüne levazım müdürü Sakin, muavinliklerine eski muavinlerden Şeref ve Kadri, fabrika baş müdürlüğüne Ankara baş müdür muavini Hakkı, müşavirliğine Hâmit, muavinliğine Tahsin, evrak ve istatistik müdürlüğüne eski müdür Memduh, muavinliğine mümeyyizi Ferid, hesab işleşi müdürlüğüne muhasebe müdürü Muzaffer, muavinliklerine mümeyyizlerden Ridvan ve Hüsnü, Ankara otomatik telefon müdürlüğüne eski müdür Sadi.

VİLÂYETLERDE TAYİNLER

Ankara merkez müdürlüğüne posta işleri baş müdür muavini Sakin, Kocaeli merkez müdürlüğüne Diyarıbekir baş müdürü Kenan, Bilecik mrekez müdürlüğüne posta baş müdür muavini Şevket, Antalya merkez müdürlüğüne Galata müdürü Faik, Manisa merkez müdürlüğüne İzmir müfettişi Ziya, Çorum merkez müdürlüğüne Seyhan müfettişi Mehmed, Yozgada Diyarıbekir müfettişi Sabri, Samsuna İzmir müfettişi Edip, Zonguldağa Seyhan baş müdür muavini Nurzat, Diyarıbekir merkez müdürlüğüne Diyarıbekir baş müdür muavini Emin, Nuri, Eskişehire İzmir baş müdürü Hasan Hüsnü, İçile Bursa müdürü Salâhaddin, İsparta merkez müdürlüğüne Sıvas baş müdür muavini Hamdi, Çanakkaleye Sivas müdürü Sabri, Ağrıya Erzurum başkâtibi Fahri, Bitlise Diyarıbekir telgarf müdürü Fevzi, Rizeye Trabzon başkâtibi Şevki, Niğdeye Konya başkâtibi İsmail, Kars merkez müdürlüğüne Eskişehir müdürü Baha, Kütahyaya Bursa başkâtibi Nazif, Malatyaya Edirne müdürü Zeki, Muğlaya Seyhan başkâtibi Ziya, Erzincana Sivas baş memuru Hatip, Orduya Samsun müdürü Nâzım, Kırklareline Beşiktaş müdürü Neşet, Gümüşhaneye Ordu müdürü Ali, Çoruma Kastamonu müdürü Hüseyin Hüsnü, Hakâriye Diyaribekir baş memuru Avni, Tokada Malatya müdürü Bedri, Tunçeli merkez müdürlüğüne de Gelibolu müdürü Süleyman Sabit terfi ve nakil suretile tayin edilmişlerdir.

MÜNHALLER

Bingöl, Kayseri, Kırşehir, Urfa, Mardin, Burdur, Siirt ve Amasya merkez müdürlükleri de şimdilik münhal bırakılmıştır.

Balık az

Uskumru ve Torik fiatleri yükseldi

Bulunduğumuz mevsimde torik ve uskumrunun fazla mikdarda tutulması icap etmektedir. Fakat son günlerde az balık çıkıyor. Bunun sebebi toriğin uskumruyu kovalamasıdır.

Fiatler uskumrularda 15 toriklerde beş kuruş kadar yükselmiştir. Uskumrunun kilosu 50, toriğin çifti 25 kuruşa kadar toptan olarak satılıyor.

Bir taraftan da balık almak üzere Yunan ve İtalyan gemilerinin bugünlerde limanımıza geleceği haber alınmıştır.

Çinkograf B. Alâeddinin muhakemesi

Bundan iki sene kadar evvel hususi otomobilile gece Maslak caddesinden geçerken Hasan Hüseyin adında bir jandarmaya çarparak yaralayıp ölümüne sebebiyet vermekten suçlu çinkograf B. Alâaddin asliye üçüncü ceza mahkemesinde muhakeme edilmiş ve bir sene hapsine karar verilmişti. Temyiz mahkemesi bu kararı bozarak iade etmiştir.

Dün üçüncü ceza mahkemesi Alâaddinin yeniden muhakemesini yapmış ve eski kararında ısrar ederek gene bir sene hapsine karar vermiştir.

Takas suiistimali maznunlarının muhakemelerine devam edildi

Takas suiistimali maznunlarının muhakemelerine dün ağır ceza mahkemesinde devam edilmiştir. Dünkü celsede suçlulardan bir kısmı gene mahkemeye gelmemiş olduklarından bunların ihzaren celplerine ve hâlen İstanbulda bulunmıyan bir kısım suçluların istinabe yolile ifadalerinin lanması için bulundukları yerler Adliyelerine yazılan müzekkerelerin tekidine karar verilerek muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Dosya

(Baş tarafı 3 üncü sahifede

minde de vaziyet başka türlü değil; epiycemiz böyle yaşıyoruz. Ancak (...) ve (...) bana bulantı veriyor. Bilmem hakkım yok mu? Onların hali zihnime neyi hatırlatıyor bilir misiniz?

Kendi uşaklıklarını untup ta vakarile yaşayanlara çatan eski saray hademelerini.

Fazıl Ahmed Aykaç

Kızılaya teberrü

Kızılay Şehremini şubesinden: Şehremini Arpaemini mahallesinde oturan ve ismini bildirmek istemiyen hamiyetli bir Türk anası Kızılay Şehremini kamununa müracaatla Kızılaya 21 lira teberrü etmiş ve para alınarak tesellüm makbuzları verilmiş olduğundan kendisine alenen teşekkürü borç biliriz.

Konser ve konferans

Şişli Halkevinden :

25 Birinci kânun cuma günü akşamı saat 21 de Nişantaşı Rumeli caddesindeki Halkevimizde Profesör Suphi Nuri tarafından bir konferans ve Bayan Enise, Nermin, Fevziye, Samime ve Semiha taraflarından bir konser verilecektir. Herkes gelebilir.

Kadıköy Halkevinden :

25 İlk kânun 936 cuma akşamı saat 21 de Evimiz salonunda Bay Niyazi Tevfik Yüksel tarafından (Timürlenk hayat fütuhatı ve Osmanlı Türklerile münasebeti) adlı bir konferans verilecektir.

Konferanstan sonra konser. Bütün yurddaşlara açıktır.

Doğum

Üsküdar - Kadıköy tramvay şirketi sabık işletme müdürü liman işletmesi memurlarından Şemsi Ertemelin bir kızı dünyaya gelmiş ve ismi Mine konmuştur. Babasına ve yavrusuna uzun ömürler dileriz.

Parti kongresi dün ikinci toplantısını yaptı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Bundan sonra mazbatada şehirde işletilecek olan otobüs işlerine temas ediliyor ve artık otobüs nakliyatının beldiye tarafından idare edilmesi lüzumu ileri sürülüyordu. Encümen bu temenniyi de kabul etmiştir. Yenibahçede açılacak olan büyük stadyomun biran evvel vücude getirilmesi temennisi de kabul edilmiştir. Bundan başka su işleri, çocuk bahçeleri ve saire hakkındaki temenniler de zikrediliyordu.

ÂZANIN TEKLİFLERİ

Encümen mazbatası okunduktan sonra adalar mümessili Avni Yağız söz aldı «İstanbulun yol meselesini üçe ayırmak lâzımdır. Bunlar şehir harici yollar, şehir içi yollar, bir de deniz münakalâtı». Dedikten sonra İstanbulun üç yakasını biribirine birleştirecek üç deniz nakliye vasıtasının mânasızlığından ve birçok külfet ve masrafa ihtiyaç gösterdiğinden bahsederek Şirketi Hayriye, Akay ve Haliç idarelerinin birleştirilmesi lüzumunu ileri sürdü. Avni Yağız, halkın ucuzca seyahat etmesi için bunu lüzumlu görüyordu.

Bundan sonra Kadıköy azasından Niyazi Tevfik söz aldı. Bekâr talebenin barınması için Halkevlerinde pansiyonlar açılmasını, her sene yapılan festivallere ecnebiler rağbet göstermedikleri için festival yerine bir şark panayırı açılmasını teklif etti. Bundan sonra halkın tifo belâsından kurtulması için Terkos suyunun tasfiyesi lüzumunu ileri sürdü. Niyazi Tevfik, ecnebilerin İstanbulda temiz su bulamadıkları için şehrimize gelmekten korktuklarını izah etti. Bundan sonra gayri tabiî doğan çocukların himayesi ve yetiştirilmesi için bir enstitü açılmasını teklif etti.

Kartal delegesi Şerafeddin Kartalda bir orta mektebe şiddetle ihtiyaç olduğunu, hattâ 934 parti kongresinde de bunun karar altına alındığı halde hâlâ Kartalda bir mektep açılmadığını anlattı.

Beykoz mümessili Mehmed Ali Beykozluların bir Halkevi istediklerini, Şirketi Hayriyenin bilet ücretlerinde yaptığı tenzilâtın Boğazın yukarı tarafına teşmil edilmediğini söyledi. Beykozun dispanser ihtiyacından bahsetti.

Eyüp delegesi doktor Hilmi Eyüpte yolsuzluktan, parti binası olmamasından bahsettikten sonra:

— Eyüpte fırka türbedar vaziyettedir. Eyüp partisi hâlâ Sultan Reşadın türbesinde oturuyor. Gençleri partinin sinesinde toplamak için evvelâ bir bina lâzımdır. Biz tramvaydan, herşeyden vaz geçtik. Bir parti binası, bir de hastane lâzımdır. Eyüpte hastalar bakımsızlık yüzünden hükûmet kapıları önünde ölüyorlar... dedi ve hastahane tesisi için Eyüp ve civarındaki fabrikaların iştirakile ve hükûmetin yardımile bir hastane açılabileceğini söyledi.

Çatalca mümessili dispanser işlerinde ve Çatalcadan trene yükletilen eşya ve tüccar malının Sirkeciden hamallar tarafından boşaltılması için para istenildiğinden şikâyet etti.

Mümessillerin bu sözlerinden sonra kongreye başkanlık eden sular müdürü bay Ziya, Niyazi Tevfiğe cevap verdi ve Terkos suyunun en mükemmel sıhhî ve fennî şerait dairesinde tasfiye edildiğini ve endişeye mahal olmadığını anlattı.

Bundan sonra dilek encümeni namına reisi Cemaleddin Fazıl ve mazbata muharriri Zühtü Çubukçuoğlu tenkidlere cevap verdiler ve ileri sürülen temennilerin birer birer nazarı dikkate alındığını anlattılar. Bu meyanda Zühtü, Terkos suyunun değil Elmalı suyunun mikroplu olduğunu ve bu nokta etrafında encümenin durduğunu ilâve etti.

İKİNCİ CELSE

İkinci selse kongre ikinci başkanı Refik Ahmedin başkanlığında toplandı. Kongre münasebetile geçen celsede Atatürke çekilen tazim telgrafına gelen şu cevap okundu:

«Parti il kongresinin toplanması münasebetile bana gösterilen duygulara teşekkür ederim.»

Atatürk

Alkışlarla karşılanan bu telgraftan sonra Dahiliye vekili ve parti genel sekreteri Şükrü Kayanın da teşekkür telgrafı okundu. Bundan sonra parti başkanı ve vali söz alarak dedi ki:

— Kongre kapanmadan evvel iki noktaya işaret etmek isterim; Avni Yağız bütün vesaiti nakliyelerin bir elde toplanmasından bahsetmişti. Haliç belediyenin elindedir. Akayın da belediyeye verilmesini teklif etmiştik. Hükûmet tedkik ediyor. Bunun da belediyeye geçmesi mümkündür. Tramvay şirketile Şirketi Hayriyenin vaziyetleri bir mukaveleye müstnettir. Maamafih nakil vasıtalarının birleşmeleri üzerindeyiz.»

Bundan sonra geçen toplantıda ada delegelerinden Übeyidin tenkidlerine temas eden başkan, hesap vermekten çok zevk duyduğunu izah etti. Bundan sonra ilyönkurul delegeleri ile büyük kurultaya iştirak edecek olan delegelerin seçimi yapıldı. Yeni ilyönkurul (idare heyeti) 63 azanın ittifakile şu zevat seçildi:

Necip Serdengeçti, Ahmed Kara, Refi Bayar, Faruki Dereli, akiye Emin, Faide Esendal, Hüsnü Alatlı, Nureddin Ali Berkol, yedek üyeliklere de Mithat Nemli, Fuad Fazlı, Suphi Erten, Meliha Avni, Sami Türkdoğan, Murad Furtun, Reşad Yılmaz, Hasan Kuper.

Parti büyük kurultayına iştirak edecek delegeler de şu suretle seçilmişlerdir:

Muhiddin, Faruk, Refi Bayar, Sırrı Enver, Faide Esendal, yedeklere de Halil Hilmi, Refik Ahmed. Fuad Fazlı, Ahmed Kara, Necip Serdengeçti.

Seçimden sonra kongre nihayet bulmuştur.

Türkkuşu Istanbul şubesi dün açıldı

Türkkuşu İstanbul şubesi dün saat 17 de Tayyare cemiyeti merkezinde açılmış, geçen pazar İnönü kampında açılan B ve C kurslarını muvaffakıyetle bitiren talebeye bröveleri ve rozetleri dağıtılmıştır.

Kursu ikmal edenler Necip, Tahir, Tahsin, Adnan, Musa, Abdullah, Rasim, Naciye, Fürüzan, Kâmran, Ali, Bürhan Rahmi ve Daniş olmak üzere 14 talebedir.

Yumurta kongresi

Yumurtacılar birliği bir rapor hazırlıyacak

İhracatı mürakabe kanununun tatbikine başlanması dolayısile Türkofis ihracatçılara bazı tavsiyelerde bulunmuş ve cezaî hükümelr hakkında izahat vermiştir.

Yeni kanun ihracatı sıkı bir kontrol altında tutmaktadır. Teknik bakımdan dahi yabancı memleketlere gönderilen mallarda bir uygunsuzluk görüldüğü takdirde ihracatçı derhal mahkemeye verilecek ve şiddetli cezalara çarptırılacaktır.

Kanundaki cezaî hükümler yumurta ihracatçılarına toplu halde izah edilmiş ve çok dikkatli davranmaları lüzumu bildirilmiştir.

Bir taraftan da yumurtacılar birliği yumurta ihraç nizamnamesinde ikinci defa tadilât yapılması icap edeceğini söyliyerek alâkadar makamlara müracaat etmişlerdir. Yumurtacıların bu dileklerinin kabul edilerek nizamnamede değişiklik yapılacağı zannolunuyor. Bu meselenin Ankarada toplanacak olan büyük yumurta kongresinde mevzuu bahsolması da kuvvetle muhtemeldir.

İktisat vekâleti kongrede ne gibi dileklerde bulunacaklarını yumurtacılar birliğinden sormuş ve bir rapor hazırlanmasını tebliğ etmiştir.

Sigara paketini çalarken yakalanan yankesici

Tramvayda Ahmeld adında birinin cebinden sigara paketini çalarken yakalanan Yusuf adında bir yankesici dün asliye dördüncü ceza mahkemesinde bir ay, on gün müddetle hapse mahkûm olmuştur.

SİYASÎ İCMAL

Habeşistanda yeni fiili vaziyetin tanınması

İngiltere ile Fransa, Roma sefirleri vasıtasile İtalya hükûmetine Habeşistanın merkezi Adis-Ababadaki sefaretlerini kaldırıp yerlerine birer general konsolosluk tesis edeceklerini haber verdiler. Bu tebliğ ile her iki büyük devlet Habeşistandan İtalyanın askerî kuvvetleri ile bütün memleketi işgal ederek ihdas eylediği vaziyeti bilfiil tanımış oluyorlar. Lâkin Habeşistanın İtalyaya ilhakını hukuken tanımış değildirler.

Fiilen tanımalarının birçok sebebi vardır. Habeşistandaki İngiliz ve Fransız diplomasi memurları müstakil Habeşistan imparatorluğu nezdine memur bulunduklarından oradaki İngiliz ve Fransız tebaasının ve müesseselerinin menfaatlerini İtalyan memurları nezdinde müdafaa etmek salâhiyetinden mahrum bulunuyorlardı. Şimdi ise bu tebaanın hukukuna ve işlerine usulü dairesinde bakılabilecektir.

Diğer bir sebep de İngiltere Akdeniz meselesinde İtalya ile anlaşmak için müzakerede ve pazarlıkla bulunduğundan Habeşistanda olmuş bitmiş bir işin zarurî olan fiili tanınmasını geciktirmek suretile bu müzakerelere engel çıkarmak istememiştir. Fransanın fiili tanımağa iştiraki ise İngiltereden hiç bir işte ayrılmadığını isbat etmek içindir. Yoksa Akdeniz müzakeresine Fransanın iştirak eylemesinden dolayı değildir.

Filvaki Fransa Akdenizde hayati menfaati bulunan üç büyük devletten biri bulunduğundan diğer iki büyük devlet yani İngiltere ile İtalya arasında bu denizdeki vaziyetlerini tesbit için cereyan etmekte olan müzakerelere iştirak etmeği ziyadesile arzu ediyordu. Lâkin İtalya herşeyden evvel İngiltere ile anlaşmağa ehemmiyet verdiğinden Fransayı şimdiki müzakerelere karıştırmak ve kendisinin ekalliyette kalacağı üç taraflı bir müzakereye girmek istememiştir.

İtalyanın Akdeniz meselesinde Fransaya gösterdiği soğukluğa rağmen Fransa her meselede olduğu gibi Habeşistandaki yeni vaziyetin fiilî tanınmasında da İngiltere ile beraber hareket etmiştir. Fransanın bu cemilesi kendisine karşı İtalyanın aldığı çekingen tavir ve hareketi şüphesiz bir derecede tadil edecektir.

Gümrük ve inhisarlar vekâleti memurları

Hazırlanan kanun projesini meclis memurin encümeni müzakereye başladi

Rroje mucibince memuriyete mani haller, terfi şartları ve esasları, memurlar için açılacak kurslar

Ankara 23 (Hususî muhabirimizden) — Büyük Millet meclisi memurin muvakkat encümeni «Gümrük ve inhisarlar vekâleti memurları kanun projesi»ni müzakereye başlamıştır.

Daha evvel gümrük ve inhisarlar encümeni ile bütçe encümeni tarafından müzakere ve bazı tadillerle kabul edilmiş bulunan bu projenin ihtiva ettiği hükümler iki kısma ayrılmaktadır: Birinci kısımda vekâlet memurlarının aranan tahsil derecesi itibarile serileri, seçimleri ilerilemeleri şartları gösterilmiş. İkinci kısma da tekdir, disiplin cezaları, sicil işleri, tahvil, istifa ve işten el çektirme halleri hakkında hükümler konulmuştur.

Bütçe encümeni, projenin memuriyete ilk alınacak vatandaşlarda aranacak vasıflardan bahseden ikinci maddesinin bazı fıkralarını değiştirmiş ve madeye yeni hükümler koymuştur.

Ezcümle encümen, hükûmet teklifinde memuriyete alınmağa mani haller arasında zikredilen; ecnebilerle evli olmak, halini, yabancılarla karı koca gibi yaşadığı sabit olanlara da teşmil etmiş ve ikinci maddenin buna dair olan fıkrasını şu şekilde değiştirmiştir:

E — Yabancılarla evli olmamak veya nikâhsız olarak birlikte yaşamakta bulunmamak. (Bu hüküm ücretlilere de şamildir.)

Memurin kanununun ecnebilerle evli olanların memuriyete alınmamaları hakkındaki hükmü, şimdiye kadar yalnız maaşlı memuriyetler hakkında tatbik edilmekte idi. Bütçe encümeni ücretle alınacak gümrük memurlarına da teşmil suretile bu hükmün tatbiki sahasını genişletmiş oluyor.

Bütçe encümeni gene ayni maddede yaptığı diğer bir tadil de kumar oynama ve oynatma faillerini memuriyete alınmaya mâni hallerden sayarak maddeye bu yolda yeni bir fıkra eklemesi olmuştur.

Projeye göre gümrük memurlukları, aranılacak tahsil derecesi bakımından üç seriye ayrılacaktır: Bir numaralı seriye ilkten alınacaklar için (yüksek), ikinci seri için (lise veya orta mektep) tahsili şart konulmuştur. Gümrük kolcuları üçüncü bir seri itibar edilmiştir. Bunların görecekleri hizmetler göz önünde tutularak kolculuk için ilk mektep mezunu olmak kâfi sayılmıştır.

Projede, gümrük tarifesini tatbik ve gümrüklerce tahsil olunan bütün vergileri tahakkuk ettirmek gibi üzerlerine en esaslı ve mühim bir vazife almış bulunan «muayene memurluğu»nun bir mesleki mahsus haline getirilmesini temin edecek hükümler vardır.

MUAYENE MEMURU OLABİLMEK İÇİN ŞARTLAR

Bu hükümlere göre muayene memuru olabilmek için gümrük memurlarından orta mektep mezunlarının bir imtihandan geçerek ve lise tahsili yapmış olanların imtihansız olarak «gümrük kursu» na devam etmeleri şart olacaktır.

Kursu bitirenler ilk önce bir yıl vekâletce tesbit olunacak gümrüklerden birinde stajyer olarak çalıştıktan sonra ayrı bir ehliyet imtihanına tâbi tutulacaklardır. Bu imtihanda muvaffak olamıyanlar eski memuriyetlerine iade olunacaklardır.

MEMURLUKTA TERFİ ŞARTLARI VE ESASLARI

Gümrük mesleğinde bir derece veya sınıftan üst derece veya sınıflara terfi için 1452 numaralı kanunun koyduğu esaslarla beraber aşağıda yazılı şartlar aranacaktır:

A — Teftiş heyeti reisliğine ve gümrük umum müdürlüğüne terfi ve tayin için; yüksek bir mektepten mezun olmakla beraber devlet hizmetinin en az beş yılını gümrük veya maliye hizmetlerinde geçirmiş bulunmak şarttır.

B — Merkezde gümrük şube müdürlüğüne taşrada gümrük baş müdürlüğüne terfi ve tayin için;

Yüksek bir mektepten mezun olmakla beraber devlet hizmetlerinden yedi yılını gümrük servislerinde -müfettişlik dahil- geçirmiş bulunmak şarttır.

C — Birinci sınıf gümrük müdürlüğüne tayin ve terfi için;

En az beş yıl ve ikinci sınıf gümrük müdürlüğüne veya birinci sınıf gümrük müdür muavinliğine terfi için de en az üç yıl gümrük servislerinde çalışmak şarttır. Müsavi şartlar içinde yüksek mektep mezunları tercih olunacaktır.

Bu hükümler yüksek mektep mezunu olmayan gümrük memurlarının 1452 numaralı kanun ile tanınmış terfi haklarına dokunmıyacaktır.

Diğer gümrük memurlarının terfilerine gelince, bunların terfilerinde ehliyet esası olacaktır.

Ehliyetinin tayininde siciller, müfettiş raporları, gizli tezkiye kâğıtlaları ve idare âmirlerinin notları esas olacaktır.

Gümrük memurları kanunu projesinin ihtiva ettiği yeni hükümlerden bir diğeri de bilğilerini arttırmak üzere yabancı memleketlere gitmek istiyen ve gireceği memlekette etüd yapmağa elverişli yabancı bir dil bilen yüksek mektep veya lise mezunu gümrük memurlarına bir yıl izin vermek hususunda gümrük ve inhisarlar vekiline selâhiyet verilecektir.

Bu suretle kendilerine izin verilecek memurlar, mezuniyetleri müddetince maaşlarını tam olarak alacakları gibi izinli geçen müddet de fiili hizmetten sayılacaktır.

KURSLAR

Gümrük ve inhisarlar vekâleti memurlarının meslekî bilgilerini genişletmek ve asıl muayene memurları yetiştirmek üzere kurslar açmak selâhiyetini alacaktır. Bu kursların müddeti ve kurslara kabül şartları vekâletçe tesbit olunacaktır.

Projenin bir maddesine göre, kolculardan maada vazife başında başkalarından ayırt edilmeleri lüzumlu görülecek memurlar da bakanlıkça tayin olunacak âlâmetleri vazife başında taşımakla mükellef olacaklardır.

Bakanlık teşkilâtı içine giren (inhisarlar umum müdürlüğü) ile (gümrük muhafaza umum kumandanlığı) teşkilâtına dahil memurlar bu projenin çerçevesi dışında bırakılmışlardır.

788 sayılı memurin kanunu ile zeyilleri, 1108 maaş kanunu zeyilleri, 1452 sayılı devlet memurları maaşının tevhid ve teadülüne dair kanun zeyilleri ve 1615 sayılı kanunun ve diğer kanunların gümrük ve inhisarlar bakanlığı memurlar kanunu projesi hükümlerine uymıyan hükümleri bu bakanlık memurları hakkında tatbik olunmıyacaktır.

Liman idaresinde bir toplantı

Liman idaresi şube müdürleri dün sabah umum müdür B. Raufinin riyasetinde toplanmışlardır. Bu toplantıda idarenin yeni kadrosu etrafında görüşülmüştür. Bu arada idarenin Merkez Rıhtım hanına nakil işlerile yeni mesaî programı üzerinde de müzakereler olmuştur.

İdaredeki her şube, limanın mihaniki vesaitinin teçhizi hakkındaki yeni mesai programında üzerine aldığı vazifeyi süratle ikmal edecektir. Bu suretle tahmil, tahliye tarifesinde yeniden yüzde altmış nisbetinde tenzilât imkânı bir an evvel elde edilmiş olacaktır.

Isveç elçisi Atinaya gitti

İsveç orta elçisi M. Winther, birkaç hafta kalmak üzere Atinaya gitmiştir. Gaybubeti esnasında sefaret işleri vekâleten maslahatgüzar sıfatile M. De Tamm tarafından görülecektir.

Haftalık piyasa

İyi bir alâmet: köylüye ait manifatura satışları artıyor

Geçen hafta yazdığımız gibi, bu aylar, ihracat mevsiminin en hararetli devresidir. Bütün ihracat maddelerine karşı talepler devam etmektedir. Bilhassa yumuşak buğdaylarımız, şimdiye kadar görülmemiş bir şekilde büyük bir rağbet görmektedir.

Diğer taraftan, ithalât piyasasında da büyük bir hareket vardır. Köylüye ait manifatura eşyası ve pamuklu dokumaların satışları artmıştır. Bir manifatura taciri, 929 senesindenberi, dokuma satışlarının bu derecede hararetli olmadığını söylemektedir.

Bunun sebebi şu suretle izah edilebilir:

Bu sene hububat fiatleri çok iyidir. Köylü malını satmak için, geniş talepler karşısında kaldı. Ve her sene olduğu gibi, malı, düşkün fiatlerle karşılaşmadı. Bu yüzden eline para geçti. Zürram yüzü güldüğü zaman, bunu en evvel, manifatura tacirleri, bilhassa pamuklu dokuma üzerine iş yapan tacirler hisseder. Bu sene buğday iyi bir fiat bulunca köylü sevindiği gibi, manifatura tacirleri de memnun olmuşlardır.

Yenipostahane, Mahmutpaşa Sultanhamamı gibi büyük manifatura mağazalarının içinde toptan alış veriş eden, Anadolu tacirlerinden mürekkep, müşteri kalabalığına tesadüf edilmektedir. Bu kalabalık manifatura ticaretinde çoktanberi görülmemiştir.

İHRACAT MADDELERİMİZİN VAZİYETİ

Bu hafta içinde ihracat maddelerimizin vaziyetini birer birer aşağıya yazıyoruz:

Buğday — Dün yazdığımız gibi, dünya buğday fiatleri yüksek olduğu için Türkiye buğday fiatleri de yükselmişti. Buna munzam olarak, bir sebep daha gösterebiliriz. O da bayram münasebetile, şehrimize az buğday gelmesidir. Maamafih bu sebep ârizidir. Buğdaydan gayri diğer hububat fiatlerinde bir yükseliş yoktur.

Mısır — Piyasa durgundur. Mısır tacirleri buğday fiatlerinin son alacağı şekle bakmaktadırlar. Nitekim geçen sene de böyle olmuştu. Buğday fiatleri yükseldikten sonra, mısır fiatleri de yükselmişti. Bu sene de böyle mi olacaktır? Henüz belli değildir.

DOKUMA HAM MADDELERİ

Tiftik — Piyasada sıcaklık devam etmektedir. Son hafta içinde 500 ton ihracat olmuştur. Alıcılarımız arasında Japonyaya da tesadüf edilmektedir. Kaç senedenberi Japon firmaları Türkiyeden tiftik nümunesi almaktadırlar. Günün birinde bu nümunelerin arkasından büyük siparişler başlayacağına ihtimal verenler pek azdı. Bu hafta içinde Japonların pek az miktarda tiftik almaları piyasada iyi karşılanmıştır.

Sovyet ticaret mümessilliği piyasa ile alâkasını henüz kesmemiştir. Tiftikten başka yapağı da almaktadır.

Pamuk — İstanbul ticaret borsasında pamuk üzerine pek az muamele olmaktadır. Fakat dokuma ham maddelerinden bahsettiğimiz bir sırada, Adana, İzmir borsalarından alınan haberleri buraya yazacağız. Pamuklarımıza karşı en ziyade Alman firmalarından talepler yapılmaktadır. Mersin yolu ile Almanyaya mühim miktarda pamuk gönderilmiştir.

YEŞ VE KURU MEYVALAR

Fındık — Senebaşı ve paskalya münasebetile her tarafta kuru meyvalar çok sarfedilir. Her sene olduğu gibi, bu sene de fındık, ceviz gibi kuru meyvalarımıza talepler artmıştır. Fakat, bu sene Türkiyenin fındık ticaretinde ne dereceye kadar rakipsiz bir mevkide kaldığı belli değildir. Arasıra alınan haberlere göre Barselonadan Fransaya pek ucuz fiatle fındık sevkedilmektedir. Bu haberler de ne dereceye kadar doğrudur? Herhalde Marsilyada yeni işe başlayan ticaret ataşemiz bu mesele hakkında fazla vakit geçirmeden tüccarı aydınlatacaktır.

Ceviz — Fiatler geçen seneye nisbetle yüksektir. Fakat en eski müşterimiz olan Amerikaya pek az ceviz satıyoruz. Bu sene Amerikalılar bu ihtiyaçlarını Romanya ve Çekoslovakyadan temin etmektedirler.

Portakal — Havalar bozuk gittiği için, piyasaya deniz yolu ile az mal gelmektedir. Hattâ Rizeden gelen portakallar fırtına yüzünden, limanlarda fazla beklediği için piyasalarda bekletilmiştir. Bu şerait altında ihracat pek az olmuştur.

Elma — Amasya elmaları 11-12 kuruşa kadar satılmaktadır. Bu mallar manavlarda 25-30 kuruşadır. Elma üzerine de az ihracat olmuştur.

TÜTÜN VE AFYON

Lehistan tütün inhisarı direktörü buraya gelmiş, piyasadan mübayaata başlamıştır. Lehliler en ziyade Samsun, Bafra malları üzerine iş yapmışlardır.

Tütün limited şirketi, tütün satmak için birkaç ecnebi firmasile müzakere yapmaktadır. Piyasada bu müzakerelere pek ehemmiyet verilmektedir.

Afyon, işine gelince, piyasada durgunluk vardır. İnhisar idaresi 936 mahsulünden 100 sandık kadar mal almıştır. Bütün faaliyet bundan ibarettir. — *H. A.*

Gaziantepte bir yılda görülen işler

Parti kongresinde okunan rapor, değerli çalışmanın bilançosunu teşkil eder

Gaziantebin çalışkan valisi B. Ali Rıza Çevik

Gaziantep (Akşam) — C. H. partisi Gaziantep il kongresi valimiz ilyönkurul başkanı B. Ali Rıza Çevik tarafından açıldı. Kongrede müşahid olarak Trabzon saylavı B. Raif Karadeniz de bulundu. Bütün idare âmirleri, yüzlerce partili kazalardan gelen delegelerle salon hıncahınç dolmuştu.

Kongre başkanlığına B. Nafi Erkılıç seçildi ve büyüklere tazim telgrafları çekilmesi hakkındaki teklif alkışlarla kabul edilerek iki senelik çalışma raporu okundu.

Bu rapor, pek özlü bir çalışmanın değerli bir bilânçosudur. İki sene içinde ne kadar çok ve iyi işler başarıldığını anlatabilmek için raporun özünü veriyorum:

Halk arasındaki rekabet ve ikiliğin kaldırılması yolunda azamî mesai sarfedilmiş ve bunda hemen tamamile muvaffak olunmuştur. Üye sayısının arttırılması için de en geniş ve manalı şekilde çalışılmış, iki yıl içinde ilyön kurula bağlı örgütlerde yeniden 4321 vatandaş partiye yazılmıştır.

Parti, Gaziantep savgayında şehid düşen yurdseverler için güzel bir anıt yaptırmış ve mezarları belli olan şehidlerin kemiklerini geçen kurtuluş bayramında bu anıta taşıtmıştır. Bu merasim filme alındığı gibi anıtın çevresindeki boşluğun Alleben deresine kadar bir parça halinde tanzimi işini de belediye tahhüd etmiş ve faaliyete geçmiştir.

Parti aile bahçesinin gördüğü rağbet nazarı itibare alınarak buna boş kalan kısım da ilâve olunmuş ve en güzel şekilde tanzim edilmiştir. Gene halkın temiz konular üzerine iyi filimler seyretmesi için Halkevi salonu bazı şartlar tahtında müteşebbisine verilmiştir. Salona açılır kapanır sabit koltuklar, beton balkon ve localar yaptırılması mukarrerdir. Burası yakında iyi bir konferans ve gösterit salonu haline sokulacak, sinemanın umulduğu gibi yürümeyen şimdiki şekli ıslah olunacaktır.

Gene son iki sene içinde Pazarcık parti kurağının plânı hazırlanmış, Kiliste bir Halkevi açılması temin olunmuştur.

Hesap işlerinde çok hassas davranılmıştır. 936 mali yılı bütçesi 15630 liradan ibaret olup masraflarda buna uydurularak ayni miktarda denkleştirilmiştir. Son altı ayın varidatı 4650 masrafı da 3415 liradır.

İlyönkurulun iki sene zarfında başardığı işler meyanında, 934 yılı il kongresinin dileklerinden yapılanları da saymak lâzımdır. Bunları üç kısma ayırabiliriz:

Belediyeyi ilgilendiren dilekler:

A — Şehre temiz su getirilmesi: Belediye bu dileği önemle karşılamış membaında temiz olan Antep suyunun şehre borularla ve fennî bir şekilde akıtılması ve şehir içinde tevzii işine girişmiştir. Partinin yardımile belediyeler bankasından 250 bin lira borç alınmış ve tesisatı 241 bin liraya mühendis İrfan ve ortaklarına verilmiştir. Şehir gelecek sene temiz suya kavuşmuş olacaktır.

B — Ekmeğin ucuzlatılması. Belediye bunu seçtiği komisyona inceletmiş neticede, işçi ücretlerinin fazlalığı ve fırın sayısının çokluğu dolayısile tenzilâtın mümkün olmadığı anlaşılmıştır. Belediye, asrî bir ekmek fabrikası kurmak için alâkadar şirketlerle temasa geçmiştir.

C — Birçok karanlık sokaklara elektrik lâmbası konulmuş, yol ve sokaklardan çoğu döşenmiş, açıktan akan helânın mecrası kapanmış. Kalealtı toz ve çamurdan kurtarılmıştır.

Hasta çocukları tedavi

İzmir Akşam) — İzmir Çocuk Esirgeme kurumu, hasta çocukların tedavisin işine ehemmiyet vermeği kararlaştırmıştır. İkinci teşrin ayında Çocuk Esirgeme kurumu dispanserine müracaat eden 259 çocuk muayene ve tedavi edilmiş ve ilâçları da parasız verilecektir.

(14) ikiz çocuğun gıdası olan süt-ler, kurum tarafından verilmektedir. Ayni ayda çocuk bakımı müzesini (200) anne ziyaret etmiştir. Kurumun umumî okuma odasına gelen 300 çocuk, orıdaki çocuk kitaplarını okuyarak istifade etmiştir.

KADIN KÖŞESİ

Spor kıyafeti

Spor yaparken giyilecek örme bluz. Kahve rengi yahut lâcivert yünden örülmüştür. Üzerine beyaz yünle çiçekler işlenmiştir.

Mahalle bakkallığı

Hâmid Tamer muvaffakıyetinin sırrı hakkında ne diyor?

14 kânunuevvel tarihli nüshamızda bir muharririmizin apartıman yaptıran bir mahalle bakkaliyle mülâkatını neşretmiştik. Bu yazının hülâsası şu idi: İnsan çekirdekten yetişmek, işini bilmek şartile mahalle bakkallığında da para kazanabilir, maişetini temin ettikten başka kendisine küçük bir apartıman yaptırabilir.

Bize hayatını anlatan Yerebatanda bakkal Hâmid Tamerin bu sözlerinin bazı kimseler tarafından yanlış anlaşıldığını işittik. Bilhassa mahalle bakkalının veresiye vermeden iş göremiyeceği hakkındaki sözlerini veresiye verince fiatlere istediği gibi ilâve edebileceği suretinde tefsir edenler olmuştur. Hâmid Tamer diyor ki: «Dükkânımdan her malın üzerinde fiatini gösteren bir etiket vardır. Peşin para veren gelince bu etiketi kullanıp veresiyeci girince bunların değiştirilmesini düşünmek gülünç olur.

Veresiye mal alan müşterilerimin hepsinin ellerinde birer küçük defter vardır ve bu defterle gelirler, istedikleri erzakı peşin para ile sattığım fiat üzerinde alırlar. Mümkün olan bütün kolaylıkları göstererek müşterilerimi arttırmağa çalışırım. İşte benim muvaffakıyetimin sırrı budur.»

SEVENLER YOLU

Edebî Roman **Burhan Cahid MORKAYA**

Tefrika No. 60

— Şermin, gösterişile yetişmiş bir kız gibi görünür doktor bey. Fakat onun mektep önlüğünü yeni çıkarmış bir çocuk olduğundan şüphe etmiyorsunuz tabiî.. fakat yeni hayatı onun kuvvetli zekâsını başka yollarda işletecektir. artık.

Etrafında genişleyen dostlar çemberi içinde bir baş yükseldi:

— Tabiî değil mi ya.. doktor Demirhanla elele verince mesele kalmaz. Doktor her şeyden evvel bir psikoloktur.

Bu fantezi sohbetler arasında Viyana Türk konsülü hazırlanan nişan yüzüklerini güzel birkaç cümle arasında iki gencin parmağına taktı.

Yemeğe oturdukları zaman Şermin genç kadını yanından ayırmadı. Lâkırdı arasında Viyana gazetelerinde çıkan o Türk kadını havadisi açıldı. Elçilik kâtiplerinden birinin açtığı bahse kimse cevap vermeğe fırsat bulmadan Şermin atıldı:

— O Türk kadını içimizde bulunuyor efendim.

Bütün başlar genç kıza çevrilmişti. O elini ablasının başına koyarak bu muammayı çözdü:

— Gazetelerin yazdığı o sporcu kadın ablamdır. İşte Nermin Melih hanımefendi.

Ağızlardan ayni kelimeler çıktı:

— Bravo! Tebrik ederiz.

Şimdi hep bunlardan bahsediyorlardı. Bir iki yıl önce de elçilik erkânından birinin genç karısı Salzburgda yapılan bir müsabakada iyi neticeler almıştı. Türk kadınları spor hayatında pek yeni olmalarına rağmen çok muvaffak oluyorlardı.

Samimî konuşmalarla geçen yemekten sonra kalanlardan birkaç çift büyük salona geçerek dans ettiler. Bunlar arasında saman rengi tuvaleti ile Nermin de vardı. Bu gece pek haklı olarak duyduğu sevinci her hareketi ile belli eden Şermin nişanlısı ile birkaç tur yaptıktan sonra onu genç kadının önüne getirdi.

— Haydi abla, nişanlımın senden başkasile dans etmesine müsaade etmiyeceğim.

Etrafındakileri güldüren bu sözü ile genç kız girecekleri aile yuvasında kocasına pek göz açtırmıyacağını anlatmak istiyordu.

Doktor Demirhan bu tatlı tehdidi zarif bir baş eğme ile kabul ederek genç kadını dansa kaldırdı.

Şimdi ortada saman rengi tuvaleti ile kızgın bir güneşin parlak bir satha dökülmüş seline benzeyen güzel kadınla siyah elbisesi ile onun bir silhovette'si gibi görünen genç doktor dönmeğe başlamışlardı.

İkisi de bir boyda idiler.

Ve ikisi de güzel dans ediyorlardı.

Bir aylık sıkı spor hayatı ile vücudü inceleşen genç kadın bir zamanlar bıkkınlık gösterdiği dansı şimdi bir kolej talebesi kadar sevmeğe başlamıştı. Doktor Demirhan ona seyahatine aid hatıralarını soruyor ve genç kadın hâlâ zevkine kanamadığı o âlemi yaşar gibi anlatıyordu.

Yerlerine döndükleri zaman bu muhâleme devam ediyordu:

— İstanbulda iken çok rahatsızdım. Aile doktorumuz seyahat tavsiye etti. Çok istifa ettim. Hattâ o kadar ki, burada ihtiyaç görünce alacağım ilâçları yaptırmaya bile lüzum kalmadı.

Bu bahis genç doktoru alâkadar etmişti.

Mesleğinin kuvvetli teşhis metodları ile inceden inceye sorduğu suallerle genç kadının ruhî elemlerini birer birer keşfetmekte gecikmedi.

Doktor Demirhan iyi konuşuyor ve lezzetle dinletiyordu.

Saat on ikiye kadar devam eden toplantı yeni nişanlılarla beraber etraflarındakini de pek memnun bırakmıştı.

Pek neşeli bir gece geçmişti.

Onları evlerine kadar getiren doktor Demirhan ertesi gün öğle yemeğine davet ettiği nişanlısı ile beraber genç kadının da kendilerine şeref vermesini rica etti.

Ayrıldılar.

***

— Doktoru nasıl buldun abla?.

— Mükemmel Şermin.. hususiyetini sen daha iyi bilmelisin tabiî.. fakat bir meslek adamı bir iş adamı nasıl söyliyeyim bir salon adamı olarak pek iyi görünüyor.

— Nazik değil mi?.

— Çok!.

— Güzel değil mi?.

— Erkek güzeli!.

— Konuşması?

— Mükemmel.. hele türkçesi pek hoş!.

— Yoksa eğleniyor musun abla!.

— Bilâkis. Samimî söylüyorum. Azarbaycan türkçesi pek hoşuma gider. Nişanlın her noktadan mükemmel bir genç Şermin. Herhalde seni mesud edecektir.

— Biz İstanbula beraber gideceğiz galiba abla.

— Daha iyi ya.

— Doktor burada ancak bir ay daha kalacak. Dün gece bana anlattı. Bir ay sonunda evlenmemiz lâzım. İstanbulda çalışacak.

— İyi tesadüf. Ben de o zamana kadar kalırım.

— Elbette kalacaksın abla. Sen olmazsan annem beni onunla yalnız bir yere göndermez.

— Peki amma ben Viyanada kalmak fikrinde değilim Şermin.

— Niçin abla, niçin?.

— Şehirde kalıp ta ne yapacağım. Yakın bir dağ oteline giderim. Dün annene de söylemiştim. Niyetim. Semmering'e gitmek.. orası da aşağı yukarı İsviçredeki otelin bulunduğu yükseklikte.. Kataloklara baktım. 980 metre gösteriyor. Orada pek iyi ve rahat oteller var. Başladığım idmanlara devam etmek lâzım değil mi?.

Şerminin gözleri dolmuş gibiydi!.

Birdenbire genç kadının boynuna atıldı:

— Olur mu ya abla. Ben sana güveniyordum. O halde annemi kandır. Beraber gidelim.

— Söylerim. Fakat göndereceğini zannetmem.

— Niçin?.

(Arkası var)

Meşhur bir profesör anlatıyor

Kadınlarda sakal ve bıyık neden çıkar? bu hastalık hangi yaşlarda olur?

Hırsutism hastalığı genç kadınlarda sakal ve bıyıktan mada kuyruk da çıkartıyor.

İzmirde bazı kadınların sakal ve bıyıklarının çıkması bugün bir çok kadın meclislerinde konuşulan en mühim meselelerden biridir.

Hele İzmirli bir mütehassısın:

— Bu hastalık saridir... Bir çok kadınlara geçebilir... Tarzındaki sözleri bir çok genç kadınların hassas yüreklerini korkudan tıp tıp attırmıştır.

Bu mesele hakkında fikirlerini öğrenmek üzere memleketin en tanınmış cilt doktoru olan bir profesöre gittim. Turnayı gözünden vurmuşum... Meşhur profesör kadınlara saç ve sakal çıkartan hastalık hakkında yaptığı gayet meraklı etodü henüz bitirmişti. İşte profesörün anlattıkları:

— Kılların gayri tabiî bir surette fazla teşekkülüne Hypertichose derler. Kadınlarda âdeta bir erkek gibi, hattâ bir erkekten fazla olarak sakal ve bıyık çıkartan hastalığa da Hırsutisme derler.

Peşinen söyliyeyim ki genç bayanların yürekleri rahat olsun. Bu hastalık katiyyen sarî değildir. Fakat bir çok sebeplerden dolayı bilhassa genç kadınların, genç kızların sakalları, bıyıkları, hattâ tabir mazur görülsün «kuyrukları», hem de adam akıllı uzun kuyrukları çıkabilir.

Bu hastalık dahilî ifrazatın bozukluğundan ileri gelir. Bilhassa «Muhafazai fevkalkilye», boğazdaki Thyroid» ve «Hypophise» guddelerinin ifrazatlarının bozukluğundan olur. Ekseriya genç kızlarda ve genç kadınlarda görülür.

Profesörün verdiği sakallı ve bıyıklı kadın resimleri, Hırsutisme hastalığının «köpek cinsi»..

KADINLARIN SAKAL VE BIYIKLARI NASIL ÇIKIYOR?

Genç kızlığa geçiş sıralarında evvelâ yanakların kenarlarında ayva tüyü gibi tüyler belirir. Üst dudağı da bu ayva tüyleri istilâ eder. Çenede ve bütün yanakta ayva tüyleri başlar. Nihayet üst dudaktaki ayva tüyleri âdeta henüz terlemiş bir bıyık şeklini alır. Sonra tekmil traş mahallinde adamakıllı kıllar peyda olur.

Cımbızla almak, muhtelif yağlarla, ağdalar ve saire ile bunları koparmak bu kılların neşvü nemasını temin eder. Çünkü bir çok sinirli insanlarda ciltte fazla tahrişat kılları şayanı hayret derecede büyütür ve kuvvetlendirir.

Bazan kadınlar ilk gençlik devirlerini atlatırlar.. tam 30 ile 40 yaş arasına, hattâ 30 - 45 yaş arasına gelirler. Bu yaşlar da tehlikeli mıntakadır. Bilhassa kadınların âdetten kesilme zamanlarına yaklaştıkları zaman ve âdet kesiminde birdenbire kılları çok büyür. Hattâ yüzlerinde o zaman sakal ve bıyık çıktığı görülür.

Bu da âdetten kesildikten sonra kadınlaırn artık kadınlıklarını kaybettiklerini ve erkekliğe yaklaştıklarını gösterir. Yani bu yaştan sonra kadınlarla, hele sakal ve bıyıkları çıkanlarla âdeta aramızda bir nevi «biraderlik» husule geliyor demektir.

Profesöre sordum:

— Kadınlarda çıkan sakal ve bıyıkların büyüklüğü ne kadadır? Meselâ kadın sakalları kaç santim kadar uzar?

Profesör gülerek:

— Durun size çekilmiş hakikî resimleri vereyim de görünüz.. dedi. Profesör büyük bir dosya içinden bir takım eşkıya gibi sakalı asçlarına ve bıyıklarına karışmış kadın, burma bıyıklı genç kız resimleri çıkardı. Doğrusu bunları görmek benim bile ödümü patlattı.

— İşte bakınız.. göğüslerine kadar uzun sakallar... Bu hastalıkta bazan yalnız sakal ve bıyık çıkmakla kalmaz. Kıllar çok defa yarı bele kadar gayet sık örülmüş bir mayo gibi vücudu istilâ eder. Aşağıdaki sakallı kadında bu mayo pek güzel görünüyor...

Sakallı ve bıyıklı kadınlar

Bazan da ub mayo belden aşağı olur. Bir kadının belinden aşağısı tamamile mayo giymiş gibi, gayet sık kıllarla tamamile örtülür. Bu mayolar ekseriya renk renktir..

KUYRUKLU KADNLAR

Fakat Hırsutime'in en garip tecellilerinden biri de kuyruk sokumunda adamakıllı kuyruk şeklinde uzun kıllar çıkarmasıdır. Bu kılların kökleri gayet dar bir mıntakadadır. Bu dar mıntakada çıkan kıllar son derece uzadığı için bir müdden sonra at kuyruğu şekline girer..

Profesör burada bana iki resim gösterdi:

— İşte bakınız..

Gayet güzel iki kadın, vücutleri son derece mütenasip.. arkalarında iki kuyruk. iki at kuyruğu... Âdeta gayri ihtiyarî mırıldandım:

— Aman üstadım..

— Yaaaa... İşte böyle... Kadınlarda sakal ve bıyık çıkartan Hırsutisme hastalığı bazan onlarda kuyruk ta çıkartabilir.

— İstanbulda böyle vakalara şahit oldunuz mu?

— Sakal ve bıyıklı kadınlara çok rasladık. Bunların çoğu uzamağa fevkalâde müstait olan sakallarını kesiyorlardı. Kesmeseler bunlar 30 - 40 santim, hattâ daha fazla uzayabilirler. Kestikleri için topsakalla, çembersakalla, tahtasakalla hastanelere muayenelere gelenler yoktur. Yalnız bazı ihtiyar kadınlara epi uzamış, sakallarile tesadüf ettik.

Vücudün bazı mıntaklarında uzun kılları çıkmış hastalara da her gün tesadüf ediyoruz. Kuyruk sokumunda çıkan kıllar da bu nevidendir. Yalnız mütareke sıralarında bir gün çok genç ve çok güzel bir Fransız kadını geldi. Derdini söylemiye âdeta utanıyordu. Nihayet sordu:

— Doktor, insanlarda kuyruk çıkar mı? Romanlarda bazı yamyamların kuyruklu olduklarını okumuştum.

Muayene ettim. O genç güzel, zarif kadının epiyce uzu bir kuyruğu vardı. Bu bir Hırsutime idi. Kuyruk sonradan çıkmıştı.

Hırsutisme bir nevi de «galatı tabiat» tir. Doğuştan, gayri tabiîlikten gelir. Hele bunların «köpek cinsi» deinlen bir cinsinde bütün yüz tamamile kılla örtülür. Yüz görünmez. Böyle bir çok insanlar vardır. İşte resmi. bu bir kadındır.

Çok defa böyle gayri tabiîlikler nesilden nesile geçer. Hattâ atlıyarak, zıkzaklar yaparak geçer. Meselâ babasında yuktur da büyük babasında vardır. Onun babasında yoktur, lâkin daha yukarıki byük babada veya annede vardır.

Altı nesil evvel ailede bir kadının sakalı vardır. Altı nesil sonra torunlarında, torunlarının torunlarında bu iş patlak verir. Hattâ vücutte bazı mavi, kırmızı, yeşil, armut, elma, erik, üzüm şeklindeki lekeler bile böyle nesilden nesle atlamalar yaparak kendisini gösterir. Vücude mayo giymiş gibi benler ve kıllar da böyledir.

HOTOZLU KADINLAR

Bazan da bu gayri tabiîlik bir hotoz şeklinde tezahür eder. Hasta kadının tepesindeki saçların rengi tamaile değişir. Meselâ beyaz olur. Bu da irsîdir. Kadının babasında, annesinde yoktur da meselâ büyük babasında veya annesinde vardır.

— Bu sakal, bıyığı ve sairesi çıkan kadınlar için tedavi?

— Aşağı yukarı bunların tedavisi yok denilecek derecede müşküldür. Her kılı teker teker düşürmek lâzımdır. Bu da zordur ve faydası yüzde yüz olan bir şey değildir.

Gene meşhur bir cilt doktorumuz sakalı ve bıyığı çıkan kadınların hastalıklarına dair şunları söylemiştir:

— İstanbulda 35 santime kadar sakalı uzamış kadınlara rasladık. Bu dahilî ifrazatın bozukluğundan ileri gelir. Sakal ve bıyıkları çıkan kadınların aşk meselelerinde daha ateşli olduklarını âlimler söylerler.

H. F. Es

AKŞAM
Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Şevval 10 — Ruzu Kasım 47

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	12,51	2,39	7,29	9,48	12,00	1,39
Va.	5,36	7,24	12,14	14,33	16,45	18,24

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sok. No. 13

VENEDİKLİ BAFFA
"Safiye Sultan,,

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 60

Düşmanın Vaçz kalesine doğru hareket ettiği haber alındı. Oraya doğru hareket edildi

Tuna üzerinde Vaçz kalesi

Artık Yanık üzerine yürümeğe hacet kalmadı. Türklerin Tata dedikleri Totis kalesi önüne gelindi. Toplar kuruldu. Düşman orasını da tekrar zaptetmişti. Komorndan ve Estergondan imdad gelmesin diye kapı kolları iki bölüğe ayrılarak bu iki kaleye karşı karakola çıktılar.

Totis kalesine lâğımlar atılmaya başladı. Hattâ gedik bile açıldı. Fakat açılan gedik yokuş başında olduğu için asker bir türlü içeri giremedi. Gaziler kahramanca ileri atılıyorlar, lâkin düşmanın attığı humbaralar altında bir türlü ilerliyemiyerek geri dönüyorlardı. Kaleye vakia girilemedi. Fakat içindekilerin de canlarına yetti.

Kalede artık barınamıyacaklarını anladılar. Gece yarısı kaleden inip sazlığa saklandılar, ve oradan Komorn yani Komrana kaçtılar.

O gece Lâla Mehmed paşa karakolda idi. Kaçanların kimini öldürdü, kimini esir etti. Ertesi gün de Tata kalesine girildi.

Türkler Tatada oturdukları müddet esnasında Yanık namını verdikleri Raah kalesinin düşman toplarile yıkılan yerlerini tamir ettiler. Zahiresini temin ettiler, oradan kalktılar, Eski Budine geldiler.

Budin halkı derhal serdara arzuhal verdiler. Arzuhalde: «Estergon küffara düşelidenberu Budin serhad olup emnü eman kalmamıştır.» dedikten sonra, Estergonun fethi elzem olduğunu, kasıma kadar daha vakit bulunduğunu, ondan sonra da küçük yaz geleceğini ileri sürdüler. Ve arzuları yerine getirilmezse deri devlete şikâyetnameler yağdıracaklarını da ilâve ettiler.

Serdar, ümera ve askerle müşavere etti. Yeniçeriler itiraz ettiler:

— Zaman dardır. Siper zamanı geçti. Estergon hisarı sair kalelere benzemez, dediler.

Budin halkı taleplerinde ısrar ettiler.

Serdar Satırcı Mehmed paşa kendilerine döndü, ve şu sözleri söyledi:

— Siz siper kazmaya yardıma gelürseniz ve can ve baş ile hizmette olursanız biz dahi askerle teveccüh ederiz.

Hepsi birden:

— Başımız ve gözümüz üstüne!

Dediler.

Topçu başı topları, bütün mühimmatile, Tuna gemilerine doldurdu. Her şey hazırlandı. Tam o gece, öyle bir kar yağdı ki, diz boyunu aştı. Herkes Estergona gitmek şöyle dursun, başının kaygusuna düştü. Estergon muhasarasından vazgeçildi.

O sırada Bosna beylerbeyisi Tiryaki Hasan paşa karargâha geldi Erdel beyinin Tameşvarı kuşattığını haber verdi. Tameşvara bütün askerlerile üç beylerbeyi gönderildi. Ayni zamanda düşmanın da Estergonu geçerek Türklerin Vaçz dedikleri Waitzen kalesine geldikleri haber alındı. Düşmanla esasen çarpışmak mükarrer olduğu için Vaçz kalesine doğru hareket edildi. O kadar kar yağıyordu ki, gece ve gündüz askerin çekmediği zahmet ve meşakkat kalmıyordu. Nihayet karlar ve fırtınalar altında Vaçz kalesi önüne gelindi. Vaçz, Budinin bir mahallesi hükmünde idi. Etrafı dolma çit palanga duvardı, ve iç kalenin sazlıkları ve bataklıkları ile muhattı.

Kanunî zamanında Türkler eline geçtikten sonra, kilisesini camie tahvli etmiş, daha sonra bir kaç cami daha yapılmıştı. Göle nazır kulesinden her tarafı görünür, şehir bu kuledeki toplarla korunurdu.

Türkler Vaçz önüne geldikleri zaman, düşman kaleyi boşlatmış, dar bir boğaza çekilmişti. Düşmanın bir cenahı Tunaya, bir cenahı da yüksek bir dağa istinat ediyordu. Önüne gayet geniş ve derin hendekler kazılmıştı. Etrafındaki tabyelere toplar doldurulmuştu.

Düşman üzerine varmanın imkânı yoktu. Arkası alınmak istense, dağı aşabilmek için üç dört gün lâzımdı.

O gün, düşmanla biraz çarpışıldı. Fakat hilesi çabuk anlaşıldı. Düşman alayları evvelâ ilerliyorlar, sonra kaçar gibi yapıp Türkleri top altına çekmek istiyorlardı.

Nihayet serdar bütün beylerbeyilerle beraber hücum etti. Kara, soğuğa bakılmadı. Düşmanın dağ başına yerleşen piyadesine hücum edildi. Ne yapıldıyse yapıldı, bir türlü muvaffakıyet hasıl olamadı. Nihayet geri çekilmeğe karar verildi. Düşünülen mesele başka idi. Mevsim kıştı. Tuna ve Drava köprüelri yıkılabilirdi. Başa bu felâket gelmeden evvel askeri selâmet yakasına çıkarmak lâzımdı.

Vakia Vaçz kalesi düşman tarafından boşaltılmıştı. Fakat düşmanın toplu kuvvetleri orada iken içine asker yerleştirmek düşmana kurban teslim etmekti. Hiç bir asker bırakmadılar.

O esnada Diyarıbekir beylerbeyisi Murad paşa ile damadı Kadı Zade Ali paşa ve Budin kadısı Hâbil efendi bir yolunu bulup düşmanla söyleştiler. Sulhün bir çaresini görmeğe çalıştılar. Vaçz adasına vardılar. Nadardy ve Palfy de bir şaykaya binip oraya geldiler. Düşmanın burnu havada olduğu için hiç bir netice elde edemediler.

Artık geri çekilmekten başka çare kalmadı. O sırada Kul tayfasının da ulûfe için ayaklanması Satırcı Mehmed paşayı büsbütün ürküttü. Tiryaki Hasan paşa ile Nuh paşayı Budinde bıraktı. Rumeli askeri Peçde, Anadolu askeri Essek de ve Sombor da kışladı. Kendi Belgrada geldi. Askere icazet verdi. Serhad ahvalini üçüncü Mehmede tafsilâtile arzetti. Tatar hanı Gazi Girayin sefere gelmemiş olduğunu bildirdi. Düşman üzerine yürümek için ilkbahara hazırlandı.

Satırcı Mehmed paşanın mektubu üçüncü Mehmed üzerinde fena bir tesir uyandırdı. Zaten Kırım hanı Fetih Girayla beraber çoluğunun çocuğunun parçalanmasından çok müteessirdi. Bütün bu işlere sebep, sadrazam İbrahim paşa olduğunu biliyordu. Anası Baffa ile görüştü.

(Arkası var)

İĞNE - ÇUVALDIZ

— Bundan daha kötü sebze çorbası içmedim...

— Düğün çorbası içseydiniz böyle söylemezdiniz!...

Yalan

Düşündü taşındı, kırkıncı sefer izin almak için direktöre dedi ki:

— Bugün karım evde büyük temizlik yapacak, izin verirseniz gidip kendisine yardım edeceğim.

Direktör gülümsedi:

— Garip, dedi, ben de karınızdan bir mektup aldım, büyük temizlik yapacağından ve sizin ayak altında dolaşmamanız için katiyen izin vermemi yazıyor.

Bu cevap karşısında adam odadan çıkmak üzere yürüdü ve eşikte durdu:

— Aramızda iki yalancı var, dedi, biri benim: Çünkü evli değilim!..

— Garson bu hesap yanlış.

— Olamaz, iki kere yaptım.

— Onun için iki misli artmış...

İmza

Genç bayan çeki vezneye uzattı parasını istedi. Veznedar:

— Evvelâ akite ediniz, dedi.

— O nedemk?.

— Mektubunuza nasıl imza ediyorsanız bu çekin arkasına da öyle imza ediniz.

— Ha, peki.

Bayan çeki aldı ve şöyle imzaladı: Seni candan seven Melâhat.

Muayene

Göz doktoru elile duvarı işaret ederek hastasına sordu:

— Şu levhada ne yazılı?.

— Hasta hayretle:

— Levha nerede?..

Ne olur?

Muharrirlerimiz arasında «Karayel» «Tepedelen» «Çoşkun» «Sertelli», «Deliorman» vardır. Siz bir kere tasavvur ediniz, Karayel coşup, Deliormanda sertelli ile tepedelerse ve bu araya bir de serdengeçti karışırsa ne olur?..

***

Leylâ ile Mecnun operetinde:

— Yahu sahnede Leylâyi görüyorum, fakat Mecnun nerede?.

— Seyredenleri görmüyorsun galiba?..

***

Bir gazetenin seyyar muhabiri M. F. gazetenin idare direktörü H. L'ye seyahatinden dönence masraf pusulasını verdi. H. L. baktı ve sordu:

— Bu yüksek som nedir?.

— Otel paraları.

— Som bu seyahatte iki seyahatlık otel masrafı etmişsin, bu sefer çıkacağın seyahatte artık otel kullanma!..

— Garson bu et değil, kösele...

— Yirmi kuruşa size iskarpin yapıp veremezdik ya!...

Üç hikâye

Sinemada bir bayan başını arkaya çevirdi, arkasında oturan baya:

— Şapkamın tüyü görmenize mani olmuyor ya? dedi.

Bay gülümsedi:

— Hayır, benden evvel burada oturan kesmiş!.

***

— Oğlum bugüne kadar şimendiferde memurdu, bugün artık kendi hesabına çalışıyor.

— Ya... Demek şimendifer sahibi oldu!..

***

Karısı ölüm düşeğinde inlerdi:

— Biliyorum, ölecek olursam hizmetçiyi alacaksın.

Kocası başını salladı:

— Hayır.

— Eminim, çünkü hizmetçi tıpkı bana benziyor.

— İyi ya işte.

— Geçen senedenberi kocan ne kadar değişmiş.

— O değişmedi ben koca değiştirdim...

— Çok genç değilim diye nazlanıyorsun, amma söyle bakayım, madam simpson olsaydım benimle evlenmez miydin?..

— İzin ver de bir kaç gün düşünüp cevap vereyim!..

Minnet

Filistinde Hayfaya giden şosede bir fellâh güzel bir otomobilin önüne çıktı:

— Yakın bir köyde anam hasta, ne olur, beni oraya kadar götürüveriniz.

Otomobil sahibi fellâhı otomobiline aldı. Biraz sonra, bir dönüm noktasında bir zabıta memuru otomobili durdurdu. Hızlı gittiği için ceza yazdı ve otomobilin numarasını defterine kaydetti.

Hayfaya geldiler. Fellâh otomobil sahibine teşekkür etti ve dedi ki:

— Ben yankesiciyim, buna rağmen size minnettarlığımı isbat etmek istiyorum: İşte polisin defteri!..

— Nerede idin?

— Arkadaşımın yanında.

— Arkadaşın neredeydi?

— Benim yanımdaydi.

— İkiniz neredeydiniz.

— Beraberdik...

Sebebi

Cafer Erenköyünde yazlık bir ev tutmuştu. Cemil misafirliğe gitti. Gündüz iyi vakit geçiridler. Geceleyin odalarına çekildiler yattılar. Yattılar amma sivrisinekten Cemil bir türlü uyuyamıyordu. Gece yarısına doğru kalktı. Hizmetçiden bir cibinlik istedi.

— Cibinliğimiz yoktur efendim.

— Peki efendin bütün gece sivrisineklerden rahatsız olmuyor da uyuyor mu?.

— Zannederim gece yarısına kadar rakının tesirile sivrisinekleri sezmiyor, gece yarısından sonra da sivrisinekler sarhoşluktan ona dokunamıyorlar.

Çünkü

Pazartesi sabahı idi. Elektrik tahsildarı kapıyı çaldı. Karşısına Afacan çıktı.

— Annem de evde yok babam da... Öbürgün geliniz..

— Neye yarın gelmiyeyim?.

— Çünkü yarın evden taşınıyoruz.

Nasıl dansederler?

Doktor — Satıcı — Kemancı — Yüzücü — Dişçi

Perşembe müsahabeleri

Çocuklar diyarı nerdedir?

— 1 —

Yazan: Selim Sırrı Tarcan

Çocuklar diyarı: Bu da nasıl şey! Nerede imiş?

— Mutlaka Rusyada olacak?

— Hayır!

— Öyle ise İtalyada!

— Hayır!

— Bildim, bildim böyle antikalıklar Amerikada olur?

— Hayır!

— Öyle ise Almanyada!

— Hayır, hayır, hayır! Bilemediniz ve bilemiyeceksiniz, beyhude yere yorulmayınız. Ben söyliyeyim, geçen yaz ben bu güzel diyarı - Brükselde ziyaret ettiğim - umum sergide gördüm ve bayıldım, hayran kaldım! Orası öyle çocuklar diyarı falan değil, bir cennet bahçesi idi.

Çocuklar diyarında hayat

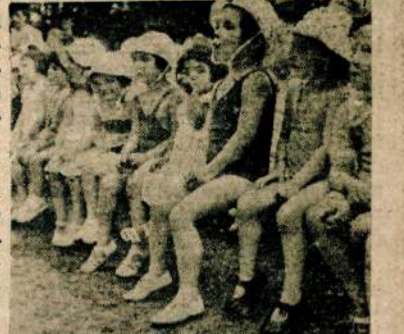
1936 cihan beynelmilel sergisini tertip eden heyetin ilk düşüncesi meşheri ziyarete gelecek yüz binlerce insanın rahatını temin etmek olmuştur. Onun için serginin büyük medhaline girerken bastonunuzu, şemsiyenizi, çantanızı, paketlerinizi, fazla eşyanızı, hattâ köpeğinizi bırakacak uzun koridorlar, büyük salonlar hazırlamışlar. Fakat iş bu kadarla bitmiyor. Dünyanın dört bucağından sergiyi görmeğe gelen insanlar arasında çocuklu kadınları da düşünmek lâzımdı. Öyle ya! Sergi mahallini sade dolaşmak için en az üç saat lâzım. Üç yaşında, dört yaşında çocuğu olanlar için bu çok zor bir iş! Yavruların ayaklarına karasu iner. Hem öyle mahşer gibi bir kalabalıkta ufak çocuklar ezilir, canları çıkar. Evde bıraksınlar! diyeceksiniz, âlâ! Bu herkes için mümkün mü? Bunlardan başka yüzlerce, hattâ binlerce de anasının kucağında olan mini minile var. Üç saat kucakta çocukla gezilir mi? Ve bahusus temmuzun yakıcı güneşi altında, böyle bir gezinti anaların burnundan gelir. Öyle ise ne yapmalı? On beş günlükten üç yaşına ve üç yaşından altı yaşına ve altı yaşından on dört yaşına kadar çocukları sıkmıyan, üzmiyen bilâkis onlara hoş vakit geçirten bir yer temin etmeli!

İşte çocuklar diyarı bu düşünceden doğmuştur. Evvelâ üstü kapalı, etrafı camekânlı büyük salonlarda her türlü ihtiyaçları temin edilmiş kreşler yapmışlar. Burada gayet şık ve temiz beyazlar giymiş (nursery) çocuk bakıcılar var.

Sergiye gelen analar yavrularını oraya bırakıyorlar. Orada istenirse altları temizleniyor, sütleri veriliyor. Hattâ banyoları bile yapılıyor. Ondan sonra üç yaşınıdan altı yaşına kadar olan çocuklar için yerler yapmışlar. Bu yaşlardaki çocukları eğlendirmek için ne lâzımsa düşünmüşler. Oyun ve oyuncak salonları, atlı karacalar, tahtaravalliler, kum havuzları, bir de çocukların diz kapağını geçmiyen büyük su havuzu. Altı yaşından on dört yaşına kadar olanlar için de oyun yerleri, salıncaklar, kayacak sathi mailler, voleybol yerleri, çocuk sinemaları, kukla ve saire. yapmışlar.

Bu çocuklar diyarının hususiyeti hani bzide çocuk haftasında ilk mektep çocukları yalancıktan vali olur (!) ve bütün şehri yalancıktan idare ederler (!) İşte onun gibi, yalnız bunlar sahicikten kendi beldelerini kendileri idare ediyor. Çocuklar beldesinin tam mânasile hâkimi kendileridir. Her oyun yerinin başında on dört yaşında bir çocuk intizama nezaret ediyor.

Çocuk diyarındaki hayatı görmek merakında olan büyükler için telle bölünmüş bir yer var. Oradn hiç bir müdahalede bulunmamak şartile o âlemi seyredebiliyorsunuz.

Çocuklar diyarında çocuk tiyatrosu ve seyircileri

Çacuklar istedikleri gibi bağırıyor, tepiniyor, koşuyor ve atlıyor, kumda yuvarlanıyor. Birbirlerini incitmemek şartile ne şekilde eğlenmek istiyorsa eğleniyor. Ne karışan, ne tekdir eden, ne ceza veren, ne de artık yoruldun yeter! diye akıl öğreten var.

Orada yalnız çocuk bakıcılarla (Montessori) ve (Trœbel) müesseselerinden çıkmış mürebbiyeler var. Onların da vazifesi oyun öğretmek ve oyunlara girmektir. Mümkün olduğu kadar kendilerinin büyklüğünü çocuklara hissettirmemek, yani çocuklaşmaktır.

Bu çocuklar diyarı ne netice vermiştir? Size söyliyeyim. Önceleri bazı gazetelerde, bazı ince düşünenlerin itirazları çıkmıştır. Çocukları böyle başıboş bırakmanın doğru olmıyacağını, birbirini tanımıyan ve ayni muhitten olmıyan çacukların aralarında anlaşmamazlıklar olacağını, daha bin türlü mahzurları öne sürmüşlerdi.

Bir ay geçmeden çocuklar diyarının, çocuk halkı birbirlerile anlaşmışlar ve oyunlarında aralarında reisler, hakemler bile seçmişlerdi.

Serginin açılmasının altıncı ay sonunda, bu garip beldenin kapısındaki büyük lâvhada şu rakkamlar göze çarpıyordu:

On beş günlükten üç yaşına kadar altı ay zarfında kreşlere emanet bırakılan çocukların adedi 4,556 müstakil çocuklar beldesine üç yaşından on dört yaşına kadar gelip oynıyan çocukların adedi 50,000, çocuk diyarındaki hayatı seyre gelen (!) büyük adamların mikdarı 55,000.

Bu beliğ rakkamlar halkta mini mini yavrularını ve küçük çocuklarını yabancı ellere bırakmak cesaretini gösteriyor ki hem çocuklar diyarına bırakılan yavrular hoş vakit geçiriyor, hem anaları sergiyi rahat gezebiliyordu.

Çocuklar diyarı bir çok terbiyecilerin nazarı dikaktini celbetti. Orada temasta bulunduğum Fransız, İngiliz, Alman pedagogları hepsi de tıpkı fikir terbiyesi için kurulan muhteşem binalar gibi her şehirde bir çocuklar diyarı tesisini çok muvafık buluyorlardı.

Bir taraftan mektep onların fikri terbiyesini temin ederken, diğer taraftan çocuklar diyarı ahlâk ve bedenlerini takviye edeceğinden, onları hürriyete, şahsî teşebbüslere, tesanüde hazırlıyacağında şüphe yoktur.

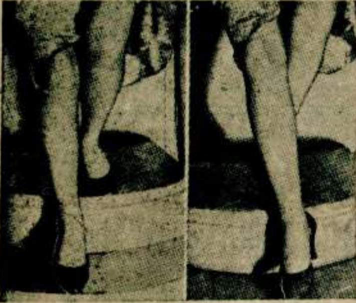
Selim Sırrı Tarcan

Nasıl diz çökülecek?

Ingilterede taç giyme merasimi hazırlıkları

Kibar ingiliz kadınları şimdiden ders almağa başladılar

Kralın karşısında diz çöktükten sonra alınan doğru poz

Merdivenden aşağı yanlış inme tarzı, doğru inme tarzı

İngiliz kralı altıncı Jorjun taç giyme merasimi beş altı ay sonra yapılacaktır. İngiliz imparatorluğu halkı bu merasim için şimdiden hazırlıklara maşlamıştır.

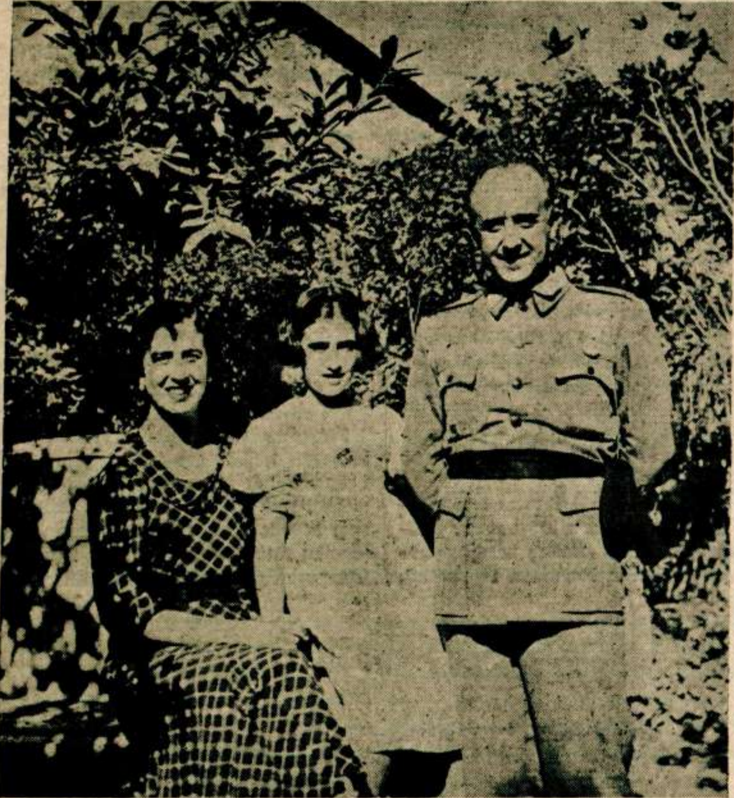
Anane memleketi olan İngilterede kralın taç giyme merasimi emsalsiz bir tantana ile yapılacaktır. Hattâ bu merasimde hazır bulunmak için Holivutta çalışan birçok yıldızlar o tarihte faaliyetlerini tatil etmek üzere teşebbüse girişmişlerdir. Fakat taç giyme merasimi ile asıl yakından alâkadar olan İngiliz aristokrasisidir. Çünkü bunlar bilfiil merasime iştirak ve krala takdim edileceklerdir. Krala takdim ise zannedildiği kadar kolay değildir. Bundan beşyüz sene evvel vazedilmiş olan bütün teşrifat usulleri, bu merasimde tatbik edilecektir.

İngiliz aristokrat kadınları bu formaliteleri öğrenmeye şimdiden başlamışlardır. Bunların en mühimmi kral önünde diz çömektir. Diz çöken kadının üzerinde merasimde bulunanların nazarları toplanılır. Bu nazarlar altında bir kadın şaşırmaz da ne yapar? Halbuki İngiliz ananesi şaşırmayı âdeta bir cürüm addettiğinden aristokrat kadınlar şimdiden diz çökme dersleri almağa başlamışlardır.

Resimde görüldüğü veçhile kral önünde diz çökerken dik durmak lâzımdır. Vücud, başına bir kitap konsa bu kitap yere düşmiyecek derecede dik durmalı ve hiç sarsılmamalıdır.

Usul dairesinde diz çökmeyi öğrenmek kâfi gelmemektedir. Kralın etrafında kurulacak olan yüksek yerlerde oturacak kadınlar, kralın önüne gelmek için birçok merdivenlerden aşağı inmeye mecbur kalacaklardır. Kadınlar için merdivenlerden aşağ inmek meselesi vardır. Resimde görüldüğü veçhile düz adım atarak inmek pek zarif değildir. Ayakları biribiri önüne atarak inmek bacaklara ayrı bir incelik vermekte imş.

İspanya ihtilâlcilerinin reisi

Ispenyada isyan hareketini hazırlayan general Frankonun en son resmini basıyoruz. Generalın yanında refikası ve kızı bulunuyor.

Karadeniz mıntakasında tütün satışları hararetlendi

Karadeniz mıntakasında dizi dengi tütün satışlarının hararetlendiği haber veriliyor. Fiatler 40 kuruş ile 135 kuruş arasındadır. Alıcıların başında Amerika ve Avusturya gelmektedir. Bir kaç yerli firma da bu mıntakadan tütün almaktadır.

Marmara mıntakası tütün satışlarının da bir ay sonra başlıyacağı zannolunuyor.

Negüs sıkıntıda

Londra civarında daha küçük binaya nakledildi

Londrada bulunan Negüsün para cihetinden sıkıntı içinde olduğunu ve elindeki Adis-Ababa - Cibuti şimendifer hattı eshamını satamadığını yazmıştık. Negüs bu yüzden Londradaki büyük evi bırakarak şehrin kenarında daha küçük bir binaya nakletmek niyetindedir. Resmimizde Negüs son Cenevre seyahatinden Londraya dönüşünde tayyareden inerken görünüyor.

Kokteyl merakı

Amerikada kokteyl merakı artıyor. Yeniden yüzlerce çeşid kokteyl reçetesi yapılmıştır. Kokteyl buz dolu kaplar içinde yapıldığından bu kaplara dokunmak güç bir iştir. Halbuki kokteyl yapmak için buz dolu kapları uzun müddet elde çalkalamak lâzımdır. Bu sebeple Amerikada içerileri pamuk dolu kokteyl eldivenleri icad edilmiştir. Bu eldivenler renk renktir. Evlerde kokteyl yapılacağı zaman elbisenin rengine uygun eldivenler giliyor. Resmimizde yeni eldivenlerle kokteyl yapan bir kadın görünüyor.

Bu akşam

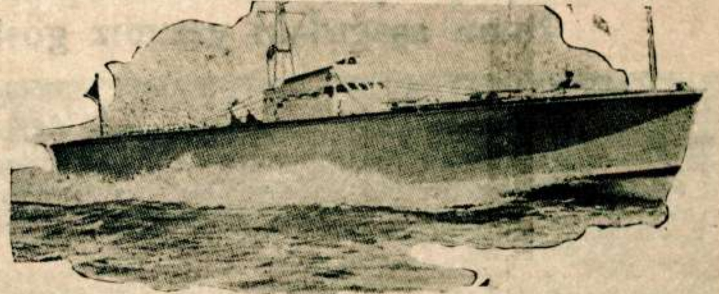
Nöbetçi eczaneler

Şişli: Kurtuluş caddesinde Necdet, Taksim: Nizameddin, Beyoğlu: Kanzuk, Yenişehirde Baronakyan, Bostanbaşında İtimad, Galata: İsmet, Kasımpaşa: Vasıf, Hasköy: Halıcıoğlunda Barbut, Eminönü: Hüsnü Haydar, Heybeliada: Halk, Büyükada: Halk, Fatih, Vezneciler de Üniversite, Karagümrük: Mehmed Fuad, Bakırköy: İstepan, Sarıyer: Asaf, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Yenikapıda Sarım, Beşiktaş: Vidin, Kadıköy: İskele caddesinde Sotiryadis, Yeldeğirmeninde Üçler, Üsküdar: Ahmediye, Fener: Balatta Merkez, Beyazıd: Cemil, Küçükpazar: Yorgi, Samatya: Yedikule de Teofilos, Alemdar: Ali Riza, Şehremini: Ahmed Hamdi.

Saatta 60 mil

Deniz harplerinde yeni bir silâh: Spidbotlar

Spidbotlar küçük boylarına rağmen en büyük taarruz silâhıdırlar

Modern bir spidbot

Umumi harpten beri deniz muharebelerinde spidbot namı verilen yeni fakat çok müessir bir silâh türemiştir. Spidbot demek «sürat vapuru» demektir. Bunlar küçük motörlerdir. Satte 60 mil sürati geçenlerin yapılmakta olduğu söylenmektedir. Yüksek süratleri ve küçük boyları sayesinde bu spidbotlar gecenin karanlığından veya sisten istifade etmekte ve bu suretle düşmana yanaşarak düşmanın büyük gemilerini yakın mesafeden yüzdeyüz isabetle torpilledikten sonra kolayca kaçabilmektedir.

Rivayet edildiğine göre Japonya bu spidbotların daha müessirlerini icad etmiştir. Bunlar diğerleri gibi torpil taşımıyorlar ve ancak bir kişi tarafından idare ediliyorlar. Patlayıcı bir madde ile yüklü olup düşman gemisine doğrudan doğruya çarpıyorlar ve içindeki gönüllü ile birlikte düşman gemisi ile berhava oluyorlar. Tabii bunların tesirleri diğerlerinin tesirlerinden daha kati oluyor.

Spidbotların istikbalin deniz harplerinde büyük roller oynayacaklarında şüphe yoktur.

İtalyan - Habeş harbi dolayısı ile İngiliz İtalyan münasebatının pek gergin olduğu sıralarda bahriye mütehassısları İngiliz ve İtalyan donanmalarının kuvvetlerini ölçerken birçokları İtalyanın elinde bulundurduğu 300 tane spidbotun İngiltere amirallerini en ziyade korkutan şey olduğunu iddia etmişlerdir. Bu spidbotların İngiliz kruvazörlerini Malta veya İskenderiye gibi bir limanda bastırdıkları takdirde büyük zayiata uğratmaları ihtimali ileri sürülmüştü.

Şimdi İngiltere bahri inşaat programına bu gemilerin inşaasını da ithal etmiş bulunuyor. Programda bir kaç yüz tane spidbot inşası dahil olduğunu herkes bilmektedir. Bunlar dakikada bir mil katedebileceklerdir. Ayni zamnda iki tane torpil taşıyacaklardır. Gemi 10 kişilik bir grup tarafından idare edilecektir.

Yüksek süratle düşman gemisine yanaşan spidbot dönüp arkasından torpil koyuverdiği gibi kaçmağa başlayacaktır. Tabiî tek bir isabet botu batırmağa kâfidir. Fakat içindekiler isabet olmıyacağından emindirler. Çünkü nişan almağa meydan bırakmaksızın spidbot, zikzak bir surette kaçmaktadır.

Esasen düşman gemisi tek olduğu takdirde isabet eden torpilin tesiri ile gemi batmak üzere bulunacaktır. Tabii spidbot mürettebatının ölümü göze almış cesur gönüllülerden olması lâzımdır.

Zırhlılara böyle küçük gemilerle karşı koymak biraz garip ve imkânsız görünebilir. Fakat spidbotlar harpten sonra icad edilmiş ve pratik kabiliyetleri henüz daha tecrübe edilmemiş silâhlar gibi değildirler. Harbi umumi esnasında şimdikilerinden daha az süratli spidbotlar zırhlıları batırmak hususundaki kabiliyetlerini göstermişlerdir.

Harbi umumide Adriyatik denizinde Pola körfezinde Avusturya donanması demirlemiş duruyordu.

Sisli bir sabah körfez cesur birkaç İtalyan gönüllüsü tarafından idare edilen iki spidbot girdi. Avusturya muhripleri arasında Avusturyanın yegâne zırhlısı bulunuyordu. Muhriplerin arasından süzülen spidbotlar zırhlıya yanaştılar iki torpil koyuverdiler. Müthiş bir infilâk işitildi. Muhripler spidbotların peşine düştüler. Fakat ne çare zırhlı battığı gibi spidbotları da yakalayamadılar. Muhriplerin biri yetişti. Fakat o kadar yanaşmıştı ki, topları botun üstünden geçiyordu. Spidbotlardan biri bir torpil daha koyuverdi. İnfilâk muhribi de berbad etti. Spidbotlar hiç bir şey olmadan limanlarına döndüler.

Filipin adalarının himayesi hususunda Amerikan donanması da spidbotlara güvenmektedir. Yüksek süratli ve iki torpil taşıyan bu küçük filonun tayyare kuvvetlerinin yardımı ile herhangi bir düşman taarruzuna 10 sene müddetle mukavemet edebilecek kudrette olduğu söylenmektedir.

Spidbotların bugünün donanmasının en büyük taarruz silâhı olduklarında şüphe yoktur.

Noel ve yılbaşı yaklaştığı için oyuncak satan mağazaların camları çeşid çeşid oyuncaklarla dolmuştur. Çocuklar ve küçük mektepliler bu oyuncakları zevkle seyrediyorlar. Resmimizde bir camekânın önünde toplanan kalabalık görünüyor.

AKŞAM — SPOR

Lig maçlarının sonuna doğru

Her takımın maçlar sonunda alabilecekleri vaziyet nedir? millî kümeye ayrılacak dört klüp hangileri olabilir? Bunu aşağıdaki yazımız gösterecektir

Ligde en iyi vaziyette olan sarı lâcivertliler yıldönümlerinde ve dört klüp arsaına girmesi muhakkak olan Galatasaraylılardan bir grup

Lig maçları son günlerini yaşıyor diyemezsek de, pek uzun bir ömrü de kalmadı. Her biri on birer maç yapmak mecburiyetinde olan takımların birçoğu bunlardan sekizerini oynadı. Geri kalanlar ise altı veya yedi maç yaptılar. Şu halde lig maçlarının bitmesi ve millî kümeye gireceklerin teayyün etmesi için, normal şeraitte, beş hafta kâfi gelecektir.

İşin bu kadar ilerilediği bir sırada her takımın geri kalan maçlarını mütalea etmek fena olmıyacak.

Takımları alfaba sırasile gözden geçirelim.

ANADOLUNUN MAÇLARI

Anadolu takımı şimdiye kadar olan sekiz maçtan Fenerbahçe ile olan müsabakası tehir edilerek yedisini yapmıştır. Geriye kalan maçları sırasile Güneş, Topkapı, Vefa ve Fenerbahçe iledir. Bu dört hasımdan Topkapıyı diğerlerine nisbetle hafif olmakla beraber Anadolunun bütün bu maçlarda büyük bir şansı olduğunu zannetmiyoruz. Anadolunun bugün on bir puanı olduğuna göre lig maçlarını en iyi ihtimalle 23 puanla, en fena ihtimalle de 15 puanla bitirecektir. Biz bunun on altı olacağını zannediyoruz.

BEŞİKTAŞIN MAÇLARI

Beşiktaşın da, tehir edilmiş bir maçı dahil olduğu halde dört maçı kalmıştır. Bunlar sırasile Eyüp, Beykoz, Hilâl, Güneştir. Beşiktaş, Güneş müstesna olmak üzere bütün tehlikeli maçlarını atlatmıştır. Beşiktaşın Eyübü ve Hilâli kolaylıkla yeneceği tahmin edilebilirse de Beykoz ve bil hassa Güneş karşısında ne netice alacağı katiyetle kestirilemez. Beşiktaşın bugün 18 puanı vardır. Şu halde Beşiktaşın en iyi ihitmali lig maçlarını 30, en fena ihtimali de 22 puanla bitirmektir. Fakat ne olursa olsun biz Beşiktaşın hiç bir zaman 27 puandan aşağı düşmiyeceğine kaniiz.

BEYKOZUN MAÇLARI

Beykozun hiç bir maçı tehir edilmediği için yalnız üç maçı kalmıştır. Bunlar da Hilâl, Beşiktaş ve Süleymaniye iledir. Son üç maçında beraberlik hastalığına tutulan Beykozun Hilâl karşısında bu hastalıktan kurtulacağı muhakkak gibidir. Fakat Beşiktaşa karşı galip gelmesi pek beklenemez. Süleymaniye önünde neticeyi daha fazla Beykoz lehine görüyoruz. Beykozun bugün 15 puanı vardır. Lig maçlarını en iyi ihtimalle 24 ve en fena ihtimalle 18 puan sahibi olarak bitirmesi lâzımdır. Halbuki biz 22-23 puanla bitireceğini sanıyoruz.

EYÜBÜN MAÇLARI

Eyübün de yalnız üç maçı kalmıştır. Bunlar sırasile Beşiktaş, Süleymaniye ve Galatasaray iledir. Bu üç maçtan ikisinde mağlûbiyet, birinde beraberlik en normal neticeler sayılabilir. Şimdi 16 puanı bulunan Eyübün lig maçları sonunda alabileceği azamî puan 25, asgarisi ise 19 dır. Biz Eyübün bu işin içinden 20 puanla sıyrılacağını tahmin ediyoruz.

FENERBAHÇENİN MAÇLARI

Bu yenilmemiş ve gol yememiş takımın daha beş maçı vardır: İstanbulspor, Güneş, Topkapı, Galatasaray, Anadolu. Fenerbahçenin İstanbulspor, Topkapı ve Anadoluyu yenmemesi beklenemez. Güneş ve Galatasarayla olan maçlarına gelince, Güneş - Galatasaray maçını seyrettikten sonra Fenerbahçenin katî galibiyetine hükmetmek ve açık değilse bile aralık bir kapı bırakmamak budalalık olur. Fenerbahçe bugün on sekiz puana sahiptir. Şu halde lig maçlarının en iyi ihtimalle 33 puan ve en fena ihtimalle 23 puan sahibi olarak bitirecektir. Biz Fenerbahçenin en kötü vaziyette otuz puandan aşağı düşemiyeceğine kaniiz.

GALATASARAYIN MAÇLARI

Galatasarayın da Fenerbahçe gibi daha beş maçı vardır: Topkapı, Vefa, Eyüp, İstanbulspor, Fener. Biz bu maçlardan Galatasaray için iki tehlikeli müsabaka görüyoruz. Bunlar da Vefa ve Fenerbahçe ile olanlardır. Vefa Fenerbahçeye 8-0, Güneşe 3-1, Beşiktaşa 4-1 yenilmiş olmasına rağmen gene büyük takımlar için her zaman tehlikeli olmaktan geri kalmamaktadır. Fenerbahçe - Galatasaray maçına gelince, bundan, zamanında bahsetmeği daha doğru buluyoruz. Galatasarayın bugün 15 puanı vardır. Şu halde Galatasaray lig maçlarını azamî 30, asgarî 20 puanla bitirebilir. Fakat biz lig maçları sonunda Galatasarayın alacağı puanın ne olurs olsun 28 puandan aşağı olmıyacağına kaniiz.

GÜNEŞİN MAÇLARI

Güneşin Anadolu, Fenerbahçe, İstanbulspor ve Beşiktaşla olmak üzere dört maçı kalmıştır: İki hafif, iki ağır maç. Güneş hafif maçları kolayca atlatsa bile diğer iki maç hakkında bir şey söylemek kabil değildir. Geçen seneden bu seneye en aşağı bir klas yükselmiş görünen Güneş, iki maçta berabere kalmakla beraber, Fenerbahçeden sonra hiç yenilmemiş bir takımdır ve bu itibarla iyi bir vaziyettedir. Güneşin bugünkü puanı 19 dır. Geri kalan dört maç neticesinde puan yekûnu azamî 31, asgarî 23 olabilir. Biz bunun asgarî 28-29 olacağı kanaatindeyiz.

HİLÂLİN MAÇLARI

Hilâlin Beşiktaş, İstanbulspor ve Beykozla üç maçı kalmıştır. Yaptığı sekiz maçta yedi puan alan Hilâlin azamî alacağı puan 16, asgarî on puandır. Hilâlin ne Beykoz ve ne Beşiktaşı yenemiyeceği muhakkaktır. İstanbulsporla -o da belki- berabere kalabilir, çünkü İstanbulspor umumiyetle beraberliğe pek müstaid bir takım olarak tanınmıştır. Şu halde Hilâlin lig maçlarını 11 puanla bitirmesi variddir.

İSTANBUSPORUN MAÇLARI

İstanbulsporun karşılaşacağı takımlar Fenerbahçe, Hilâl, Güneş, Galatasaraydır. Görülüyor ki, İstanbulspor, diğer takımlardan fazla tehlikeli rakiplerle karşılaşmak vaziyetindedir. Hilâl maçı müstesna olmak üzere diğer üç maçın İstanbulspor lehine neticeleneceğini ummak biraz hayal beslemek olur. İstanbulsporun bugün 12 puanı vardır. Lig maçları sonunda bunlar en çok 24 ve en az 16 ya yükselebilir. Biz İstanbuasporun 18-19 puanda duracağı kanaatindeyiz.

SÜLEYMANİYENİN MAÇLARI

Süleymanın üç maçı kalmıştır: Vefa, Eyüp, Beykoz. Bunlar az çok ayni ayarda takımlarla yapılacak maçlardır. Süleymaniyenin bugünkü on iki puanı lig maçlarının sonunda azamî 21 ve asgarî 15 puana çıkabilir. Biz bunun 16 ile 18 arasında duracağını zannediyoruz.

TOPKAPININ MAÇLARI

Topkapının karşılaşacağı üç takım sırasile Galatasaray, Anadolu, Fenerbahçedir. Galatasaray, Fenerbahçe maçlarında Topkapının kazanmak şansı yok denecek kadar azdır. Anadolu önünde ise bu şansı pek büyüktür. Topkapının bugünkü 15 puanı lig maçları sonunda en çok 24, en az 18 olabilir. Topkapıyı 20,21 puanda kalacaktır kanaatindeyiz.

VEFANIN MAÇLARI

Vefa, Galatasaray ile olan maçı müstesna, mühim maçlarını atlatmıştır. Sırasile Süleymaniye, Galatasaray ve Anadolu ile yapacağı maçlardan birincisile sonuncusunun lehine, ortadakinin aleyhine bitmesi ihtimalleri çok kuvvetlidir.

Vefanın bugün 16 puanı vardır. Bu miktar maçların sonunda azamî 25 ve asgarî 19 olabilir. Biz Vefanın 23-24 puanda kalacağını umuyoruz.

MİLLÎ KÜMEYE DOĞRU

Bütün bunlardan çıkan netice şudur:

Anadolu, Eyüp, Hilâl, İstanbulspor, Süleymaniye ve Topkapının millî kümeye girebilmek şansları, biribirine nisbetle biraz daha az veya çok olmak üzere yüzde ona inmiştir. Vefa ile Beykozun yüzde otuz, otuz beş şansları vardır. Beşiktaş, Galatasaray ve Güneşin şansları yüzde yetmiş, seksendir. Fenerbahçe ise yüzde dokson dokuz millî kümededir.

Sadun Galip

Romanyanın C. F. R. takımı geliyor

Bu takım, Bükreşte, Fenerbahçe Güneş muhtelitini mutlaka yenmek için neler yapmamıştı?

C. F. R. nin atletik futbolcüleri bir maça çıktıkları sırada

Fenerbahçe, Galatasaray ve Güneş klüpleri, Bükreşin ve Romanyanın en kuvvetli futbol takımlarından C. F. R.'nin 9 ve 10 kânunusani 937 de İstanbula gelmesi hususunda yaptıkları muhabere neticesinde Romanya klübile mutabık kalmışlardır.

Geçen sene temmuzunda Fenerbahçe - Güneş muhteliti Bükreşe gitti. Ben de spor muharriri olarak kafilede bulunmuştum. Romanyalılar Fenerbahçe - Güneş muhtelitini iki maç için angaje etmişlerdi. Fakat Bükreşe vardığımız zaman kafile başında bulunanlar, iki maçın da, asgarî ebadda olan Venus sahasında yaptırılmak istendiğini görünce haklı olarak diretmişlerdi. Fenerbahçe - Güneş muhteliti gibi kuvvetli bir takımın, Türk futbolünün ekmek peynir gibi kolay yenilir bir nesne olduğu sanılan Romanyada, böyle oyunu sıkıştıracak küçük bir sahada fena vaziyete düşmesi ihtimali vardı. Halbuki futbolcülerini Bükreşe ayak bastıkları ilk günden itibaren sıkı bir disiplin altında istirahata çeken idarecilerin, maç çimen ve büyük bir sahayı ihtiva eden Onef stadında yapıldığı takdirde mutlaka kazanacağımıza inanları vardı.

Uzun görüşmelerden sonra Romanyalılar maçların Onef'de oynanmasını kabul ettiler. İlk maç yapıldı. Futbolcülerimiz yabancı bir memlekette ilk devre iyi oynayamadılar, fakat ikinci devrede bütün seyircileri hayretlere düşüren güzel bir oyun çıkararak maçı 2-1 kazandılar.

Bu netice ve takımımızın güzel oyunu bütün Bükreş gazeteleri tarafından takdirle karşılandı. Ne çareki bu sefer, ikinci maçı yapacağımız C. F. R., maçın gene Venus'da oynanması istedi ve idarecilerin para almadan Onef stadında maç yapmak teklifleri bir türlü kabul edilmedi. Çünkü C. F. R. kendi toprağında bize yenilmek istemiyordu.

C. F. R.'nin telâffuzunu ben o zaman kefere olarak biliyordum. Bükreşten dönüşte «Kefere nasıl kaçtı?» başlığı altında Romanya seyahatini, maçları, C. F. R.'nin nasıl maçtan kaçtığını, Romanya matbuatının takdirkâr neşriyatını birkaç makalede etrafile anlatmıştım.

25 defa Macar millî takımında on defa Rumen millî takımında oynıyan C. F. R. oyuncularından Stefan

C. F. R.'nin kefere değil, fakat çefere olduğunu ve Romanya şimendiferlerinin ilk harflerinden yapıldığını, bu klübün romanya şimendiferleri memur ve amelelerini ihtiva ettiğini sonradan öğrendim.

İşte Bükreşte bize kefere'lik eden çefere'yi iki hafta sonra İstanbulda göreceğiz. Bu takımın futbolcüleri hakkında bildiklerimi ayrıca yazacağım.

S. G.

Tekirdağ - Çorlu maçı

Tekirdağı (Akşam) — Tekirdağı Halkspor klübü gençleri bayramın üçüncü günü grup halinde aÇorluy gitmişlerdir. Çorluda Tekirdağı Halkspor klübile Çorlu muhtelliti arasında yapılan futbol maçı 2 ye karşı ısfırla Halksporun galibiyetile neticelenmiştir.

C. F. R. takımının en iyi oyuncularından üçü

Pariste son toplantı kısa sürdü

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Sancağının Suriyeden ayrılması hususundaki noktai nazarlarını muhafaza etmişler ve içinde sancağın tıpkı Suriye ve Lübnan gibi bir memleket olacağı bir konfederasyon tesisini telkin etmişlerdir. Bu suretle Fransanın Suriye ile İskenderun arasında idamesini arzu ettiği rabıta da muhafaza edilmiş olacaktır.

Fakat Fransız murahhasları bu teklifi kabul etmemişler. Bunun Suriyenin parçalanmasına mâni olmadığını, Şam ve Berut ile Fransanın imzalamış olduğu muahedeleri ihlâl edeceğini söylemişlerdir. Fransızlar İskenderun ve Antakyadaki Türk ekalliyetlerine aid garntileri 1921 muahedesi fikri içinde takviye edebilecek her türlü teshillere amade olduklarını beyan eylemişlerdir.

Rüştü Aras Ankaradan yeni talimat alarak müzakereye yegâne esasın İskenderun sancağının Suriyeden ayrılması olduğu noktai nazarını muhafaza etmesi üzerine her iki taraf Rüştü Arasın Türkiyeye avdetinden sonra konuşmaların ilerde tekrar ele alınmasının müreccah olduğu mütaleasında bulunmuşlar ve fakat İskenderun ihtilâfının Fransız - Türk dostluğuna asla zarar getirmiyeceği hususunda evvelce yapmış oldukları beyanatı tekide lüzum görmüşlerdir.

FRANSIZ GAZETELERİNİN NEŞRİYATI

Paris 23 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor: Oeuvr gazetesi, muzakerenin müşkilâtlı ve anlaşmanın şüpheli olduğunu kaydettikten sonra, Suriye ve Lübnanla konfedere cumhuriyet şeklinde Sancağın istiklâlinde ısrarımızı yazarak diyor ki:

«Fransanın İtalya ile anlaşmaya karar vererek Adisababa sefaretini kaldırdığı gün Türk - Fransız müzakeratının başlaması taliin bir istihzasıdır.»

Le Journal de Saint Brice, gûya Sancak meselesini bahane ettiğimizi ve hakikatta asıl şikâyetimizin karşılıklı yardım misakının teehhürü olduğu hakkındaki fantazilerin çürüklüğünü zikrederek Sancağa ait metalibimizin ciddiyetini teyid ile diyor ki:

«İhtilâfın Türkiye ile Cenevre arasında olduğunu söyliyen Fransa, Cemiyeti akvamı Türklerle başbaşa bırakması mantık icabı iken bunu yapmıyor. Çünkü yakın şarkta menfaatleri var. Halbuki işin içinden kendimizi çekmeğe çalışmalıydık. Hallolunacak dâva , Suriyey i darıltmadan Türkleri tatmin etmektir.»

FRANSIZ HARİCİYE NEZARETİNİN TEBLİĞİ

Paris 23 (A.A.) — Fransız hariciye nezareti trafından matbuata verilen tebliğ berveçhi atidir:

Son toplantısında Fransız ve Türk heyetlerinin İskenderun hakındaki izhatını dinleyen Milletler cemiyeti konseyi, meselenin esasının müzakeresini sonkânun mutad toplantı devresine talik etmeye karar vermiş ve bu ara esnasında İsveç dış işleri bakanı roportör B. Sandler ile temas suretile müzakerelere devam edilmesini alâkadar iki tarafa tavsiye etmişti.

Bu karar mucibince ve Fransız hükûmeti tarafından yapılan davete icabet ederek, Türkiye dış işleri bakanı Rüştü Aras, beraberinde dış işleri bakanlığı genel sekreteri Numan Menemencioğlu ve cumhur başkanlığı genel sekreteri Hasan Rıza Soyak olduğu halde Parise vasıl olmuştur.

Türk delegasyonu azaları, dış işleri bakanı M. Delbos ve bu bakanlık müsteşarı M. Vienot ve arkadaşları ile müteaddit müzakerelerde bulunmuşlardır. İsveçin Berne büyük elçisi ve Milletler cemiyeti konseyi raportörü B. Westman da bu müzakerelerde hazır bulunmuştur.

Yapılan noktai nazar teatileri hiç bir neticeye varamadığından, her iki taraf, müzakerelere Milletler cemiyetinin gelecek devresinden evvel ve diplomatik bir yolla ve raportörle temasta bulunarak devam etmeyi derpiş etmişlerdir.

Ulusun mühim makalesi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

sulü biz değiliz. Bizce ortada ihlâl olunan bir şey varsa, o, işte bu taahütler ve Sancağın Türk ekseriyetinin bu taahhütlere istinat eden haklarıdır. Eğer ajansın telgrafı doğru ise, bu taahhütlerin ve onların icaplarının, hâlâ, **İskenderun ve Antakyadaki Türk ekalliyetlerine ait bazı garantiler** suretinde telâkki edilmesine isyan etmemek imkânı var mıdır?

Karşı zihniyet bu halini muhafaza ettikçe, raportör M. Sandlerin delegasyonlar arasında yeni müzakere imkânları aramasının daha iyi bir netice ümit ettirmediğini söylemek bile lüzumsuzdur. Bizim bu mesele hakkındaki notalarımız, nutuklarımız, yazılarımız ve bütün teşrihlerimizdeki vesika ve delileri meseleyi uzaktan belki iyi takip etmemiş olanlara Pariste bir defa daha tekrarlamak az çok ümit verici bir şeydi.

Dünkü yazımızda bu ümidin boşa çıkmaması hususunda en samimî temennilerde bulunmuştuk. Olan şey, meydandadır.

Biz, Parise olan davetin, bize Quai D'Orsay'nın dar düşünürlüğü klâsik hale gelen havası içinde, müsait dostluk cerayanları husule getirmek fırsatı vereceğini zannediyorduk. İnkitaa sebep olan ihtilâf, zaten, Cenevrede ve ondan evvel de mlûmdu.

O halde Paris davetinden maksat ne idi? Geç aldığımız telgraflar, bize yalnız Quai D' Orsay'nın Fransız kamoyuna müessir olmak istediğini gösteren vesikalar hükmündedir. Acaba bu davetten maksat, Pariste meseleyi halletmek değil de mesele etrafında cihan neşriyatını muagalataya uğratmak fırsatını aramak mı idi?

Kimin tarafından yazıldığı malûm olmıyan Havas telgrafının son cümlesi, Fransa - Türkiye dostluğundan bahsediyor. Bahsedilen dostluk bir tarafa çok pahalıya mal olan ve bir tarafın tavizlerini icap ettiren bir rabıta olmasa gerektir. Biz dostluğu iyi anlaşmakta ve dostlara haklarını vermekte buluruz.

Geç vakit aldığımız bu haberler hakkında, şimdilik vaziyeti tesbit eden bu mülâhazalarımızı kaydetmekten gayri ne söyleyebiliriz ve bizi bu kadar yakından ve derinden alâkalandıran bir hak davasının hakikat ve zaruretleri karşısındaki ısrarın uzun sürmemesinden ve bir takım nahoş sürprizlere meydan vermemesinden başka ne temenni edebiliriz.

Şark demiryollarınde malzemenin tesellümüne devam ediliyor

Şark demiryollarına ait malzemenin tesellüm muamelesine devam olunuyor. Devlet demiryolları işletme işine başladıktan sonra 20 gün kadar evvel getirttiği lokomotiflerden üçüncü Trakya hattında kullanmağa karar vermiştir. Diğer üç lokomotif, yakında Sirkeciden Haydarpaşaya nakledilecektir. Devlet demiryolları Trakya hattı için bir mikdar vagon da getirtmiştir. Bunlar 1 kânunusaniden itibaren Edirne hattına işliyecektir.

İleride Haydarpaşa ile Sirkeci arasında araba vapuru işletilmesi de düşünülüyor.

Köyceğizde bir madende beş işçi öldü

Muğla 23 (A.A.) — Köyceğizin Sandalbaşı dağındaki maden ocağında çalışmakta olan beş Köyceğizli, ocağın yıkılması ile altında kalarak ölmüşlerdir.

Üç gözlü bir çocuk

Varşova 23 (A.A.) — Torun askerî hastanesinde üç gözlü bir çocuk dünyaya gelmiştir.

Talebeyi yaralıyan marangoz Mehmed 11 ay 20 gün hapse mahkûm oldu

Gazi Osman paşa orta mektebinde talebeden Taceddini ustura ile yaralayan mektebin marangozu Mehmedin muhakemesi dün ağır ceza mahkemesinde bitirilmiştir. Mehmedin 11 ay, yirmi gün müddetle hapsine karar verilmiştir.

SARAY ve BABIÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme iktibas hakkımahfuzdur.
Tefrika No. 801

Sırpların ayrı bir kilise kurmak için teşebbüsleri Üsküp metropolitliği meselesi

Hasan Fehmi paşanın İstanbulda hayli mütedahil maaşları kalmıştı. Maliye nazırının talebile reji idaresi bu maaşları hükûmete avans şeklinde kendisine tesviye eylemişti. Selânik valiliğinde aldığı maaş ve hazinei hassaca verilen tahsisat ile eline ayda 750 altın geçiyordu. Sonra umumî müfettişliğe tayin olunduğunu göreceğimiz Hüseyin Hilmi paşanın ise böyle iki taraftan aldığı para beş yüz lira olduğu için Hasan Fehmi paşa bu cihetçe Hüseyin Hilmi paşaya tefevvuk ediyordu.

Hasan Fehmi paşa avukatlık hayatıdanki alışkınlığı ile karşısındakilere söz anlatmağa, dinletmeğe müptelâ idi; fakat kendisi başkalarının sözlerini dinlemekten pek hoşlanmazdı.

Selânik sancağında İstrumcada kaymakam idim. Bulgar metropolidi Gerasim efendi senelerdenberi İstrumcada büyük bir Bulgar kilisesi yaptırmak emelini takip ediyordu. Hükûmet ise bunu muvafık görmüyordu.

Bu kilise meselesine ait dosya muhaberelerle pek dolgun ve kabarık bir hale gelmişti.

Hasan Fehmi paşa - izahat almak üzere - bana bu dosyayı yanıma alarak Selâniğe gelmeği emretti. Gittim. Yanına girip istediği izahatı vermek için daha ağzımı açmağa vakit bulamadan o bu işten öğrendiği kadarını bana izah etmeğe başladı. Söylediklerinde arada bir yanlış noktalar oldukça düzeltmek için:

— Efendim!

Diye bir cümle ilâve etmek istiyordum.

Fakat o bana meydan vermiyor, sözünde devam ediyordu.

Ben gûya izahat vermeğe değil, valinin izahatını dinlemeğe gelmiştim!

Nihayet:

— İşte mesele bundan ibaret! İstrumcaya avdetimde metropolidin hareketlerini iyice takip ile bana malûmat verrisiniz!

Dedi. Ben de elimdeki kocaman dosyaya karşı âdeta mahçup vaziyette çıktım!

Hasan Fehmi paşa memleketin, devletin âtisinden ümidini kesenlerdendi. Bir defa onun bu bedbinliğine şahit olmuştum:

Dırama sancağında Ropçoz kaymakamı iken jandarma tensikine memur İngiliz zabitlerinin Pomakları müslüman Bulgar saydıklarını, kazada hariçten glemiş bir kaç memurdan başka Türk bulunmadığını âmirlerine yazdıklarını öğrenmiştim. Kaza müslümanları aralarında Pomakça - Ahriyanca - konuşurlardı.

Bir gün yerli bir nahiye müdürüne aralarında niçin Türkçe değil de Ahriyanca konuştuklarını sormuştum ta şu cevabı almıştım:

— Ne yapalım efendim? Dinimizi değiştirdik amma dilimizi değiştirmedik!

Bu cevap ta beni pek müteessir etmişti.

Kaza dahilinde hiç bir şey okunmıyan medreselerle kuran okumasını bile öğretemiyen eski usul bir, iki mektepten başka irfan (!) müessesesi yoktu. Buralarda da hocalar talebe ile Ahriyanca konuşurlardı.

Biraz tahsisat alarak kazadan yeni usulü takip edecek bir kaç mektep açmağı düşündüm. Mezuniyet istihsalile Selâniğe gittim.

Hasan Fehmi paşaya kaza dahilinde Türkçenin tamimi için şimdilik hiç olmazsa dört mektep için tahsisat verilmezi lüzumunu arzettim. Maarif idaresinde tahsisatın cihetini de bulmuştum.

Hasan Fehmi paşa garip, garip yüzüme baktı:

— Devletin, hükûmetin halini görmüyor musun? Makedonya elden gidiyor. Sen hâlâ Pomaklara Türkçe öğretmeğe kalkıyorsun!

Demek istiyordu!

Sonra elile bu düşüncesini teyid edecek bir işaret yaptı!

Tahsisatı alamadan Ropçoza döndüm!

Bununla beraber Hasan Fehmi paşasının Mithat paşadan sonra Selâniğe gelen valiler arasında dirayet ve kiyasetile en ziyade muvaffak olmuş ve kendisini halka, memurlara sevdirmiş bir zat olduğunda şüpye yoktur. Bu sırada Makedonyada çoktanberi Rum patrikhanesile Sırp ve Bulgar kiliselerini alâkadar eden bir mesele hallolunmuştu.

Osmanlı - Yunan harbinde Abdülhamid Bulgaristanın bir gaile çıkarmamasını temin için Bulgaralrı ümit içinde bulundurmağı muvafık görmüş, eksarhlığın teşekkülünde sadir olan fermanda yazılı üç Bulgar metropolitliğinin ihdasına muharebe bitince müsaade edeceğini Bulgar kapı kâhyası Markofa resmen tebliğ ettirmişti.

Yunanlılarla araları pek fena olan Bulgarlar bu haberden pek sevinmişlerdi. Bulgarlara 1891 de Üsküp ve Ohri, 1894 te Köprülü ve Nevrekop, 1897 de Manastır, Debre, İstrumca metropolitliklerini temin eden eksarhhane «tırnakla kuyu kaza, kaza» (1) nihayet Makedonya ve Trakyada bu metropolitliklerin mikdarını on beşe çıkarabilmeği umuyordu.

Bulgar metropolitleri tayinden sonra Rumlar, Bulgarlar, Sırplar arasında kilise ve mektep münazaaları bir kat daha şiddetlenmiş idi; arada Ulahlar da mevcudiyetlerini muhafaza için gayrete gelmişlerdi.

Bulgarlardan cüzî bir kısmı Patriyarşist - eskisi gibi Rum patrikine taraftar - kalmış olmasile eksarşits Bulgarlar bunları ya eksarhhane kilisesine bağlamağa, yahut imha eylemeğe karar vermiştiler.

Rumlar, Bulgarlar, Sırplar bu münazaalarla birbirlerini boğazlarken Makedonya müslümanlarını malen ve adeden zrar ve izale siyasetinde müttefik davranıyorlardı.

Dinî ihtilâf dahilde olduğu kadar hariç için de mükemmel bir siyaset âlet ve silâhı gibi görülüyordu.

Rusya bu ihtilâfı körüklüyenlerin ve âleti kullananların başında idi. Bulgar eksarhlığının tesisinde ve metropolitliklerin ihdasında en kuvvetli âmil olan Rusyanın Üsküpte bir Sırp metropolidi bulunmasına müsaade istihsali için yapmadığı tazyik kalmamıştır.

Patrikhanelerin imtiyazları kilise ve mektep işlerini o kadar birbirine karıştırmış idi ki Makedonyada bir kilise mümessili olmıyan cemaatin ayrı mektepleri de olamaz gibi bir durumda kalmamak için pek çok uğraşması lâzım gelirdi.

Ulahlar ile beraber Sırplar bu hususta patrikhanenin âdeta sadakasına muhtaç gibi bulunuyorlardı. Patrikhane bu sadakayı da imsak ediyordu.

Rum metropolit ve peskoposları papasların talim ve terbiyesini ihmal ediyorlardı. Bulgarlar için olduğu gibi Sırplara gönderilen papaslar da ekseriya Sırpların dillerini bilmiyorlardı. Ve gittikleri köylere hiç bir merbutiyetleri yoktu. Bu cahil adamlar âdeta müzayede ile satın aldıkları mevkilerinde çok zaman tutulmıyacaklarını bildikleri için verdiklerini en az müddette, en çok fazlasile çıkarmaktan başka şey düşünmüyorlardı.

Bulgarlar gibi Sırplar da bu Rum papaslarını kendilerine Türkler kadar yabancı görüyorlardı. Babıâli ile «büyük kiliseyi» meslek itibarile bir tutuyorlardı. Eksarhhanenin teşekkülünden sonra Bulgarlar da eski Slav dilinin kurbiyetinden istifade ederek Sırplar için Makedonyada ayrı bir mevcudiyet tanımak istemiyorlardı. **(Arkası var)**

(1) Eksarh Yusef efendinin Fransız muharrirlerinden René Pinona ifadesi.

Her akşam bir hikâye

Çalışkan genç

Ahmed Fethi düşündü, taşındı. Muhakkak İngilizce öğrenmeğe karar verdi. İngilizce onun için çok lüzumlu idi.

Bir hoca buldu. Çalışmağa başladı. Gerek İngilizce bilen dostları ve gerek İngilizce hocası ona şu tavsiyeyi sık sık tekrar ediyorlardı:

— İngilzcenin en mühim tarafı telâffuzudur. İyi İngilizce konuşabilmeniz için çok İngilizce dinlemeniz, kulaklarınızın İngilizceye tamamile alışması lâzımdır.

Bunun için Ahmed Fethi artık hiç bir İngiliz ve Amerikan filimlerini kaçırmaz oldu.

İngilizce sözlü filimlerin birinden çıkıyor, ötekine gidiyordu... Eh ne yapsın adamcağız?.. Hayatta yalnız zevk değil, çalışmak, bir şeyler öğrenmek lâzımdı. İşte o da İngilizce öğreniyordu. Bunun için de her gün biçare sinema sinema dolaşıyordu.

Akşam evine dönünce çalışkan adamın vazifesi bitmiş olmuyordu. Hemen gramofonu kuruyor, İngilizce plâkları çalmağa başlıyordu. Gayet güzel İngilizce şarkıları dinlerken bir kaç bardak ta şarap yuvarlıyordu.

Ahmed Fethi bütün bunları İngilizceyi öğrenmek, ve bu suretle istikbalini temin etmek için yapıyordu.

Gramofonda çaldığı İngilizce plâklar bittikten sonra bu sefer radyoyu açıyor, cazbantla beraber söylenen İngilizce söylenen şarkıları dinliyordu. Ve dinledikçe de şarapları çekiyordu.

Bir gün bir dostu ona:

— Aman dedi, ... barına gelen Amerikalı balet kızları gördün mü? Fevkalâde şeyler... Her biri bir içim su... Hele öyle güzel İngilizce şarkılar söylüyorlar ki...

Ahmed Fethi:

— İngilizce şarkılar mı?.. diye sordu.

— Sorma... Hem de ne şarkılar!.. Ne şarkılar...

Ahmed Fethinin aklına hocasının tevsiyesi geldi: Kulakları İngilizce ile dolmalı idi. Mütemadiyen İngilizce konuşulduğunu işitmeli idi.

Ahmed Fethi kendi kendine:

— Bu kızların şarkılarını dinlemek bana âdeta ders mahiyetine geçecek.. dedi, çaresiz gidip onları dinlemeğe mecburum. Ne yaparsınız. boş durmağa gelmez. İnsan istikbalini temin etmeli.

O gece evden çıkarken kendisini nereye gideceğini sordular, o kısaca cevap verdi:

— Derse...

Hakikaten derse gidiyordu... Barda en ön masalardan birine oturdu. Hakikaten Amerikalı kızlar fevkalâde şeylerdi. Kıpkısacık mayolarile bir dans edişleri vardı ki Ahmed Fethi onların söyledikleri İngilizce şarkıları can kulağile dinliyordu. Bu söylenilen şarkıların içinde bazan anladığı kelimeler geçince çok memnun oluyordu.

Mademki İngilizceye karşı bir kulak dolgunluğu lâzımdı. Ertesi gece daha ertesi gece hep Ahmed Fethi hep bara devam etti. Amerikalı kızları dinledi. Evden ona:

— Çok çalışıyorsun.. gece yarılarına kadar ders... Vücutten düşeceksin... diyorlardı.

Lâkin o:

— Ne yapayım!. İngilizceyi öğrenmek lâzım. Ah bu İngilizce!. Beni harap edecek.. diyordu.

Hakikaten Ahmed Fethinin hali yamanlaşmıştı. Hiç bir gece Amerikalıları görmeden edemiyordu. Hele bunların içinde bir şişman, tombul otmbul, sevimlisi vardı ki Ahmed Fethiyi bitiriyordu. Ahmed Fethi kadının şimanından hoşlanırdı.

Şişman Amerikalı kız da her gece gelip en ön masadan kendisine baygın baygın bakan Fethiye sık sık gülümsüyordu. Ahmed Fethi:

— Fırsat, bu fırsat.. dedi, işte İngilizceyi adamakıllı öğrenmek için bundan mükemmel bir fırsat olamaz... Mademki Amerikalı kız bana bakıp gülümsüyor, onunla ahbap olmalıyım.. hem de halis muhlis Amerikalı.. onunla konuşmak benim için bir nevi mükemmel ders haline geçecek. Bu sarışın tombul genç kadınla bir saat konuşsam kârdır. Halbuki ben bir saatlik İngilizce derse 2 lira veriyorum.. dedi.

Numaraları bittikten sonra Ahmed Fethi güzel Amerikalı kadını masasına çağırdı. Dereden, tepeden konuştular, ahbap oldular.

Ahmed Fethi içinden:

— Mademki İngliizceyi iyice öğreneceğim.. boş durma Ahmed Fethi.. hayatta zevk değil, çalışmak lâzım. Bunun içni Amerikalı kadınla çok, pek çok, gayet sık konuşmak lâzım..

Bunun için Ahmed Fethi güzel, tombul Amerikalıdan ertesi günü akşam üstü için bir randevu aldı.

Artık her gün akşam üstleri buluşuyorlardı.

Dolly ile ayni saatte her gün buluşuyorlardı. Sonra geceleri uykusuzluk.. bütün bu İngilizceyi öğrenmek, bilgisini arttırmak, istkibalini temin için fazla çalışmalarından Ahmed Fethi bir ay içinde 4 kilo kaybetmiş, 400 lira borca girmişti. Fakat bir gün aklına daha mühim bir fikir geldi. Mademki elinde Dolly gibi mühim bir fırsat vardı. Ondan âzamî surette istifade etmenin yolunu bilmeli idi. Bunun için geceli gündüzlü Dollyden hiç ayrılmamamağa karar verdi, Dolly'ye bir apartıman tuttu. İki ay beraber yaşadılar.

Fakat artık Dollyden bıkmıştı. Gittiği barda olgun, esmer bir İspanyol kadını çok hoşuna gidiyordu. Hele onun:

— Zıppp!.. diyerek bir şarkı söyleyişi vardı, dehşetti. Bir gün İspanyol artisti şarkı söylerken Ahmed Fethinin aklına geldi. İspanyolca öğrenseydi ya... İspanyolca öğreinp istikbalini temin etseydi. Kendi kendine:

— Ahmed Fethi !.. dedi, hayatta insana zevk değil, çalışmak lâzımdır. Geceyi gündüze kat hemen İspanyolcayı öğrenmeğ bak...

Öyle ya İspanyolca ona ne kadar lâzım olabilirdi. İspanya ihtilâli böyle senelerce devam edemezdi ya... Bir gün ihtilâl biter, belki de Ahmed Fethinin İspanyaya gitmesi icap ederdi!. İşte o zaman İspanyolca ne kadra işine yarıyacaktı. Hem belki bir gün Cenubî Amerikaya yolu düşerdi. Orada hep İspanyolca konuşmuyorlar mı idi...

Ahmed Fethi bilgisini arttırmak, İspanyolcayı öğrenmek için bu sefer de İspanyol artistine bir apartıman tuttu. Lâkin aradan bir ay geçince bara bu sefer Alman kızları geldi. Ahmed Fethi:

— A.. dedi.. hayatta zevk değil, çalışmak lâzım. Almanca öğrenmeliyim. Güzel Alman kızlarından birine bir apartıman tuttu.

Nihayet bir gün bara apaş bir Fransız kadını gelmişti. Sahneye kasketle, pantalonla ve ağzında sigara ile çıkıyor, boynundaki şalı havalandıra havalandıra' ians ediyordu. Ahmed Fethi bunu görür görmez:

— Aman.. dedi, dünyanın her tarafında kime Fransızca söylesen anlar. Fransızca öğrenmeliyim.. haydi Ahmed Fethi hayatta zevk değil, çalışmak lâzım... Onunla konşmak vakit geçirmek sana ders mahiyetinde olacaktır.. dedi.

Ne dersiniz?. İşte aradan bunca zaman geçti. Ahmed Fethi bu kadar çalışmasına, yorulmasına, zayıflamasına, paradan çıkmasına rağmen hâlâ bir lisan öğrenemedi. Biçare genç.. bu kadar çalışkanlığa rağmen?.. hayrettir doğrudu. **(Bir yıldız)**

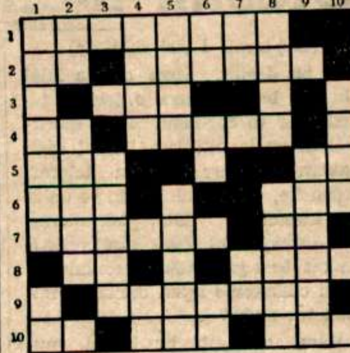
Radyo

24 Kânunuevvel 936 Perşembe

Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,5 Plâkla hafif müzik. 13,25 - 14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi. 19,30 Konferans: Doktor Salim Ahmed tarafından. 20,00 Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve Halk şarkıları. 20,30 Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve Halk şarkıları. 21 (Saat ayarı) Orkestra: 1 - Betoven: (Koryolan) uvertür. 2 - Brahms: (Vals). 3 - Kumperdink: (Kral çocukları) operasından parçaları. 4 - Glazunoff: (Mevsimler) balesinden. 1 - Buz. 2 - Kar. 5 - Rebikoff: (Ağır vals). 6 - Wertenfelser - Landler: (Baviyara dansı). 7 - Sonntag: (Marş). 22 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,30 Plâkla sololar. 23 SON.

BULMACAMIZ

SOLDAN SAĞA:

1 — Darıltmak için aradan geçen (8)
2 — Vakit (2) Kola yapan (6)
3 — Sıfat edatı (3)
4 — Nida (2) Bir kuş (5)
5 — Çalgılı meyhane (3) Sonuna «m» koyun ağaç olsun (2)
6 — İsyan eden (3) Keder (3)
7 — Mum dikilen şey (6) Sanat (2)
8 — Sonuna «l» koyun saç hastalığı olsun (2) Nakış (4)
9 — Söz (7)
10 — Çok değil (2) Doğru (3) Ceylân (3)

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Köpek (7) Nida (2)
2 — Zaman (2) Memnu (5)
3 — Kirpiklere çekilen (5)
4 — Nikâh (4) Sallandır (2)
5 — Itır (4) Para yatırılan kurum (5)
6 — Azamızdan biri (2) Nota (2) Nida (2)
7 — Dahi (2) Altın = fransızca (2)
8 — Yapmak (4) Halk musikî aleti (5)
9 — Haç (6)
10 — Halk (4)

GECEN BULMACANIN HALLİ:

Soldan sağa: 1 — Kadayıf, Az 2 - Ayak, Le 3 - Yar, Tırtıl 4 - Ilık, Ka, Ke 5 - An, Ce 6 - Itır, Tente 7 - Sıla, Tan 8 - Turna, Yan 9 - Naci, Ren 10 - Rakı.

Yukardan aşağı: 1 - Kayısı 2 - Ayalet, Un 3 - Darı, Israr 4 - Ak, Karınca 5 - Laik 6 - Ilık, Ta 7 - Ferace 8 - Entari 9 - Ayık, Tane 10 - Leğen, Ne.

BORSA

İstanbul 23 Kânunuevvel 1936

(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	95,50	İş. B. Hamiline	10,—
Kuponsuz 1933		» Müessis	83,—
istikrazı	97,—	T.C. Merkez	
Ünitürk I	22,65,—	Bankası	90,25
» II	21,30,—	Anadolu his-	24,—
» III	21,35,—	Telefon	6,50
Mümessil I	44,30	Terkos	11,75
» II	40,90	Çimento	13,35
» III	—	İttihat değir.	10,60
İş Bankası	10,—	Şark »	0,75

Para (Çek fiatleri)

Paris	17,09,50	Prağ	22,67,50
Londra	616,—	Berlin	1,98,30
Nev York	79,75,—	Madrit	7,53,25
Milâno	15,14,75	Belgrad	34,66,—
Atina	88,63,75	Zloti	4,23,—
Cenevre	3,46,95,—	Pengo	4,34,25
Brüksel	4,72,—	Bükreş	108,75,75
Amsterdam	1,45,66		
Sofya	64,93,50	Moskova	24,81,75

Ticaret ve zahire borsası

1 — **İthalât:** Buğday 489, arpa 45, çavdar 30, yulaf 18,1/4, tiftik 15,3/4, beyaz peynir 4,1/2, kaşar 1,1/2, un 45,3/4, kepek 45, mısır 60, fasulye 1, yapak 25, pamuk 5, keten tohumu 3,1/4, nohut 7,3/4 ton.

İhracat: Tiftik 41,3/4, yapak 58,1/2, razmol 5, haşhaş tohumu 10,1/4, afyon 8, kuşyemi 10,3/4, iç ceviz 3 ton.

2 — **Satışlar:**

Buğday yumuşak kilosu 6 kuruş 16 paradan 6 kuruş 30 paraya kadar, buğday sert kilosu 6 kuruş 15 paradan 6 kuruş 17,1/2 paraya kadar, buğday kızılca kilosu 6 kuruştan 6 kuruş 10 paraya kadar, arpa Anadol kilosu 4 kuruş 20 paradan 4 kuruş 26 paraya kadar, çavdar kilosu 5 kuruştan 5 kuruş 6 paraya kadar, mısır beyaz kilosu 4 kuruş 5 paradan, mısır sarı kilosu 4 kuruş 10 paradan 4 kuruş 30 paraya kadar, susam kilosu 18 kuruştan 18 kuruş 10 paraya kadar, iç ceviz kilosu 37 kuruştan 42 kuruşa kadar, iç fındık kilosu 72 kuruşta, tiftik derili kilosu 113 kuruş 28 paradan 115 kuruş 20 paraya kadar, tiftik kaba kilosu 100 kuruştan, yapak Trakya kilosu 73 kuruştan 74 kuruşa kadar.

3 — **Telgraflar 22/12/936**

Londra Mısır Laplata 1. ci kânun tahmili korteri 23 Şi. 6 Pe. Ki. 3 Kr. 32 Sa., Londra keten tohumu Laplata 1. ci ve 2. ci kânun tahmili tonu 12 Ster. Ki. 7 Kr. 27 Sa., Anvers arpa Lehistan 1. ci ve 2. ci kânun tahmili 100 kilosu 115 B. Frank Ki. 4 Kr. 87 Sa., Liverpul buğday 1. ci kânun tahmili 100 libresi 9 Şi. 5,1/4 Ki. 6 Kr. 40 Sa., Şikago buğday Hartvinter 1. ci kânun tahmili buşeli 135,1/4 sent Ki. 6 Kr. 23 Sa., Vinipek buğday Manitoba 1. ci kânun tahmili buşeli 122 sent Ki. 5 Kr. 62 Sa., Hamburg iç fındık Girseun derhal tahmil 100 kilosu 154 R. Mark Ki. 77 Kr. 72 Sa., Hamburğ iç fındık Levan derhal tahmil 100 kilosu 154 R. Mark Ki. 77 Kr. 72 Sa.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ No 53

Rüstem o gün Şelir dağının eteklerini düşman askeri sarmadan şehirden uzaklaşmayı düşünüyordu.

Yusuf Hayyattan da bir haftadan beri haber yoktu. Endülüs sultanını öldürmek vazifesini üzerine alan Yusuf Hayyat acaba sultanı neden öldürmemişti?.

Ayni gecede Diyananın ölümü de herkesi hayretten hayrete düşürmüştü.

Sultan Ebu Abdullah, sevgilisinin ölümünden sonra eğlencelere ara vermiş olmakla beraber, saraya yabancıların girmesinin de önüne geçmişti.

Diyananın yerlilerden biri tarafından öldürüldüğü söyleniyordu. Fakat katilin kim olduğu belli değildi. Ve bir haftadan beri şiddetle arandığı halde bulunamamıştı.

Yusuf Hayyatın yaptığı işlerden ne Rüstemin, ne de Tahirin haberi vardı. İki genç, mücahidler reisinin bir kazaya kurban gittiğine hükmetmişlerdi. Yusuf Hayyat sağ olsaydı, bir hafta içinde ne yapıp yapar görünürdü.

Rüstem:

— Yusuf Hayyata çok acıyorum.

Diyor ve o öldükten sonra, Garnata da ölmüş demekten kanaatini açıkça söylemekten çekinmiyordu.

Tahir amcasının o gece eve gelmeyişinden çok müteessirdi:

— Karımı, kardeşimi kaybettim. Yusuf Hayyat bir haftadır meydanda yok. Amcam da cellâdların eline düştüyse, artık ölüm sırası bana geldi...

Diyerek için için ağlıyordu.

Rüstem, bu fedakâr arkadaşının teessürünü gördükçe hiddetinden dişlerini gıcırdatıyor, fakat elde yapılacak bir şey olmadığını görerek:

— Ben gitmeliyim, diyordu, bundan sonra benim de bir kazaya kurban gitmem ihtimali vardır. Bu cehennemin içinde bundan fazla kalamam. Ne yazık ki, İstanbuldan Garnataya kadar gelmeğe muvaffak olan bir Türk, buradan eli böğründe olarak -hiç bir iş görmeden, hiç bir yararlık göstermeden- dönecek..

Rüstem, çok kısa zaman içinde tanıyıp sevdiği Habibenin akibetinden de çok meyustu.

— Kırk yılda bir kere, güzel ve fedakâr bir kız sevdim. Talih onu da elimden aldı. Bundan sonra bir kadın seversem Allah, göklerin bütün müsibetlerini üzerime yağdırsın..

Rüstem, sevdiği bir kadının, gözü önünde kaybolmasını görmenin verdiği azap ve iztıraba tahammül edemiyordu.

Habibe ona etinden et vermek suretile fedakârlığın eşsiz bir misalini göstermişti. Kolunun yarası üzerinde hâlâ onun kalçasından kesilmiş bir et parçası vardı.. ve Habibenin sıcak kanı, o gece bu küçük ve iptidaî ameliyatla kendi kanına karışmıştı.

Rüstem yeryüzünde asırlarca yaşasa ve dünyayı baştan başa dolaşsa, bu derece fedakâr ve vefalı bir kadın bulamıyacağından emindi.

Endülüs tarihi sonsuz sefahat ve ihanetlerle kapanırken, elbette, insanlığın ve fedakârlığın bu sahnesini de kaydedeceklerdi.

Rüstem Garnatadan ayrılmadan, bir kere daha Habibenin mezarına gidip ağlıyacak, ona veda edecekti.

***

(HABİBE) NİN MEZARLIĞINDA..

O gün, ayni saatte, Garnatada ağlayan iki çift göz vardı:

Sultan Ebu Abdullah ve Rüstemin gözleri...

Biri ihanet ve şeametin, öbürü insanlık ve faziletin arkasından ağlıyordu.

Biri: — Diyana.. dirileceğini bilsem, Endülüsü sana bağışlardım!.

Diye bağırırken, öbürü:

— Habibe! Sen yaşasaydın, Endülüs yıkılmaktan kurtulacaktı!. Niçin öldün?

Diye dövünüyordu.

O gün ikisi de ağlıyordu. Fakat, birinin gözünden zehir, ötekinin gözünden yaş akıyordu.

Biri, şehvet kaynağının söndüğünden müşteki, öbürü, Endülüsün ölümünden muztaripti. Bir millet mahvoluyor, bir devlet yıkılıyor, bir vatan inkiraz buluyordu. Bu korkunç yıkılış ve bu muztarip millet karşısında duygusuz ve hareketsiz kalan gaddar sultan yarın acaba hangi milletin başına geçecek, hangi tahtta oturacak, hangi ülkeye hükmedecekti?

Rüstem bunları düşünerek. yeşil, beyaz çiçeklerle bezenmiş bir yolun kenarında durdu. Burası müslüman mezarlığıydı..

Habibenin ebedi meskeni burada.. Rüstemin fedakâr sevgilisi bu yeşil, beyaz çiçeklerle süslenmiş mezarlıkta yatıyordu.

Habibeyi bu mezara Rüstemle Tahir gömmüştü. Bu öksüz kızın kötürüm ve yatalak büyük babasından başka kimsesi yoktu.

Rüstem, üzerinde henüz bir yeşil yaprak bile bitmiyen bu taze mezarın üstüne kapandı:

— Habibe..! Habibe..! Ben bugün sana veda etmeğe geldim. Senden ayrılacağım.. fakat, emin ol ki, seni ve senin fedakârlıklarını ölünceye kadar unutmıyacağım!

Sen Endülüsüte bana büyük bir ders verdin! İnsanlık ve fazilet dersi.. etimde etin, canımda canın, kanımda kanın yaşıyor! Sen ölmedin Habibe! Sen herkesin gözü önünde değil, fakat benim kanımda, benim vücudumde yaşıyorsun! Sen ancak benimle beraber öleceksin... Rüstem ne zaman ölürse, sen de o zaman öleceksin!

Rüstem başını kuru topraklara dayadı:

— Ah.. ne olurdu, seni görmeseydim..! O gece evinin önünde cellâdın savurduğu pala, boynumu uçursaydı da, Endülüs tarihi ile beraber göçüp gitseydim... Bu hazin mezara, bu tüyler ürpertici hatıralar beni de Endülüs gibi çabuk yıkacak, Habibe!

O sırada, Rüstem, ağaçların arasında cıvıldaşan kuşları gördü:

(Arkası var)

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLÂNLAR
«Akşam»ın Pazar, Salı ve Perşembe nüshalarında çıkar.

1 — Iş arıyanlar

İŞ ARIYOR — Büyük müesseselerde çalışmış, tecrübeli, büro veya mağazalarda muhasebe işlerini fevkalâde idare edebilecek ve tezgâhtar kasiyerlik vazifesini yapmağı deruhte eden bir bayan İstanbul veya taşralarda çalışmak üzere iş arıyor. Daktiloda bilir Türkçe, Fransızça ve memleket lisanlarını da bilir. İyi referans vardır. Akşamda R. P. rümuzuna mektupla müracaat. —

TECRÜBELİ MUHASİB — Türkçe ve Fransızça bilen 1 ci derecede referansı olan iş arıyor — Akşamda D. R. A. Rümuzuna mektupla müracaat. — 3

İŞ ARIYOR — Ticarî, sanayi muhasebeye, Türkçe, Fransızca, Almancaya ve bu lisanlarda mütekabil tercümelere aşina bir kâtip iş arıyor. Adres: Posta kutusu 1243 Galata. — 2

ALMANCA DERS ve TERCÜME — Çok iyi Almanca bilen bir genç resmî ve hususî müesseseler evrakını tercüme ettiği gibi arzu edenlere ders verebilir. İdarehanemize B. T. adresine mektupla müracaat. —

BİR BAYAN—Mağaza ve müesseselerde kasyer gibi iş arıyor veya hususî fransızca ders verebilir. Az bir ücretle de çalışırım. Akşamda R. E. G. rümuzuna mektupla müracaat. —

ESKİ VE YENİ YAZIYI BİLEN — Gümrükte muamele takip edebilecek ve resen muhaberatta bulunabilecek bir adama ihtiyacı olanların, Anadolunun herhangi bir köy ve kazasında çalışmağı kabul eden bir genç iş arıyor. Akşamda T.A.Y. rümuzuna mektupla müracaatları. —

ASKERLİĞİNİ YAPMIŞ — Ticaret, gümrük işlerine vakıf bir genç çok az bir ücretle hademelik, ayak işleri emsali daimî bir işte çalışmak istiyor. Akşamda K.F. rümuzuna mektupla müracaat. —

MUHASİB — Daktilo, Fransızca, Almanca bilen çok tecrübeli bir muhasib iş arıyor. Günde bir kaç saat için defterinizi ve mnhaberatınızı temin eder. Akşamda «Katib» rümuzile mektupla müracaat. — 9

MUHASEBECİ — Az bir ücretle gerek günde bir kaç saat gerek bütün gün için iş arıyor. harice de gidebilir. Akşamda (Muhasebe) rümuzuna mektupla müracaat. — 1

İŞ ARIYORUM — İkinci sınıf hastabakıcı ehliyeti olan, elinde birçok bonservisi bulunan bir Türk bayan hastabakıcı hastanelerde, hususî bir yerde çalışmak istiyor. Ehven ücretle de aile nezdinde de çalışabilir. İsteklilerin Akşamda (Hastabakıcı) rümuzuna mektupla müracaat. — 2

2 — Işçi arıyanlar

ORTA YAŞTA BİR MÜREBBİYE ARANIYOR — Biri bir buçuk yaşında kız, diğeri dört yaşında erkek çocuğa bakabilecek bir bayan aranıyor. Şehreminide Börekçiveli sokağında 7 No.ya müracaat. — 2

TAHSİLDAR — Daktilo ile yazabilen ve kefalet nakdi verebilecek bir tahsildara ihtiyaç vardır. Bu işe talip olanlar fotoğraflı bir tercümei hal varakası ile akşamda T. S. F. rümuzuna mektupla müracaat. —

3 — Satılık eşya

SATILIK OTO — 509 m. d. 4 kişilik döşeme tente lâstik akümülâtor boya yeni motör ve teferruatı çok iyi vaziyettedir. Telefon. 40230 — 1

BUHAR KAZANI VE MAKİNE — Değirmen, kereste ve zeytinyağı fabrikasında kullanılmağa çok elverişli yeni bir buhar kazanı ile 40 beygir kuvvetinde Belçika markalı bir buhar makinesi satılıktır. Sultanhamam, Dikranyan han 21 numaraya müracaat. — 2

ACELE SATILIK PİYANO — Az kullanılmış çapraz telli ve kübik son model bir Alman piyanosu ucuz ve çok acele satılıktır... Adres : Kumkapı Arabzade sokak No. 17 — 1

SATILIK PAMUK AYIKLAMA MAKİNELERİ— Biri Plat diğeri 40, destereli son sistem müceddet pamuk makinesi ile 5 ve 7 beygirlik iki gaz motörü teferruatile beraber Geyve akhisarında ucuz fiatle acele satılıktır. Talip olanlar Arnavutköyünde Boğaziçi lisesinde Bay Zekiye müracaatları. — 1

600 LİRAYA — Acele satılık un motörü. Şarköyde yirmi beygir kuvvetinde bütün âlât ve edevatile ve yeni bir çift taşile mazotla müteharrik orzbay sisteminde az muhtacı tamir motör satılıktır. Taliplerin Beyoğlu Hamalbaşı camcı sokak Uğur apartıman daire 5 Yümnüye müracaatları. — 5

KELEPİR VE UCUZ — Bir iyi piyano satılıktır. Taksim Ayazpaşa Mezarlık sokak 41 Münirpaşa Ap. No. 3. Saat 2-6. — 2

4 — Kiralık-Satılık

KURTULUŞ — Tepe üstü Baruthane caddesi 129 No.lı bütün kâgir yeni apartıman üç katta 7 oda, 1 dükkân 3 mutfak, 3 helâ ve kurnalı hamam, bir çamaşırhane, odun ve kömürlük va büyük bahçeli. Acele satılıktır. Taliplerin dükkânda sahibine müracaatları. — 8

KİRALIK BÖREKÇİ FIRINI — Kuzguncukta İcadiye caddesinde 64 No.lı ve üstünde iki oda ile beraber kiralıktır. Camekânı da mevcuttur. Fırın üstünde Bereketli sokak 5 No.ya müracaat. — 1

SATILIK KÖŞK — Üsküdar Altunizade Küçük Çamlıca caddesi No. 55 tam kâgir içi boyalı 7 oda, sarnıç, elektrik, havagazı ve su tesisatı mevcut köşk bahçesile satılıktır. İçindekilere müracaat. — 4

BİZANS İMPARATORUNUN SARAYI— Kadim İmparator sarayının bulunduğu Sultanahmedde Tevkifhane civarında Kral balkonu gazinosu bitişiğindeki [Dal bastı sokağı] dünyaya hâkim, bahçe ortasında, set üzerinde kaloriferli, sıcak ve soğuk su tesisatlı muhteşem apartımanı (altı oda) kiraya veriliyor. Bütün İstanbulun güzelliğini oradan seyrediniz. Telefon 23126 ve 23384 den sorunuz. — 4

DEVREN SATILİK TÜTÜNCÜ DÜKKÂNI — Yeni Hal karşısında No. 137 Taşraya gideceğimden ehven şeraitle tütüncü dükkânıma talip olana devir edeceğim içindekine müracaatları. — 1

SATILIK APARTIMAN — Lâleli tramvay caddesine muvazi Genç Türk caddesi başında Suna apartımanı satılıktır. Beş daire, dörder oda, birer sofa, terkos, elektrik hava gazı, Kapıcı Burhana müracaat. — 8

İYİ BİR AİLEDE — Mobilyalı bir oda kiralıktır. Rahat edilmiştir. Kirası ehvendir. Ayazpaşa Mezarlık sokak Bay Bekir apartımanı No. 27. Dahilî No. 3 adrese müracaat. — 2

AKSARAYDA — Valde camii ve mektebi karşısında Selimpaşa sokağında beş odalı mücedded kâgir hane satılıktır. İki daireye ayrılmıştır. Terkos, elektrik, hava gazı vardır. Fiat maktuan 3200 liradır. Ayni sokakta 11 No.ya müracaat. — 7

4500 LİRAYA ACELE SATILIK EV Gedikpaşa caddesinde 145 No.lı hane. Denize ve Adalara nazır yedi büyük oda, salon, elektrik, terkos, sarnıç, tulumba, bahçeyi havi ev. Pazarları sabahtan akşama kadar, sair günler sekizden ona kadar müracaat. — 7

SATILIK KÖŞKLER — 12, 6, 3 odalı bir bahçe içerisinde garajı, ahır elektrik bahçesinde mebzul meyva ağaçları ve çamlığı bulunan köşkler satılıktır. Göztepe Rıdvan paşa sokak 29-31 numaraya müracaat. — 4

SATILIK İKİ HANE — Lâlelinin en müntazam ve temiz caddesi olan Fethi bey caddesinde Taş han karşısında beşer oda ve müştemilâtı havi büyük bahçeli iki hane satılıktır. içindekine müracaat. — 7

VİLLÂ — Boğaziçinde Çengelköyünde iskele yanında yeni yalı. Betonarme 934 modeli, kübik, cadde ve deniz tarafında muntazam bahçeler, havuz, yüzlerce renkli balık, nadide meyva ağaçları, yediveren Avrupa gülleri kayıkhane hem denize banyosu, kamerye, bahçede tenvirat, yalıda terkos, telefon, gaz, elektrik, geniş oda ve salonlar, çift mutfak, çift banyo, sığınak ve bütün istirahati havi Boğazın en güzel villâsı satılıktır, Taliplerin içindekilere ve yahut 38-98 numaraya telefonla müracaatları. — 1

BEYOĞLU BALIKPAZARINDA — Üzerleri salonlu betonarme iki dükkân birden kiralık ve satılıktır. Müracaat için Harbiye mektebi karşısında 295 numaralı evde Bay Leona öğleden sonra üçten beşe kadar Sadıkiye han 16 numarada Bay Leona. — 1

KİRALIK DEPO — Galatada eski Balıkpazarında Şarap iskelesinde depo olarak kullanılmağa gayet müsait 3 katlı bir bina kiralık ve ya satılıktır. Telefon 22135 müracaat. — 1

ACELE SATILIK ÜÇ DAİRELİ APARTIMAN — Aksarayda Atatürk caddesi civarında İnebey mahallesi Tiryaki Hasanpaşa sokağında 26 No. lı maa bahçe senevî 720 lira irad getirmekte bulunan apartıman satılıktır. İçindekilere müracaat. — 1

5 — Müteferrik

FRANSIZCA DERS — Hususî ders vermek arzusundayım. Cumhuriyet caddesi Sürp Agop hastanesi 69 No. ya müracaat. — 2

DANS BİLMEYENLERE MÜJDE — En kısa bir zamanda iyi dans öğrenmek isterseniz ve ucuz bir fiat ile vakit kaybetmeden bay Yorgoya müracaat ediniz. Adres Beyoğlu Tokatlıyan arkası Topçekenler sokak No. 31, 1 ci kat.—12

FRANSIZCAYI İYİ BİLEN — Bir ecnebi bayanı ehven ücretle hususî ders vermektedir. Sabahtan öğleye kadar aile nezdinde çocuklara mürebbiyelik yapabilir. (Akşam) da A. A. rümuzuna mektupla müracaat. —

DANS DERSLERİ — Hususî ve münferiden (asrî dans dersleri) Beyoğlu, Karlman karşısında eski Polonya Nur Ziya sokak No. 3. Müracaat saatleri: (12 - 14) (17 - 20) ye kadar Profesör Panosyan. — 4

ALMANCA İNGİLİZCE VE FRANSICZA — (Bahsus ticaret şubeleri için) İstanbulun mühim resmî müesseselerinden birinde vazifeli diplomalı bir Alman öğretmeni tarafından gayet seri ve hakikî metodlarla ders verilmektedir Şerait rekabet kabul etmiyecek derecede müsaittir.(Akşam)da «Terakki» rümuzuna mektupla müracaat ediniz.—3

ALMANCA DERSLERİ — Berlin üniversitesinden edebiyat ve felsefe agrejesine malik ve İstanbul üniversitesinde lisan tedris eden - Fransızca ve İngilizceye vakıf - genç bir Alman profesörü (hususî veya grup halinde) Almanca dersleri vermektedir. Muhtelif ticaret şubeleri ve bakalorya imtihanlarına hazırlık dersleri. Esaslı ve en seri yeni usullerle tedris eder. Fiatlar mutedildir. «Prof. M. M.» rümuzile (Akşam)a mektupla müracaat. — 4

TÜRK DİLİNDEN — İngilizce, fransızca, almanca, yalnız doğrudan hususî derslerle öğrenilebilir. Beyoğlunda Mektep sokağında 31 No. hanede diplome bay Tingir bu dilleri metodla iyi öğretir. — 5

FRANSIZCA DERSLERİ — Kolay bir metodla çabuk ilerlitirim, talebelere her hangi derslerde yardım edebilirim. Fiyatlar gayet uygun Akşamda İ. Ü. rümuzuna müracaat. — 1

HUSUSİ RİYAZİYE DERSLERİ — Yüksek riyaziye tahsilini bitirmiş bir genç lise, orta mektep, ve ecnebi mektep talebelerini bu derslere kuvvetli bir şekilde hazırlar. Akşamda R. T. rümuzuna yazı ile müracaat. — 7

Mektuplarınızı aldırınız
Gazetemiz idarehanesini adres olarak gösterilmiş olan karilerimizden
RP - MS
namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

Ankara Mektepler Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

Siyasal bilgiler okulu talebesinin çamaşır ve yatak takımlarının yıkanma, ütüleme işleri açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 7/1/937 perşembe günü saat 14 de Ankara Mektepler muhasebeciliğinde toplanacak komisyonda yapılacaktır.

İlk teminat 307 lira 50 kuruştur. Şartnamesi parasız olarak her gün mektepte görülür. Mayıs gayesine kadar yıkatılacak çamaşır ve yatak takımlarının miktarı ve fiat tahminleri aşağıda yazılmıştır.

(2097) (3616)

Nevi	Miktarı	Parça başına tahmin edilen fiat
Büyük parça: (Yatak ve battaniye çarşafı, fanilâ, don, pijama ve emsali)	40000	8 Kuruş
Orta parça: (Yatak yüzü, havlu ve emsali)	15000	4 »
Küçük parça: (Mendil, Çorap ve emsali)	15000	2 »

Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti İskân Umum Müdürlüğünden:

1 — 21/12/936 da pazarlıkla ihalesi mukarrer olan 5000 adet pulluğun ihalesi evvelce tanzim edilen idarî şartnamede yapılan aşağıdaki tadilât 1936 kânunuevvel 26 cumartesi günü saat 11 e tehir edilmiştir.

A — 5000 pulluktan 1500 adedi mukavelenin akdinden iki ay sonra

B. — Mütebakisi Nisan 1937 sonunda teslim edilmiş olacaktır.

2. — Bundan evvelki ilân tarihinden sonra alınmış olan vesaik muteberdir.

3. — Teminat muvakkate mikdarı eskisinin aynıdır.

4. — Şartnamenin diğer ahkâmı aynen bakidir.

5. — Taliplerin muayyen olan gün ve saatte Ankarada Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinde müteşekkil hususî komisyonuna müracaatları ilân olunur. (3697)

Satılık bina

KIZILAY CEMİYETİNDEN:

Cağaloğlunda İstanbul Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Direktörlüğü karşısında Kızılay Mümessilliğinin bulunduğu bina satılıktır. Müracaat mahalli Yenipostane civarında Kızılay hanında «eski Aksaraylılar hanı» Depo Direktörlüğüdür.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — Şartname ve krokisi mucibince Çamaltı tuzlasındaki amele kangarlarına konulmak üzere 2500 lira muhammen bedelli 500 tek yatağı ihtiva etmek şartile 250 Ranza pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 8/1/937 tarihine rastlayan Cuma günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve mübayat Şubesindeki alım Komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartname ve krokiler parasız olarak hergün sözü geçen Şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. «3619»

★

1 — Şartnamesile resminde evsafı yazılı ve 300 ton yük taşıyabilecek 2500 lira muhammen bedelli bir adet kamyon açık eksiltme usuliyle satın alınacaktır.

2 — Eksiltme 8/1/937 tarihine raslayan cuma günü saat 16 da Kabataşda levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat 187,50 liradır.

4 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

5 — İsteklilerin kanunen kendilerinden aranılan vesaik ve % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3725)

★

2500 kilo İnce Vakumyağı «Dizel için»
5000 » İnce Vakumyağı «Otomobil için»
2000 » İnce Makine yağı

— Yukarıda cins ve miktarı yazılı üç kalem malzeme şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 5/1/937 tarihine rastlayan salı günü saat 16 da Kabataşda levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — İsteklilerin şartnameleri almak üzere hergün, pazarlık için de tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3726)

İstanbul belediyesi ilânları

Ölçü sahiplerinin nazarı dikkatine:

Ölçüler nizamnamesinin 17 inci maddesine göre ellerinde baskül, kantar, terazi, tartı, litre, ölçek, metre gibi yıllık muayeneye tabi ölçüler bulunan bütün ölçü sahiplerinin en geç 31/1/937 günü akşamına kadar Eminönü, Fatih, Beyoğlu, Kadıköy ayar memurluklarına müracaat ederek her türlü ölçülerin cinsi boy veya çekeri ve miktarını gösterir beyannamelerden alıp kullandıkları ve bulundurdukları bütün ölçülerini siliksiz ve temiz bir surette mezkûr beyannamelere mürekkepli kalemle yazıp 1/1/937 gününden en geç 31/1/937 akşamına kadar mıntakaları içinde bulundukları ayar memurluklarına müracaatla kayıt ettirmeleri ve müracaat kâğıdı almaları lüzumu ve alınıyanlar hakkında kanunî takibat yapılacağı ehemmiyetle ilân olunur. (B.) (3728)

Istanbul Gayrimübadiller komisyonundan:

D.No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen K.	
281	Eğrikapı Avcıbey	Pastırmacı	E. ve Y. 14	116 metre ar...	70	Açık arttırma
293	» »	E. Türbe Y. Kandilli Türbe	E. ve Y. 6	56 »	60	»
4639	Bakırköy Cevizlik	Orta	E. 49 Y. 55	114 »	350	»
4889	Boyacıköy	Reşitpaşa	7	172 »	110	»
5250	Fener Tahtaminare	Külhan	E. 20 Y. 32	Ahşap hane	1220	Kapalı zarf
6441	Kadıköy Caferağa	E. Muradiye Y. Muratbey	E. 1 Y. 13	Ahşap hanenin 1/3 his.	420	Açık arttırma
6549	Beyoğlu Pangaltı	E. Hacı Mahak Y. Süleyman Nazif	E. 10-12 Y. 20	184 metre arsanın 1/3 his.	1000	Kapalı zarf
6721	Kasımpaşa Hacı Ahmet	Karakolhane ve Uzunyol ve Dereboyu	E. 19-309-311 Y. 19-59-61-63-63/1	Dükkân ve fırın arsasını müştemil 4945 metre bostanın 20/120 his.	1000	»
6813	Beyoğlu Kamerhatun	İrmak	E. 101 Y. 125	35 metre arsa	35	Açık arttırma
7878	Edirnekapı Kariyei atik Alipaşa	Salmatomruk cad.	E. 31 Y. 41	60 metre arsanın 5/8 his.	100	»
8119	Küçük Mustafapaşa Karabaş	Çukur Mesçit	E. 8 Y. 10	85,50 metre arsa	180	»
8412	Paşabahçe İncir köy	E. Sultaniye Y. Fenerli çıkmazı	E. 72 Mü. Y. 1	Ahşap hanenin 1/5 his.	100	»

Yukarıda evsafı yazılı gayri menkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 8/1/937 tarihine tesadüf eden cuma günü saat on dörttedir. Satış münhasıran gayri mübadil bonosiledir.

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLÂNLARI

Eskişehir Garnizonu için 96000 kilo sığır eti kapalı zarfla 4/1/937 günü saat 16 da Eskişehirde Askerî satınalma komisyonunda alınacaktır. Tahmin bedeli 22080 liradır. İlk teminatı 1656 liradır. Teminatlar vaktinden evvel muhasebe veznelerine veya malsandıklarına yatırılarak makbuzlar veya Banka mektupları kanuna uygun olan teklif mektuplarının içerisine konması ve teklif mektuplarının ihale günü Eskişehir Posta ve Telgraf ayarile saat 15 e kadar komisyon başkanlığına verilmesi ve 2490 sayılı kanunda yazılı vesikaların komisyona ibrazı şarttır. Şartname hergün komisyonda görülebilir. (537) (3648)

★

Müstahkem mevki kıt'atı ihtiyacı için kapalı zarf ile 98500 kilo sığır eti satın alınacaktır. Sığır etinin beher kilosuna 25 kuruştan 24625 lira biçilmiştir. İhalesi 11/1/937 pazartesi günü saat 11 de Çanakkalede müstahkem mevki satınalma komisyonunda yapılacaktır. İstekliler ihaleden bir saat evvel teminat akçeleri olan 1847 lirayı ve ihale kanunun 2, 3 üncü maddelerindeki vesaik ile bir saatten evvel komisyona müracaat etmeleri. (543) (3732)

★

1 — Vizenin 80000 kilo sığır eti 90000 kilo yulafı, Pınarhisarın 400000 kilo kuru otu.

2 — İhalesi bir ay içinde pazarlıkladır.

3 — İlk pazarlığı 28 birinci kânun 1936 pazartesi günü saat 14-15 de Vizede yapılacaktır.

4 — Sığır etinin muhammen bedeli 21600, Yulafın 5626, kuru otun 13000 liradır.

5 — Etin ilk teminatı 1620, yulafın 422, kuru otun 875 liradır.

6 — Şartnameler her gün Vize satınalma komisyonunda arzu edenlere gösterilmektedir. (538) (3709)

Avcıların Nazarı Dikkatine !

Otobüs, Her Pazar sabahı saat dört buçukta Kadıköyünde Altıyol ağzından hareketle Alemdağından Hüseyinliye kadar gider. Biletler İş Bankasına bitişik Bay Ali kıraathanesinde Cuma ve Cumartesi akşamları satılır. Gidip gelme 125 kuruştur.

Maliye vekâletinden:

1 — 2020/1000/510 milimetre ebadında ve muhammen bedeli on beş bin yüz seksen lira olan «253» adet saç dosya dolabı pazarlıkla yaptırılacaktır.

2 — Pazarlık 4/1/937 pazartesi günü saat on beşte Vekâlet Levazım müdürlüğünde toplanan eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnamesi Levazım müdürlüğünden ve İstanbulda Dolmabahçede Maliye evrakı matbua anbarı memurluğundan alınabilir.

İstekliler 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde yazılı belgeler ve 2277 liralık katî teminat makbuzu veya banka kefalet mektuplarile birlikte ve şartnamede tesbit edilmiş olduğu veçhile vekâlette mühürlü nümuneye ve şartnamesine merbut krokiye uygun bir nümune ile birlikte komisyona müracaat etmeleri. (2047) (3563)

İstanbul Defterdarlığından:

Sirkecide Hoca paşa mahallesinin Hüdavendikâr caddesinde 38, 40, 42 numaralı Karesi otelile altındaki kıraathane ve salonun dörtte bir payının yetmiş ikide on dört payı 1312 lira elli kuruş üzerinden açık arttırma usulile satışı on gün uzatılmıştır. İsteklilerin ve tediye şeraitini öğrenmek isteyenlerin 31/12/936 perşembe günü saat on birde % 7,5 pey akçelerile Millî Emlâk müdürlüğünde toplanan satış komisyonuna gelmeleri. T. L. (3722)

Denizyolları İşletmesi Müdürlüğünden:

Tekmil hatlarımızın güverte kahve ocakları 937 yılı için açık arttırma ile kiraya verilecektir. Açık arttırma 28/Birinci kânun/936 saat 14 de İşletme şefliğinde yapılacaktır.

Karadeniz hattı için 250 diğer hatlar için 100 liralık teminat lâzımdır. Şeraiti öğrenmek için hergün müracaat edilebilir. (3719)

istanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

Askerî Baytar okulu için müteahhit nam ve hesabına 250 adet yüz havlusu 30/12/936 çarşamba günü saat 15 de Tophanede satınalma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Tahmin bedeli 125 liradır. İlk teminatı 18 lira 75 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri.

(268) (3729)

★

Ordu birlikleri için on kalem hedef kâğıdı 5/İkincikânun/937 salı günü saat 15 de Tophanede satınalma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Tahmin bedeli 1851 liradır. İlk teminatı 138 lira 82 kuruştur. Şartname ve nümuneleri komisyonda görülebilir.

İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (269) (3730)

Devlet Basımevi Direktörlüğünden:

Basımevimizin bir yılda çıkardığı tahminen 95-100 bin kilo kadar en çok beş santim genişliğindeki kırpıntı kâğıtları açık arttırma ile satılığa çıkarılmıştır.

İhale 6/1/937 çarşamba günü saat 15 de Basımevinde yapılacaktır.

İsteklilerin arttırma çağından önce % 7,5 ilk pey akçası olan 75 lirayı vezneye yatırması gerektir.

Şartname Ayniyat muhasipliğinden alınabilir. (3657)

Türk Anonim Elektrik Şirketi

(Mühim ilân)

Elektrik Şirketi, memurinin 1936 senesine ait «yeşil» renkte ve müstatil şekilde hüviyet kartlarının 1 İkincikânun 1937 den itibaren iptal edilerek 1937 senesi için muteber olmak üzere «pembe» renkte ve «müstatil» şekilde kartlarla tebdil edileceğini muhterem müşterilerine bildirir.

Mezkûr kartların baş tarafında şirketin ünvanı yani «TÜRK ANONİM ELEKTRİK ŞİRKETİ» ve eğri olarak 1937 ibaresi yazılıdır.

Bu evsafı muhtevi olmayan kartlar usulüne gayrimuvafık addedilerek hâmilleri hemen polise ihbar olunmalıdır. Şirketi, müşterilerin işbu ihbarnameye riayet etmemelerinden tevellüt edebilecek olan neticeler için her mesuliyeti şimdiden reddeyler.

DİREKTÖRLÜK

Istanbulda Hava gazı ve Elektrik ve teşebbüsatı sınaiye Türk anonim şirketi

(Mühim ilân)

İstanbul Hava Gazi ve Elektrik ve Teşebbüsati sınaiye Türk Anonim Şirketi memurinin 1936 senesine aid «kül» renkte ve «müstatil» şekilde hüviyet kartlarının 1 İkincikânun 1937 den itibaren iptal edilerek 1937 senesi için muteber olmak üzere «turunç» renkte ve «müstatil» şekilde kartlarla tebdil edileceğini muhterem müşterilerine arzeder.

Mezkûr kartların baş tarafında şirketin ünvanı yani «İSTANBULDA HAVA GAZI VE ELEKTRİK VE TEŞEBBÜSATI SINAİYE TÜRK ANONİM ŞİRKETİ» ve eğri olarak 1937 ibaresi yazılıdır.

Bu evsafı muhtevi olmayan kartlar usulüne gayrimuvafık addedilerek hâmilleri hemen polise ihbar olunmalıdır. Şirket, müşterilerin işbu ihbarnameye riayet etmemelerinden tevellüt edebilecek olan neticeler için her mesuliyeti şimdiden reddeyler.

DİREKTÖRLÜK

Tesisatı Elektrikiye Türk Anonim Şirketi

(Mühim ilân)

Tesisatı Elektrikiye Türk AnonimŞirketi, memurinin 1936 senesine ait «pembe» renkte ve «müstatil» şekilde hüviyet kartlarının 1 İkincikânun 1937 den itibaren iptal edilerek 1937 senesi için muteber olmak üzere «mavi» renkte ve «müstatil» şekilde kartlarla tebdil edileceğini muhterem müşterilerine arzeder.

Mezkûr kartların baş tarafında şirketin ünvanı yani «TESİSATI ELEKTRİKİYE TÜRK ANONİM ŞİRKETİ» ve eğri olarak 1937 ibaresi yazılıdır.

Bu evsafı muhtevi olmayan kartlar usulüne gayrimuvafık addedilerek hâmilleri hemen polise ihbar olunmalıdır. Şirket, müşterilerin işbu ihbarnameye riayet etmemelerinden tevellüt edebilecek olan neticeler için her mesuliyeti şimdiden reddeyler.

DİREKTÖRLÜK

Yüksek Mühendis Mektebi Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Mektep talebesi için kumaşı ve malzemesi ve dikişi dahil olmak üzere açık eksiltme ile âzamî 130 adet palto yaptırılacaktır.

Muhammen bedeli 2860 ve ilk teminatı 214.50 liradır.

Eksiltmesi 5/1/937 tarihine tesadüf eden Salı günü saat 14 te yapılacaktır. Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün ve eksiltmeye girmek istiyenlerin de muayyen gün ve saatte mektep dahilindeki arttırma ve eksiltme komisyonuna müracaatları ilân olunur. (3658)

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumî neşriyat müdürü: Enis Til
Akşam matbaası